

ÜCRETSİZ SAYI

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR

YIL:1 SAYI:1 AĞUSTOS 2009

**Atatürk FIDE
Kadın Ustalar'ın Galibi
HUMPY KONERU**

**Linares 2009'da Sürpriz Şampiyon
Alexander Grischuk**

**2009 Türkiye Şampiyonu
MUSTAFA
YILMAZ**

**Satrançla dopdolu bir hayat:
KAHRAMAN
OLGAÇ**

internet

zerinden online
satranç eēitimi

SATRANÇ
AKADEMİSİ

Tıkla!
Anında satranç oyna

www.satranc.org.tr

www.satrancoyina.com.tr

www.tsf.org.tr

TÜRKİYE \$BANKASI'na katkılarından dolayı teēekkrler

Ali Nihat YAZICI

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı

Sevgili ailemiz

Göreve başladığımız 2000 yılı sonundan bugüne, TSF tarafından bir dergi çıkarmak her zaman aklımızdaydı. Birkaç kez girişimde bulunduk ama olmadı.

Şimdi, yeni dergimizle huzurlarınızdayız.

8 Kasım 2008 tarihinden bu yana çok yoğun ve hızlı bir çalışma dönemi geçirdik. Aslında 8 ay içinde yaptıklarımız dört yıllık dönemde yapacağımızın giriş cümlesi oldu.

2001 - 2004 dönemi satrancı federasyon olarak kurumsallaştırma dönemiydi. Bir federasyon olmanın, spor olmanın alt yapısını bu dönemde kurmuştuk.

2005 - 2008 dönemi özerkliğin ardından nicelik olarak gelişme dönemiydi. Aynı zamanda kurumsallaşma sürecimizi de geliştirerek devam ettirdik. Maddi anlamda yetişkin hale geldik.

2008 - 2012 ise nitelik olarak patlama yapacağımız dönem olacak. Bu dönemde hem büyük ustalarımız çıkacak hem de dönemin sonundaki 2012 Dünya Satranç Olimpiyatları bizim için bir amaç ve araç olarak esas miladımız olacak.

Bu dört yıllık süreçte en büyük önceliğimiz nitelik olarak satrancın ülke genelinde gelişmesi olacak. Yaygın olan piramit yapımızı tabanı daraltıp yüksekliğini artıracamız dikey bir gelişime tabi tutacağız.

Bunun için ülke genelinde; her ilde alt yapı kamplarını son üç ayda yaptığımızın çok daha üstünde yaygınlaştıracamız. Ayrıca, tesisleşme olarak da büyük yatırımlar yapacağız. Her ilde, her ilçede bizim denetimimizde bir satranç merkezi olmasını sağlayacağız.

Aslında 2005-2008 dönemi okulda satranç mucizesi olarak adlandırılabilirdi. 2008-2012 dönemi kulüpte satranç mucizesi olacak. Göreceksiniz...

Türk Satranç Ekolü'nü çok yakında sizlere sunacağız. Birbirine paralel üç içerik kullanılacak bu ekolde.

1- 5 Adım yöntemi: Hollanda'da denenmiş ve çok başarılı olmuş bu metodolojiyi 1 Eylül 2009'da sizlere sunmuş olacağız. Çevirisi bitmek üzere...

2- Grivas yöntemi: A Milli Takım hocamız ve dostumuz Büyükusta Grivas'ın 2 kitabı da aynı amaçla 1 Eylül 2009'da ellerinizde olacak.

3- Türk Satranç Okulu: En önemli hedefimiz bu... 1 Eylül'den itibaren her ay elinizde bir kitap olacak. Bu 3 yıl devam edecek. Üç yıl sonunda, tamamen bize özgün ve bizim malımız olan çağdaş bir satranç ekolü yaratmış olacağız. Botvinnik Okulu'ndan sonra en iyi yöntemsel olacağını söyleyebilirim.

Yani, önümüzdeki dört yılda Türkçe satranç yazınında büyük bir patlama olacak. Birkaç hafta içinde satrancın temel kitaplarından birisi olan 'Zürih 1953' basılmış olacak. Türk Satrancının efsane kadın sporcularından birisi olan WIM Nilüfer Çınar Çorlu'nun girişimiyle, Abdullah Sözen tarafından çevirisi yapılan kitap, Satranç tarihinin büyük eserlerinden birisidir. Yine Kotov'un 'Büyük Usta Gibi Düşün' kitabı da yine satrancımızın efsane isimlerinden IM Can Arduman tarafından çevrildi ve Mayıs 2009'da yayınlandı. Bu örneklerin sayısı giderek artacak.

Dergimiz tüm bu projelerin içinde sizle iletişimimizi sağlamak için en önemli aracımız olacak.

Derginin yapımında emeği geçen yayın kurulu üyesi arkadaşlarımı canı gönülden kutluyorum. Emeği geçen herkese tebrikler, teşekkürler....

Hoşçakalın...

Biz büyük bir aileyiz!!

Yeni yayınla bir adım daha

Ülkemizde satranca ilgi giderek artıyor. Bu nedenle sevinçliyiz ve gelecekte umutluyuz. Bu ilginin satranç dalında uluslararası başarılarla imza atan bireylerin yetişmesine uzanması dileğimiz. Ancak bir mücadele alanı olarak spor kapsamında bulunan satranç dalında, ilginin başarıya dönüşebilmesi için kimi koşulların oluşması gerekiyor. Bunlardan belki de en önemlisi bireylerin hayatlarına anlam katan uğraşlarına yeterince zaman ayırabilmesinin sağlanması. Ne var ki ülkemizdeki eğitim rekabeti, sonrasında da çalışma yaşamının zor koşulları, spor etkinliklerinin sürdürülebilir olmasını büyük ölçüde engelliyor.

Türkiye Satranç Federasyonunun girişimleri sonucu ilköğretim müfredatına seçmeli ders olarak giren ve bu sayede artık erken yaşlarda başlanabilen satranca ilgi lise ve üniversite giriş sınavları nedeniyle ilkökul sonrası belirgin biçimde düşmektedir. Bu süreçlerde öğrencilerin hayatlarını büyük ölçüde dershaneler doldurmaktadır. Dileriz ülkemizde bireylere serbest zaman kazandıracak gelişmeler gecikmez ve özlenen gururları yaşayabiliriz.

Satrancın gelişmesine ivme kazandıracak koşullardan bir diğeri de kuşkusuz basılı

ortam kaynaklarıdır. Bu bağlamda son zamanlarda özlenen kitap çevirilerinin birbiri ardına gerçekleşmesi oldukça sevindiricidir. Bu sayede kaynak arayanlar artık kendi dillerinde yayınlar bulabilmektedirler.

Bunların yanında gerek ulusal ve gerekse uluslararası satranç haberlerinin sunulduğu, aynı zamanda satrancını geliştirmek isteyenlere kaynaklık edecek, satranç severlerin iletişim ihtiyacını karşılayacak doyurucu içerikli süreli yayınlara da gereksinim duyulmaktadır.

Türkiye Satranç Federasyonu yeni dönemde bu eksikliği gidermek üzere harekete geçmiş bulunmaktadır. Süreli yayının hayata geçirilebilmesi için yayın kurulu oluşturulmuş ve kurul da hemen çalışmaları başlatmıştır. Sonuç olarak bu ilk sayı elinize ulaştırılabildi.

Mavikale dergisinin üç ayda bir çıkarılması planlanmaktadır. Dergi içeriğinde yurtiçi ve yurtdışı haberlerin iletilmesi, bilgilendirici ve eğitici yazılara yer verilmesi amaçlanmaktadır. Dergi kurumsal kimlik taşıyacaktır bu bağlamda güçlü satranççılarımızın yazı ve çalışmalarıyla bize destek vermesini bekliyoruz.

Bir sonraki sayıda buluşmak dileğiyle...

Dr. M. Sabri KOÇAK
Yayın Kurulu Başkanı

Yayının Adı:
Mavikale

Yıl: 1 Sayı: 1
Ağustos 2009

Sahibi
Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Ali Nihat Yazıcı

Yayın Koordinatörü:
Murat Kul

Yayın Kurulu Başkanı:
Dr. Sabri Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Fatma Yılmaz

Haber Koordinatörü ve Teknik Danışman
Özgür Akman

Yayın Kurulu
Dr. M. Sabri Koçak
Fatma Yılmaz
Suat Boztepe
Doç. Dr. Ergin Çiftçi
Yaşar Güngör
Fahri Karabay

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sok. Özgürler İş Merkezi
No:3 Kat:6 Ulus - Ankara
Tel: 0312 309 75 94
Faks: 0312 310 96 20

e-mail: yayinkurulu@tsf.org.tr
satrancdergisi@gmail.com

Basıldığı Yer
AJANSROA
Levent Mahallesi Çalkuşu Sokak
No:11 34330 Beşiktaş-İstanbul
Tel: 0212 284 05 35

Grafik Tasarım
Harun Yücel

Dergimiz Basın Ahlak İlkelerine uyar.
Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır.

Baskı Türü
Yaygın Süreli

4 **Kapak Kahraman'a veda**

26 **TSF'nin hukuk zaferi**

28 **Topalov kendi evinde rahat kazandı**

31 **Ustaca**

32 **Linares 2009'da sürpriz şampiyon Alexander Grischuk**

54 **Satranç ve sanat** Yedinci mühür

9 **Türk Satranç Tarihinden**

10 **Ülkemizin en büyük satranç şöleni yapıldı**

13 **Satranç ve matematik**

16 **Akdeniz'in sürpriz şampiyonları**

14 **Büyükusta adaylarına büyük ödül**

50 **Oyun sonu**

Şah-piyon finalleri

52 **Satranç dünyasından**

İki şehrin ve iki kızın hikayesi

56 **Efsaneler**

En iyi oyun ödülü efsanesi

11 **TSF'den "Altın Çocuklar Projesi"**

34 **Avrupa'nın kralı Tomasevsky, Türkiye'nin yıldızı Mustafa Yılmaz**

40 **Atatürk FIDE kadın ustalarda fotofinişin galibi Humpy Koneru**

44 **Dünya bayanlar şampiyonu Alexandra Kosteniuk Türkiye'de**

38 **Mtel ustalar turnuvası**
Shirov son turda kupayı kaptı

20 **Satrancın soyut yüzü**
Psikolojik hatalar

22 **Kale kullanma tekniği**
Capablanca-Tartakower

25 **Unutulmaz oyunlar**
Kalenin dansı

45 **2009 Türkiye Şampiyonu Mustafa Yılmaz'la röportaj**

58 **Açılış turu**

Anti Marshall'da 8.h3, 9.d3 ve 10.a3

62 **Temel bilgiler**

Öğrenmek güzeldir, satranç da...

64 **Arka pencere**

Özbe öz Türk satranç severlerinin malıdır

Türk satrancı tarihi bir kişiliğini kaybetti ‘Kahraman’a veda

Çok yönlü bir insandı Kahraman Olgaç. En başta satranç oyuncusuydu. FIDE hakemi, yazar, gazeteci, öğretmen, antrenör, yönetici ve kurucu. Hayatı satrançla dolu dolu yaşadı. Büyük hizmetler yaptı. Anısını Türk satranççıları unutmayacaktır

Türk Satrancı önemli bir ismini toprağa verdi. Ben de 53 yıllık bir arkadaşımı, ağabeyimi, dostumu kaybettim. Oysa 3-5 ay önce yurt dışında yaşına göre mükemmel satranç oynuyor, ezberden uzun şiirler söylüyordu. Yaşam böyle işte; hani derler ya, bir varmış, bir yokmuş...

Çok yönlü bir insandı Olgaç. En başta elbette satranç oyuncusuydu. Sonra FIDE hakemi, yazar, gazeteci, öğretmen, antrenör, yönetici ve kurucu idi. Tabii bankacılığını da unutmayalım.

Kahraman Olgaç'ın 1944 yılında Ankara'nın Ulus Meydanı'ndaki o zamanın Kızıllırmak kahvesinde başlayan Satranç macerası küçük bir derenin önce bir ırmağa, sonra görkemli bir nehre dönüşmesi gibi büyüdü büyüdü...

1956 yılında üniversite eğitimim için Ankara'ya geldiğimde satranç oynadığım Kahraman Beyle 1984 yılında aynı federasyonda çalışmak nasip oldu. Benim ricamla kafile başkanlığını kabul edip milli takımı 1984 Selanik Olimpiyatları'na götürdü. Altı altın adam parolası ile gitmiştik Selanik Olimpiyatlarına. Altısı da Türkiye şampiyonu olmuş altı Türk oyuncu. İyi bir derece de elde edilmişti o yıl. Ondandır bütün yurt dışı temaslarına kafile başkanı olarak Kahraman Bey'i gönderdim. Niçin, İstanbul'da adam mı yoktu kafile başkanlığı yapacak? Beş yabancı dil bilen Y.Müh. Mübin Boysan, dört yabancı dil bilen Y.Müh. Musa Tebi, Prof. Dr. Coşkun Külür, uluslararası usta Nevzat Süer ve daha birçok kişi bu görevi başarı ile yapabilirlerdi. Ancak

Hayri ÖZBİLEN

federasyonun devlete bağlanmasını istiyorduk. Ankara'da bizi kamu kurumları nezdinde temsil eden, devletle tek bağlantımız Kahraman Olgaç'tı ve İstanbul'daki dostlarımızı kızdırmak pahasına tercih hakkımı Olgaç'tan yana kullandım. Zaman yanılmadığımı gösterdi.

Kurucu ve yönetici 'Kahraman Olgaç'

Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı (Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü), Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ve Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ile kısaca devletle satranç arasındaki tek bağlantı noktası Olgaç idi. O zamanlar bir federasyonun devlete bağlanabilmesi için ön şart, Gençlik Spor Genel Müdürlüğü Danışma Kurulu'ndan onay çıkması idi. Daha önce kaç defa bu kurula başvurmuş ve "Eğer bunları kabul edersek arkadan tavlacılar gelir" şeklinde küçültücü yorumlarla reddedilmişti.

Olgaç bütün bunları aşmasını bilmiştir. 1954 yılında kurulmuş, 1962 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile hükümetten izin aldıktan sonra FIDE'ye üye olmuş olan Türkiye Satranç Federasyonu, onun çabaları, Emrehan Halıcı'nın yardımları ve zamanın Gençlik Spor Genel Müdürü Tevfik Sarpkaya'nın öncülük etmesiyle 1991 yılında Devlete bağlandı. Çünkü artık bu faaliyet kişilerin yardımları ile yürütülebilecek halden çıkmıştı. Burada Kurucu ve Yönetici Kahraman Olgaç'ı görüyoruz. Ben de 1991'de devlete bağlı federasyonda yönetim kuru-

lunda idim. 1984'te o benim başkanlığında çalışmıştı. 1991'de de ben onun başkanlığında çalıştım. Biraz problemlili olan bu geçiş dönemini de beraberce atlattık.

Olgaç, yetenekli gençleri teşvik eder, onlara, elinden geldiğince destek olurdu. En başarılı öğrencisi her halde Suat Soyulu'dur.

Söz uçar, yazı kalır diye Latince bir atasözü vardır. Yazdığı kitaplarla, kurduğu kütüphane ile Olgaç da kalıcılığın sırrına vardı. Ne mutlu ona ki adı her gün anılacak. Adana ismini verdiği çalışma odasındaki muhteşem kitaplığını Türkiye Satranç Federasyonu'na ve dolayısıyla Türk satranççılarına armağan etti. Bu kitaplık "Kahraman Olgaç Kütüphanesi" adıyla satranç çalışacak kişileri bekliyor artık. Yeni başlayanlardan büyük ustaya kadar her düzeyde oyuncu orada çalışacak materyal bulabilir. Olgaç vefatından sonra da eserleri ile Türk satrancının hizmetindedir.

Satranç oyuncusu 'Kahraman Olgaç'

11 Olimpiyat'a katılmış olan Olgaç'ın ilk Olimpiyatı 1974 Nis (Fransa) Olimpiyatı idi. Hem de milli takım oyuncusu olarak. 1974 yılında Türkiye Şampiyonası İstanbul'da yapılıyordu. Ankara'dan iki temsilci katılmıştı bu şampiyona'ya: Kahraman Olgaç ve Reşat Vekilli. 16 kişinin katıldığı bu turnuvada 12. tur sonunda puan durumu şöyle oluşuyordu: İlhan Onat 9 puan, Cem Pekün 8 puan, Cavit Uzman, Prof. Dr. Seracettin Bilyap 7,5 puan, Ali İpek, F.Öney 7 puan, Yılmaz Başoğlu, Kahraman Olgaç 6,5 puan,

1923-2009

Prof. Dr. Akdoğan Erözbeğ, Musa Tebi 6 puan, Ateş Ülker, Uluğ Nutku 5,5 puan, Reşat Vekilli 4 puan...

O yıl olimpiyat yılıydı ve milli takıma girmek için mutlaka ilk beşe girmesi gerekiyordu Olgaç'ın, oysa kendisi 8. sıradaydı. Önünde üç tur vardı oynanacak. Üç turda üç zorlu maç. İlk maç Prof.Dr. Uluğ Nutku (sonradan Federasyon Başkanı oldu) ileydi. İkinci rakip Ali İpek, üçüncü ve son rakip Cavit Uzman'dı. Fakat Olgaç'ın da kafası kızmıştı. Bu üç maçı 2,5 puan çıkararak, bileğinin hakkı ile milli ekibe dahil oldu. 1974'te 9.Türkiye Şampiyonasında bitiş düdüğü öttüğünde sıralama şöyle oluşuyordu. Onat 11,5 puan, Pekün 10,5 puan, S. Bilyap 9,5 puan, Kahraman Olgaç, Prof.Dr. Akdoğan Erözbeğ 9 puan, Ali İpek 8,5 puan, Ateş Ülker 8 puan. Olgaç'ın bu Şampiyona da oynadığı kritik oyunları ve diğer oyunlarını dergimizin bir sonraki sayısında

bulacaksınız.

Onun satrançla ilgili diğer bir unvanı da FIDE hakemi olması idi, FIDE hakemliğinin teklifini yaptığımız 1984 FİDE kongresinde Başkanlık Divanı'nda tutanakları FİDE temsilcisi sıfatıyla bizzat kontrol ederek isminin yazılmasını temin etmiştim.

11 Olimpiyata katılmıştı dedik. Bunlardan 1974 Nis Olimpiyatına milli takım oyuncusu olarak gitti. 1984 Selenik, 1992 Manila, 1994 Moskova, 1996 Erivan, 1998 Elista'da yapılan Olimpiyatlara yönetici olarak, 2000 İstanbul Olimpiyatına ise ev sahibi olarak katıldı. Diğer olimpiyatlara yani 1980 Malta, 1982 Lucerne/İsviçre, 1986 Dubai, 1988 Selenik, 1990 Novisad/Yugoslavya olimpiyatlarına gazeteci kimliği ile katılmıştır. Hatta 1982 Lucerne Olimpiyatında müsa-

Uğurlama

Öğrendim ki...

Bütün sevdiklerinle iyi ayrılmak gerek

Hangisi son görüşme olacak bilemiyorsun.

A. Behramoğlu

Sevgili Kahraman hocam. Hepimize dair öyküleriniz vardı, öykülerinizde kahramanlarınız... Kahramanlarınıza yakıştırdığınız isimler... Bu öyküler, kahramanlar üzerinden oluşturduğunuz anılarınız... Anılarınızla bizde bıraktığınız silinmeyecek izler...

Kimimiz elimizden her iş gelip koşturmalarımız karşısında "Sağ kolunuzduk" sağ kolunuz olmasına ama bizi kızdırmak istediğinizde birden "Sol Kolunuz" (Emrehan Halıcı TSF Eski Başkanı ve Ankara Milletvekili) olmaktan kendimizi kurtaramıyorduk.

Başarılarımızla Abdülcanbaz (Tahsin Aktar) olmuştuk dilinizde kimimiz. Kimimiz o kadar Kibar Çocuk'tuk ki (TSF Genel Sekreteri Erman Üsküdarlı) bu inceliğimizi görmemeniz imkansızdı... Kimimiz vazgeçilemeyecek derecede Hususi'ydik, (Hulusi Cihangir) kimimiz tartışılmaz Kral (Sabri Koçak), Güzel İnsan da (Eski Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer) vardı yaşantınızda, Üç İsimli Çocuk da... (Yasin Emrah Yağız) Kimimiz ilk gençlik yıllarımızda İşlenmemiş Mücevherdik. (Yakup Bayram) İşlendiğimizi görüp nasıl da sevinmişsinizdir. Yaşamın hiçbir ayrıntısını kaçırmayan gözleriniz

Ölür ise ten ölür Canlar ölesi değil

Mavi Gözlü'ye (Cengiz İnce) takılmıştı bir gün... Kimimiz Tacikistanlı'ydık, (Kıyasettin Aydın) kimimiz küçücük yaşımızda Ekonomi Bakanı. (Nazlı Pınar Aydın)

Hepimiz öykü denizinizin kahramanlarıydık.

Benim payıma da isim olarak, daha ilk karşılaşmamızda bir çırpıda yazdığınız öykünüzden Kalem Kız düşmüştü. Kalem Kız adını takarken yazmam gerektiğini vurgulamak istemiş miydiniz bilemesem de bugün anılarınızı, size olan sevgimin yanında, bu adının bana yüklediği sorumlulukla da derlemeye çalışıyorum.

Sevgili Kahraman Hocam,

Siz şiir de severdiniz onun için şiirle başlamıştım yazıma. Şimdi de sevdiğinizden emin olduğum bir şiirin, tam da sizi anlatan, küçücük bir bölümüyle geçmek istiyorum bizde kalan izlerinize...

Yaşadıklarımın öğrendiğim bir şey var: *Yaşadın mı büyük yaşayacaksın, ırmaklara, göğe, bütün evrene karışıcasına / Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir armağandır / Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana... / Atao BEHRAMOĞLU*

Kalem Kız (Fatma Yılmaz)

bakaya geç gelen ve aynı zamanda giriş kartını kaybedip içeri giremeyen Kaspárov'a kendi giriş kartını verip turnuva salonuna girmesini temin ederek İsviçre basınında yer almış ve bir anda meşhur olmuştu. Hey gidi günler hey...

Onu yaşamının son günlerinde sevin-diren husus Türkiye Satranç Federasyonu'nun kadir bilir ve vefalı tutumu ile özellekle Başkan Ali Nihat Yazıcı'nın, Sabri Koçak'ın ve mesai arkadaşlarının onu yalnız bırakmamaları idi. Onları evladı yerine koyuyordu. Kahraman Olgaç hayatı satrançla dolu dolu yaşadı. Büyük hizmetler yaptı. Anısını Türk satranççıları unutmayacaktır. Huzur içinde yatsın.

Nazlı Pınar AYDIN, İl Hakemi

Ben şair, sen şiiir

Kahraman Olgaç ile tanışmam 1996 yılı yaş gruplarında olmuştu. Henüz 11 yaşında, satranç diye yanıp tutuşan her çocuk gibi Kahraman Hoca benim için de idoldü. Mahcup bir sesle fotoğraf çektirip çektiremeyeceğimizi sorduğumda bana cevap veren, o sevecen bakışı ve konuşmasıyla tam da gözümde büyüttüğüm kişiydi. Hoca'nın bir çocuğu geri çevirmesi mümkün mü, artık ben de aile geleneğini bozmayıp 11 yaşında Hoca'yla bir resme sahip olmuştum :) Aynı sene Dünya Yaş Grupları Şampiyonası için İspanya'ya içinde Kahraman Hoca'nın olduğu bir kafiyle gideceğimi öğrendiğim zaman duyduğum heyecan hala içimi ısıtır... Turnuva boyunca aldığım bütün yenilgilerde sırtımı ilk sıvazlayan, bana ilk teselliği veren Kahraman Hoca'ydı. Her gün rahmetli eşi Nimet Hanım'dan gazete haberlerini dinlemesi, Susurluk kazasını ilk O'ndan öğrenişimiz bütün kafilenin hala aklındadır zannımca...

On üç sene boyunca oldukça yakından tanıma fırsatını bulduğum Kahraman Olgaç'ı düşündüğümde aklıma ilk olarak esprili hayat algılayışı gelir hep. Hoca'nın bütün sağlığına ve enerjisine rağmen ölüm-den korktuğuna ve bununla ilgili hikâyeler anlattığına camiamızda birçok kişi tanık olmuştur. Böyle soğuk bir konuyu bile son derece komik hala getirebilen bir başka kişinin daha olacağını düşünmüyorum! Sıklıkla anlattığı "Azrail'den Korunma

Yolları" formülünü reçete niyetine sizlerle paylaşmak istiyorum :) Kahraman Hoca iddia ettiğine göre asla yatakta aynı yönde yatmamış. Başını bir gün kapı tarafına koymuşsa ertesi gün mutlaka pencere tarafına koyarmış ki ziyaretlerinde Azrail'in kafası karışsın, Hoca'yı bulamadan gitsin! Olur da bulursa diye de yastığının yanında dolarlar, lüks çikolatalar, içkiler bulundurmuş Azrail'e rüşvet vermek için:)

Böylesi renkli ve çok yönlü Kahraman Hoca için ne yazarsam yazayım hep bir şeyler eksik kalacak... Onunla birçok turnuvada kol kola yürüme, hatta koca salonlarda beni onore edişine tanık olma ve tabii ki ondan sayısız şiir dinleme şerefine nail olmuş biri olarak kendimi çok şanslı sayıyorum... Kahraman Hoca'nın son zamanlardaki favori şiiri hep aklımda olacak: "Ben şair / Sen şiir / Ötekiler hikâye..."

Helin AYDIN

Gitme kal

Benim Kahraman Olgaç'la tanışmam Milli Eğitim Bakanlığı'nın turnuvasında olmuştu. Üstümde kırmızı elbisem, yaşım yedi, bilemediniz sekiz... Turnuva salonunun önünde kısacık boyumla anca serçe parmağına yetişebilmişim Hoca'nın hayatının fotoğrafını çektirebilmek için. Ben hep o fotoğrafın bir kopyasını evin en güzel yerinde sakladım. Ancak diğer kopyasıyla karşılaşmam neredeyse on beş yıl sonra oldu. Bilenler bilir Hoca'nın "Adana"sını, bütün duvarları yüzlerce satranç ve şiir kitabı ile dolu mabet gibi bir kütüphanedir. Birgün ailecek Hoca'nın evine gittiğimizde tanıştım Adana'yla. Bütün dağınıklığına, kargaşasına rağmen büyülenmişim. Kahraman Hoca'dan Adana'yı toplamak için izin istediğimde, en son rahmetli eşi Nimet Hanım tarafından toplandığını, şimdiyse temizlikçi kadınların bile toplamaktan çekindiği bir hale geldiğini söylemişti. Ben büyük bir şevkle toplarken birden bir fotoğraf düştü kitaptan. Düşen resim neredeyse on beş yıl önce küçücük ellerimle serçe parmağından tuttuğum ilk resmimizdi! Benim için inanılmaz bir şeydi Hoca'nın bu kadar önemseyip bunca yıl resmimizi saklaması...

Kahraman Hoca'nın öldüğünü duydu-

ğumda aklıma ilk resmi bulduğum sahne ve Hoca'nın hep okuduğu bir şiir geldi. Üzüldüğüm Kahraman Hoca gibi büyük bir satranç insanının ölmesi mi, on beş yıl boyunca çocukluğumu saklayan Hoca'nın gidişi mi, yoksa çocukluğum mu hepsi karıştı... O kadar çok anıma işlemiş ki Kahraman Hoca birden bire koca bir boşluk oldu içimde. Hoca'nın dilinden düşmeyen, aklıma gelen şiirse, o boşluğun tek tarifiydi: "Gitme kal / Var yok dinlemez bir çocuk isteğidir / Gitme, aklına getir..."

Tahsin AKTAR - TSF Başkanvekili

Hoca ve anılar...

Adana'da Seyhan Belediye Başkanlığı'nın organizasyonunda, Uluslararası Atatürk Satranç Festivalinde birlikteyiz. Kahraman Olgaç, törende Başkan Yazıcı adına seslenecek.

Serin bir sonbahar akşamı, açık alanda, Adana 'Devlet Ricalinin' bir arada olduğu bir ortam. Seyhan Belediyesi Satranç Merkezindeyiz. Olgaç'ın adı duyuruldu. Ben koluna girdim ve kürsüye kadar eşlik ettim. Turnuvanın öneminden, satrancın yararından, satrançta bugün geldiğimiz noktadan söz ederek her zaman olduğu gibi bir şiir ile kürsüden ayrıldım. Kendi hocası Arif Nihat Asya'nın altı kıtalık ve, Ey, mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü / Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü! / Işık ışıktır, dalga dalga bayrağım / Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım, dizeleriyle başlayan o ünlü 'Bayrak' şiirini okudu. Tören alanında bulunan onlarca kişi ile birlikte devlet ricali (Adana valisi, üç ilçenin belediye başkanları ve kaymakamları, diğer yönetim birimleri) de ayakta alkışladı Hoca'yı. Belediye Başkanı Prof. Dr. Azim Öztürk elinden öptü, elini tutarak yerine götürdü. Vali elini öptü yanına oturttu. Devlet ricalinin önde gelen diğer isimleri de sıra ile kutladılar Hoca'yı. Çok sevinmişti ve gururlanmıştı. Mutluluğu yüzünden okunuyordu hocanın.

Bu şiir daha sonra Adanalı satranççıların işine bakın nasıl yaradı: Başkan Öztürk de kapanış konuşmasını yaptı, sonunda da, "Biz satrancı çok seviyoruz. Onursal Başkanımız gönlümüzü fethetti. Ona teşekkürlerimizi sunuyoruz, gön-

lümüzdeki yerini hep koruyacak. Adanalı bir büyüğümüzü aramızda görmek bizi gururlandırır. Bu güzel organizasyonun ve güzel gecenin anısını yaşatmak, Hoca'mızı anmak adına bu tesisteki satranç birimine bugünden itibaren Hoca'mızın adını veriyorum. Burası Kahraman Olgaç Satranç Merkezi'dir artık... " dedi. Kıyamet koptu, alkışlar alkışlar... Hoca gürültünün de etkisi ile "Ne diyor, ne oldu, benim adımlı söyledil-

er, tekrar mı konuşacağım?" diyerek şaşkınlıkla olan biteni anlamaya çalışıyordu. Anladığında da kalbi duracaktı neredeyse. Sesi kısıldı, konuşamadı, titredi, soluğu hızlandı. Mutluluğu daha da arttı sonrasında.

Burası, Seyhan Belediyesi Kahraman Olgaç Satranç Merkezi, Hoca'nın adının verildiği ilk merkez ve ikinci satranç birimidir. (TSF Merkezindeki kütüphane ile bir-

likte)

Kapısında da pirinç plakada bu durum tescillenerek durmaktadır. Kendisi bu plakayı da 'kayı' da gördü. Sonraki konuşmalarımızda ve görüşmelerimizde sorardı. "Oğlum, bizim kapı duruyor mu?" diye.

Adanalı satranç ailesi, Hoca'yı her zaman şükran ile anacaktır.

Kahraman Olgaç (1 Mart 1923 Adana - 27 Mayıs 2009 Ankara)

Kahraman Olgaç 1 Mart 1923'te Adana'da doğdu. 1940'ta İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na kaydoldu. Ancak bir yıl okuduktan sonra öğrenimine devam etmedi. Kahraman Olgaç daha sonra yine Adanalı olan Nimet Hanımla evlendi. Nimet Hanım Merkez Bankası'nda çalışıyordu. Bir süre sonra kendisi de Merkez Bankası'nda çalışmaya başladı. 25 yıllık çalışma hayatından sonra 45 yaşında emekli oldu.

Merkez Bankası'nda çalışmaya başladıktan sonra Kızılırmak Kahvehanesi'ne gitmeye başladı. Kahvehane o zamanlar Ankara'nın biricik satranç oynanan mekanydı. Burada Seracettin Bilyap, Baha-dır Palavan, Halil Hikmet Karan, Naci San, Reşat Vekilli gibi Ankara'nın o zamanki en güçlü oyuncularıyla tanıştı. Kahraman Olgaç, Seracettin Bilyap'ın oyunlarına hayran kalmıştı. Uzun süre onu izledi. Satrancının gelişmesinde bu dönemin büyük payı olmuştur. 1948 yılında Ankara satranç şampiyonu oldu. Bu tarihten sonra uzun yıllar milli olabilmek için mücadele etti. Sonunda 1974 yılında Nice'de (Niş) yapılan Satranç Olimpiyatlarında Türkiye'yi temsil etmeye hak kazandı ve milli satranç oyuncusu oldu.

Kahraman Olgaç her fırsatta satranç üzerine yazılmış eserleri toplayarak zaman içinde büyük bir kütüphane oluşturdu. "Adana" ismini verdiği çalışma odasındaki bu kitaplığını TSF Onursal Başkanlığı'na seçilmesinin ardından Türkiye Satranç Federasyonu'na ve Türk satranççılarına armağan etti.

Kahraman Olgaç, Türkiye Satranç Federasyonu'nun Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü çatısı altına alınması için de yıllarca uğraş verdi. 1991 yılında Türkiye Satranç Federasyonu devlete bağlandı ve Kahraman Olgaç Türkiye Satranç Federasyonu Başkanlığı'na atandı. Daha sonra Türkiye Satranç Federasyonu Başkanlığı seçimleri yapıldı. Olgaç mevzuattaki koşulları yerine getiremediği için aday olamadı. Bu süreçte Emrehan Halıcı başkanlığa seçilmişti. Halıcı'nın görevi bırakmasının ardından Kahraman Olgaç yeniden Türkiye Satranç Federasyonu Başkanlığı'na atandı. Bu dönemde 2000 Satranç Olimpiyatı'nın Türkiye'de düzenlenmesinde büyük pay sahibi oldu. Bu sırada başkanlık mevzuatı yeniden düzenlenmişti. Kahraman Olgaç artık koşulları karşılayabiliyordu. Ancak 2000 yılındaki başkanlık seçimlerinde bu defa karşısında Ali Nihat Yazıcı vardı. Yarışı Ali Nihat Yazıcı kazandı. Kahraman Olgaç seçimle Satranç Federasyonu Başkanı olamadı;

ama 2005 yılında Türkiye Satranç Federasyonu Genel Kurulu kararıyla, Türkiye Satranç Federasyonu Onursal Başkanı seçildi.

Kahraman Olgaç uzun yıllar Cumhuriyet, Hürriyet ve Milliyet gazeteleri ile, Bilim ve Teknik dergisinde satranç üzerine çeşitli yazılar yazdı. Uluslararası hakem unvanı da bulunan Olgaç, çok sayıda satranç kitabı yazdı. Bir dönem de TRT televizyonlarında da satranç eğitim programı yaptı.

Olgaç 84 yaşına geldiğinde de hala satranç oynuyor ve çalışıyordu. Eylül 2007'de düzenlenen 60 Yaşüstü Emektarlar Avrupa Bireysel Şampiyonası'nda yeniden ülkemizi temsil etti. Aynı kategoride Dresden'de 11-19 Şubat 2008 yılında düzenlenen yarışmaya da katıldı. Bir yandan da Türkiye Satranç Federasyonu'nun yurt içinde düzenlediği hemen her etkinlikte yer aldı. Son olarak Davos'ta 09-17 Ağustos 2008'te düzenlenen Avrupa Emektarlar Bireysel Şampiyonası'na oyuncu olarak katıldı. Bu son etkinlikler Olgaç'ı ilerleyen yaşında çok yordu ve zayıf düşürdü. Davos dönüşünde hastalanan Kahraman Olgaç artık oksijen cihazına bağlı yaşamak zorunda kaldı. Bu durumda bile 2008 Türkiye Satranç Federasyonu Başkanlığı seçimlerinde Genel Kurul toplantısına katıldı ve oyunu Başkan Ali Nihat Yazıcı için kullandı. Ancak durumu giderek kötüye gidiyordu. Satrançsız yaşam Kahraman Olgaç'a göre değildi ve 27 Mayıs 2009 günü hayata gözlerini yumdu.

Yaşadığı dönemlerin tutanağı: Dergiler yeni bir başlangıç

Türk Satranç tarihini, yarın yazacak olanlar için, çeşitli zaman dilimlerinde yayınlanmış dergiler birer belge, oyları kayıt altına alan birer tutanak gibi kabul edilebilir. TSF'nin çıkardığı dergimiz satranç yayıncılığında yerini alırken, satranç dergilerimizle ve dergi yazarlarımızla ilgili bir ufuk turu yapmak istedik.

Elbette ülkemizde ilk satranç dergisi 1945'te İstanbul Türk Satranç Kulübü'nün (o zamanki adı ile) Türkiye Şatranç Dergisi'dir. Evet, harf yanlışlığı yok "Türkiye Şatranç Dergisi" Bu dergi önce büyük boy iken sonraları ebatlarını küçültmüştür. Uzun süre yayın hayatını sürdüren bu derginin imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü Op. Dr. Emin Erkul olup fiyatı 25 kuruştur. (1945'te) Derginin idare merkezi Taksim Belediye Gazinosu hususi daire. Yazarları: Ali Rıza Alpar, Willy Kornfilt, Turan Başak, Roberto Sorgologo ve zaman zaman misafir yazarlar, Prof. Selim Palavan gibi... Dr. Emin Erkul aynı zamanda İstanbul Belediye Reisi'dir. Kendisi ve İstanbul Türk Satranç Kulübü hakkında gelecek sayılarımızda ayrıntılı bilgi verilecektir.

Bu dergi kapandıktan sonra uzun süre bir sessizlik oldu, rahmetli Uluslararası Ustamız Nevzat Süer, Satranç Dergisi'ni kurana kadar. 06.12.1969 tarihinde dergi kurulmuş. Bu tarihten 1987'de Süer'in vefatına kadar arada bir kesintiye uğrasa da yirmi yıla yakın devam etmiş, Türkiye'deki ve dünyadaki satranç olaylarına tanıklık etmiştir. Yayın kurulu dergideki yazış şekliyle "Korur Ergin, Süer Nevzat, Yumlu Orhan, Serdaroğlu Servet, Yurtseven Ümit" olarak görülmektedir. Sonraları bu yayın kurulu yazılmaz olmuş dergi haberler ve partiler olarak özetlenebilir bir hale dönüşmüştür. Ancak bu sayılarda K. Richter'den Mübin Boysan'ın çevirisi Kombinezonlar köşesi dergi kapanana kadar devam etmiş, son zamanlarda yayın kurulu tekrar yazılmaya başlanmış bu sefer Selim Sancaktar ve Mübin Boysan da yayın kuruluna dahil olmuştur.

Mart 1983'te satranç yayın hayatına Satranç Dergisi adı ile bir dergi katıldı. Bu dergi de aralıklarla, boyut değiştirerek bazen ara vererek, bazen iki sayıyı bir sayıda birleştirerek uzun süre devam etti.

Bu arada 80'li yıllarda Satranç Dünyası adı ile Çetin Kaya Erten'in kurduğu ve Suat Soylu'nun da yazıları ile desteklediği ömrü kısa süren bir Satranç Dergisi çıkarıldı, ancak bunlar arasında en kısa ömürlüsü Şubat 1985'te bir sayı çıkan Gambit

Satranç Dergisi'dir. Sahibi Savran Tekeli, hazırlayanlar Serdar Çelik, İsmet Arvit, Hakan Han, Hakan Erdoğan'dır. Hazırlayanlar ve sahibi ciddi kişiler olmasına rağmen herhalde bir maliyet hesabı yanlışlığından olsa gerek dergi bir sayı sonra kapanmıştır.

Satranç dergilerimiz içinde gerek içeriği, gerekse dış görünüşü ve baskı kalitesi ile iyi bir yeri olan Satranç ve Hayat dergisi 1997 başında yayın hayatına başladı. Bu dergiye kadar çıkan bütün dergiler İstanbullu iken, bu dergi Ankaralı oldu. Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni İlhami Adil Aytaç, Yazı İşleri Müdürü Ali İpek, yayın kurulunda ise Türk satrancının yakından tanıdığı isimler Can Arduman, Fatih Atakişi, Yakup Bayram, Enis Bilyap, Nilüfer Çınar, Can İnce, Aybar Karaçay, Alper Olcayöz, Halil N.Özmen, Ali Tamur, Teoman Ulucan, Ateş Ülker ve Hür Yasin'dir. Dergi kuşe kağıda, otuz bir sayfa olarak basıldı, baskı çok iyiydi, ancak ekonomik açıdan zorlandı.

Bu sıralarda TSF Başkanı olan Emrehan Halıcı'nın da bir dergi çıkarmayı düşündüğünü biliyordum. İki tarafı anlaştıırıp bu derginin TSF'ye veya Türk Zeka Vakfı'na devri için uğraştım ancak başaramadım.

TSF yayın organı olarak 1998'de yayın hayatına başlayan Satranç Dergisi'nin sahibi Türkiye Zeka Vakfı adına Emrehan Halıcı'ydı. Bu dergide o zaman Türkiye'ye dört yıllığına gelen Rus B.Usta Evgeny Vasiukov'un katkısı çoktur. Vasiukov'un her biri tarihsel bir değeri olan yazıları ile (örnek: 1999/1 sayısında arkadaşı Efim Geller'in ölümü üzerine onun hakkında yazdığı yazı ve verdiği partiler) başarılı bir şekilde çıktı. 2000 Satranç Olimpiyatları Türk Zeka Vakfı tarafından yapıldıktan sonra dergi yayın hayatından sessizce çekildi.

Son olarak İSEM Çocuk Satranç Dergisi'nden söz edelim, İzmir doğumlu olan bu dergi, eski Türkiye Şampiyonlarından Prof. Seracettin Bilyap'ın oğlu Enis Bilyap tarafından çıkarılmaktadır. Dergi 2000 yılında yayına başladığına göre bu sene 10. yılında. Türk satranç dergileri arasında ayrıcalıklı bir durum. Enis Bilyap'ı ve arkadaşlarını kutlamak lazım.

Bu arada en genç dergimiz TSF'nin dergisini hariç tutarsak, Murat Okur tarafından 2008 başlarında başlayan "Satranç ve Eğitim" dergisi var. O da yaşama savaşı veriyor. Hepsine başarılar diliyoruz.

Ülkemizin en büyük satranç şöleni yapıldı

Gençlik hamleleri

23 Ocak-1 Şubat 2009 tarihlerinde üst üste üçüncü kez Kemer Limra Hotel'de düzenlenen 2009 Yaş Grupları Türkiye Şampiyonası'nda kendi yaş gruplarındaki 996 yarışmacı bir hafta boyunca hamle yaptı, satranç heyecanını doyasıya yaşadı

Yaş Grupları Türkiye Satranç Şampiyonası'nda Türkiye'nin 8-18 yaşları arasındaki 996 sporcu hamle yaptı. İl yarışmalarına katılan ve yarışmaları tamamlamış sporcular 8, 10, 12, 14, 16 ve 18 yaş gruplarında, "Genel" ve "Kızlar" kategorilerinde düzenlenen yarışmalara kendi yaş kategorilerine göre katıldılar. Kemer'e Türkiye'nin dört bir yanından, toplam 44 ilden, gelenler vardı. İçlerinde sporcu sayısı bakımından en büyük kafieler 124 sporcuyla İstanbul ve İzmir'indi.

Şampiyonada hem yaş grupları heyecanını ilk kez yaşayan çocuklar hem de Avrupa ve Dünya Satranç Şampiyonaları'nda büyük başarılar gösteren Cemil Can Ali Marandi, Atilla Köksal Yüksel, Batuhan Daştan, Vahap Şanal ve Burak Fırat gibi tanınmış isimler vardı. Masa başında rekabet vardı; ama maçtan sonra da çocuklar beraber yemek yiyip birbirleriyle şakalaşıyorlardı. Kazanan hem satranç hem dostluk oluyordu!

Maçlar Oynanırken

Şampiyonada sadece maçlar oynanmıyordu. Türkiye'nin en büyük satranç festivalinde birçok farklı etkinlik ve hizmet de aynı anda devam ediyordu.

Antrenörler de Terledi

Öğrenciler salonda sınav verirken antrenörlerin bazıları da Türkiye Erkekler A Milli Takım Antrenörü ve FIDE Senior Trainer olan GM Efstratios Grivas tarafından yapılan Antrenör Gelişim Semineri'nde başka bir sınav verdiler.

996 gencin beraber hamle yaptığı salonun büyüü atmosferinden bir görüntü

Türkiye İş Bankası Halkla İlişkiler Grup Müdürü Suat Sözen açılış hamlesini yapıyor

Stres Nasıl Yönetilir?

2009 Türkiye Yaş Grupları Şampiyonası'nda Kemer'de bulunan misafirler arasında bulunan, aynı zamanda Türkiye Satranç Federasyonu Sağlık Kurulu Üyesi de olan Aytaç Ongun ve Binnur Kuzu'nun düzenlediği "Stres Yönetimi" konulu, velilere yönelik seminer 26 Ocak 2009 tarihinde saat 10:30-11:30 saatleri arasında Limra Otel Turgut Albayrak Salonu'nda yapıldı.

A Milli Takım Kampları

Yaş Grupları Türkiye Şampiyonası devam ederken, Erkek ve Bayan A Milli Takımları 2009 yılının ilk kampını yaptılar. 27 Ocak'ta başladıkları çalışmalarda erkeklerde GM Efstratios Grivas yönetiminde çalışan isimler şöyleydi: IM Emre Can, IM Mert

Engel tanımayan bir altın çocuk: Handenur Şahin

Erdoğan, IM Kıvanç Hazneroğlu, FM Mustafa Yılmaz ve IM Yakup Erturan. GM Adrian Mikhalchishin yönetiminde çalışan bayan milli takımımızın kampında şu isimler yer aldı: WIM Betül Cemre Yıldız, WFM Emine Yanık Süral, WFM Aslı Bayrak.

Hasan Hoca ve Serkan Hoca Maçları Canlı Yorumladı

2009 Türkiye Yaş Grupları Şampiyonası'nda internet sayfasında ilk kez Dresden'deki Satranç Olimpiyatları'nda denen bir hizmet devam etti ve AYGE (Altyapı Geliştirme Grubu) Başkanı Hasan Kılıçaslan, milli satranççı ve birçok kez yaş grupları milli takım kamplarında gençlerle birlikte olan 2008 NATO Satranç Şampiyonu Serkan Yeke, 1984 Türkiye Şampiyonu Can Yurtseven ve AYGE üyelerinden ve TSF web sitesindeki Analiz köşesiyle satranç severlerle buluşan genç antrenör Alper Efe Ataman, maçları canlı yorumladılar. Böylece hem veliler hem satranç severler, maçların gidişatını dakika dakika yorumculardan öğrenmiş oldular.

TSF'den Altın Çocuklar Projesi

2009 Yaş Grupları Türkiye Şampiyonası'nın kapanış töreninde hem genç ustalar madalyalarıyla buluştular hem de Türkiye Satranç Federasyonu'nun kendilerine verdiği müjdeli haberlerle yaş gruplarına veda ettiler

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Ali Nihat Yazıcı, 2009 Türkiye Yaş Grupları Şampiyonası'nın kapanış töreninde önemli bir konuşma yaptı. Yönetim Kurulu'nun cumartesi günü yaptığı toplantıya değinen Yazıcı alınan önemli kararlardan bahsetti. Öncelikle, federasyonun Altın Çocuklar Projesi ve büyükusta olacak genç sporculara verilecek para ödülleri anlattı.

Ayrıca, Yaş Grupları Şampiyonası'nda otel fiyatlarından ve otellere sığamamaktan kaynaklanan konaklama problemlerinin önümüzdeki yıl giderileceği konusunda velilere söz veren Ali Nihat Yazıcı, federasyonun "Altın Çocuklar" adıyla 14 yaş altındaki sporcuları büyükusta olarak yetiştirmek amacıyla yoğun bir programa tabi tutulacağını söyledi.

Milli takımda artık yabancı uyruklu sporcu oynatılmayacağını açıklayan Yazıcı, Türk Milli Takımı'nda oynayan Büyükusta Mikhail Gurevich'in artık antrenörlük yapacağını kaydetti.

12 Yaş Genel'de B. Daştan, V. Şanal, A. Marandi

12 Yaş Kızlar B. Abdimanoğlu, Y. Patel, E. Menzi

Şampiyonanın kapanışında "Altın Çocuklar" projesinin başladığını Ali Nihat Yazıcı misafirlere duyurdu

İş Bankası Yönetim Kurulu ve Gazeteciler Altın Çocuklarla

Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte Radikal Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İsmet Berkan, Sabah Gazetesi yazarı Emre Aköz ve gazetenin ünlü karikatüristi Salih Memecan 29 Ocak günü Kemer'e gelip Türkiye'nin en büyük satranç etkinliğini yerinde izlediler.

Gazeteciler, sabah saatlerinde altın çocuklarla bir araya gelip satrancın kendilerine neler kazandırdığını, sadece şampiyon değil aynı zamanda çağdaş Türkiye'ye yakışan bireyler olarak yetişmelerine nasıl katkıda bulunacağını kısaca anlatmayı hedefleyen bir sunum izlediler. Sunumda Handenur Şahin'in konuşması, Burcu Şaşmazel'in şirin kompozisyonu ve Sinem Çağla Gündoğan'ın ilk kez Dünya Yaş Grupları Şampiyonası sırasında yetenek yarışmasında söylediği şarkı yer aldı.

Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Ersin Özince, "Altın Çocuklar" ile birlikte

10 Yaş Genel

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	3	SEVGİ Volkan	Ankara	1742	0	9½
2	5	KUMCU Ugur	Manisa	1709	0	9
3	19	KARAOĞLAN Kivanç	İzmir	1583	0	9

12 Yaş Genel

SIRA	S NO.	UNVAN	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	3	CM	ŞANAL Vahap	İzmir	1993	1873	10
2	2		DAŞTAN M. Batuhan	Bursa	1927	1878	9½
3	4	FM	ALİ MARANDİ C. Can	Ankara	1822	1854	8½

14 Yaş Genel

SIRA	S NO.	UNVAN	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	3	CM	YÜKSEL Atilla Köksal	Ankara	2064	1951	10
2	2		BÜYÜKAŞIK Diyar	Hatay	1934	1957	9½
3	1		EMİROĞLU Cankut	İzmir	2069	2079	8

16 Yaş Genel

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	1	FIRAT Burak	İzmir	2238	2248	10
2	18	TOPAK Engin	Mersin	1969	1876	9
3	9	KERİGAN Demre	Muğla	2193	1921	8½

18 Yaş Genel

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	1	YILMAZYERLİ Mert	İzmir	2357	2224	7½
2	3	AYDOĞDU Erkmen	İzmir	2072	1996	7
3	5	BERKÜN Denizcan	Trabzon	2014	1991	6½

10 Yaş Bayanlar

SIRA	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	DOĞAN Seval	İstanbul	1509	0	7½
2	ULUSOY Nisan	Mersin	1623	0	7½
3	KOCAÇOĞLU Belis	Mersin	1401	0	7

12 Yaş Bayanlar

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	6	PATEL Yeşim	Manisa	1864	0	7½
2	1	ABDİMANOĞLU B.Başak	Mersin	1809	1775	7½
3	2	MENZİ Nezihe Ezgi	Mersin	1751	1754	7

14 Yaş Bayanlar

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	1	DURMAZ Ayça Fatma	Antalya	1862	1897	8½
2	2	ŞAŞMAZEL Burcu	İzmir	2029	1873	8
3	9	SOYDAN Büşra	Yalova	1834	0	6½

16 Yaş Bayanlar

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	2	KAYA Emel	Mersin	1955	1868	8½
2	3	SÖYLEMEZ Cansu	İzmir	1913	1856	6½
3	6	KAPLAN Ebru	Giresun	1765	1797	6

18 Yaş Bayanlar

SIRA	S NO.	SOYADI-ADI	ŞEHİR	UKD	ELO	PUAN
1	1	DİNÇEL Melodi	İstanbul	1837	1869	7
2	2	KARAYAYLALI Pınar	Adana	1811	1647	6
3	7	ISPARTA Sevim	Muğla	1771	0	5

“O kesin matematikçi”

Balona seyahat etmekte olan bir grup, yolunu kaybeder ve biraz alçarak aşağıdaki bir kişiye yaklaşırlar. İçlerinden biri aşağıya bağırır:

- Heeey! Şu anda nerdeyiz?

Aşağıdaki kişi onlara şöyle bir bakar ve biraz düşünüp dalgın dalgın cevap verir:

- Bir balonun içinde ve oldukça alçaktasınız...

Balondaki adam doğrulur ve arkadaşlarına:

- Matematikçi, der.

Balondaki diğer şahıslar bunu nerden anladığını sorduklarında şöyle yanıtlar:

- Birincisi, çok düşündü, ikincisi, söylediği şey kesin olarak doğru... Üçüncüsü, bir işe yaramıyor.”

Matematik, gerçekten işe yaramaz mı!

Sayıların gereksiz toplama ve çıkarmasından mı oluşuyor matematik? Çevremizdeki kişilere matematiği neden sevmediklerini sorduğumuzda birçok cevapla karşılaşırız. Bunlardan en yaygınları matematiği gündelik hayatta kullanmadıkları, matematiğin çok fazla ezberlenilecek kuralları, formülleri olduğu ve matematik yapamamanın kendilerini aptal hissettirdiği gibi cevaplardır.

Peki, matematik neden sevilmez?

Bunun en önemli sebebi ezberdir. Öğrendiklerini hangi alanda kullanacağını bilmeden, nedensiz öğrenilen bilgiler tabii ki işe yaramaz gelir. Türev almasını, integral almasını biliyorsunuz; ama asansörün günlük yaşamımıza kazandırılmasını türev ve integrale borçlu olduğunuzu bilmiyorsunuz. Türev nesnelerin birbirlerine bağlı değişimini inceler. Bunu bilmeden türev kurallarını bilmenin size hiçbir faydası yoktur.

Platon “Matematik bilmeyen buraya girmesin.” yazısını kendi akademisinin kapısına asmıştı. Matematik bilmek! Bu kadar da önemli mi? Bunun aksine yanıt vermek kargaları bile güldürür. Meteorolojiden, fındık üretiminde verim arttırımına, golften resim sanatına, hayatın hemen her alanında matematik vardır ve olmak da zorundadır.

Bir futbol antrenörü takım analizlerini yapmadan belli is-

Matematik ve satranç ezberi affetmez. Ezberlenmiş bir bilgi ya da çözümü ezberlenmiş bir matematik problemi başarı getirmez. Aksine yaratıcılığı ve zekanın işlekliliğini azaltır

tatistikleri incelemekten saha içindeki görev dağılımına karar veremez. Stratejisini oluştururken de iyi bir satranççı kadar titiz düşünerek kombinasyonlar düşünür. İyi bir futbolcu da sahadaki pozisyonları okurken belli kombinasyonları, belli mesafe ve açı analizlerini matematiksel düşünerek yapar. Stratejisini de bu çerçevede belirler.

Atatürk'ün çok sayıda geometri ve matematik terimini dilimize kazandırdığını biliyor muydunuz? Matematiği iyi düzeyde bildiğini tespit ettiğimiz Ata'mızın başarılarında (öyle ki saymakla bitmez!) bunun etkisi inkar edilebilir mi?

Analitik ve kombinasyonlara dayanmayan bir küçük adım bile başımıza olmadık işler açabilir. O nedenle matematikten anlamıyorum masalından vazgeçmeliyiz. Üst düzeyde olmasa da yeterli düzeyde bilmek bizi herhangi bir soruna karşı 5-0'lık bir avantajla mücadeleye başlatır. Bu da sözün bittiği yer olsa gerek!

Peki, matematiği nasıl sevdirmeliyiz. Bunun yolu çok basit. Nasıl mı? Tabii ki çocuklara satranç öğretmek. Satranç temelde, problem çözmemizi sağlayan bir oyundur. Matematik de bir problem çözme yöntemidir. İyi bir problem çözücü olmamız matematikte de iyi olduğumuz anlamına gelir.

Satranç ve diğer tüm oyunların bir disiplini vardır. Satrançta hareketler ezberlenmez. Milyonlarca satranç partisinin hamleleri aynı değildir. İster matematik olsun ister satranç ezberi affetmez. Öyle ki, ezberlenmiş bir satranç oyunu ya da çözümü ezberlenmiş bir matematik problemi hiçbir zaman başarı getirmez. Aksine yaratıcılığı ve zekanın işlekliliğini azaltır.

Dünyanın birçok yerinde yapılan araştırmalar, satranç oynayan öğrencilerin problem çözme becerilerinde, ortaya çıkan sıkıntının satranç oynamayanlara göre daha az olduğunu göstermiştir. Belki de matematik öğretmenimiz, bize matematikle tanışmamızı bir oyun gibi sunsa, matematikten korkmasak, daha çok sevmeyiz?

Mutlu bir çift olan matematik ve satranç ile yıldızı barışmayan insanların hayatları çözülmemiş problemlerle dolu olacaktır. Çocuklarımızın matematiği sevmesi için satranca bir şans vermek gerekmez mi?

Büyükusta adaylarına büyük ödül! Ödüller sizi bekliyor

TSF, büyükusta adaylarını hedeflerine ulaştırmak için düğmeye bastı! Altın Çocuklar projesiyle hem gelecek vaat eden gençler sıkı bir çalışma programına tabi tutulacak hem de büyükusta olma hedefine ulaşacak satranççılar da büyük para ödülleriyle onurlandırılacak

Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu, 31 Ocak 2009 günü yapılan Yönetim Kurulu toplantısında "Altın Çocuklar" adıyla yeni bir proje başlattı. Genç büyükustalar yetiştirme hedefiyle yola çıkan yönetim, 2012 yılında Türkiye'de yapılacak Satranç Olimpiyatı'nda çok güçlü bir takım kurmak için de çalışmalara başladı.

Projenin öncelikli amacının büyükusta olacak sporcuları ödüllendirmek olacağı belirtilirken, çocuk yaşta büyükusta olacak sporculara 380.000 Türk Lirası'na kadar varan astronomik para ödülleri verilecek. Projenin diğer ayağındaysa, şu anki altın çocukların, artık milli takımda yer almaya-acağı açıklanan Mikhail Gurevich ve hâlihâ-

zırdaki milli takım antrenörü Efstratios Grivas tarafından çalıştırılacaklar. Ayrıca Altıyapı Geliştirme Grubu (AYGEG) çalışmaları kapsamında sürekli olarak yerel, bölgesel ve ulusal kamplar da yapılacağını, sporcuların çeşitli turnuvalara katılmalarına olanak sağlanacağını da belirtiyor.

Planlanan ödüller ise şöyle:

1 Şubat 2009 tarihinden başlayarak GM (Grand Master - Büyükusta) veya WGM (Woman Grand Master - Bayan Büyükusta) olacaklara **10 bin TL**

Bu ödüle ek olarak:

• İlk GM veya WGM olacak sporcu **20 bin TL**. Bu ödül için son tarih 1 Ocak 2010

olacaktır. Yani sporcu GM veya WGM için gereken tüm şartları bu tarihten önce sağlamalıdır.

• İlk 20 yaş altı GM veya WGM olacak sporcu **20 bin TL**. Sporcu GM veya WGM için gereken tüm şartları sağladığında 20 yaş kategorisinde oynayabilecek doğum tarihine sahip olmalıdır. 1 Ocak 2010 tarihine kadar ilk GM veya WGM 20 yaş altı olursa toplam **50 bin TL**

• İlk 16 yaş altı GM veya WGM unvanı alacak sporcumuz **40 bin TL**. Sporcu GM veya WGM için gereken tüm şartları sağladığında 16 yaş kategorisinde oynayabilecek doğum tarihine sahip olmalıdır. 01 Ocak 2010 tarihine kadar ilk GM veya WGM 16 yaş altı olursa toplam **90 bin TL**.

• İlk 14 yaş altı GM veya WGM unvanı alacak sporcu **40 bin TL**. Sporcu GM veya WGM için gereken tüm şartları sağladığında 14 yaş kategorisinde oynayabilecek doğum tarihine sahip olmalıdır. 1 Ocak 2010 tarihine kadar ilk GM veya WGM 14 yaş altı olursa toplam **130 bin TL**.

• İlk 16 yaş altı 2600 ve üzeri ELO puanına ulaşacak GM unvanlı sporcumuz ve ya ilk 16 yaş altı 2450 ve üzeri ELO puanına ulaşacak WGM unvanlı bayan sporcu **100 bin TL**. Sporcu 2600 (WGM için 2450) ve üzeri ELO puanına ulaştığında 16 yaş kategorisinde oynayabilecek doğum tarihine sahip olmalıdır. İlk GM veya WGM 16 yaş altı sporcu olmuşsa toplam **190 bin TL**.

• İlk 14 yaş altı 2600 ve üzeri ELO puanına ulaşacak GM unvanlı sporcumuz veya

8 Yaş Avrupa Şampiyonası'nda ilk ikiye giren Çiğdem Onur (solda) ve Ece Alkım Ereç

Cemil Can Ali Marandı, 10 Yaş Avrupa Şampiyonu, şimdiden FM oldu bile!

Bir başka altın çocuk 2008 11 Yaş Altı Dünya Okullararası Şampiyonu Vahap Şanal

ilk 14 yaş altı 2450 ve üzeri ELO puanına ulaşacak WGM unvanlı bayan sporcumuz **250 bin TL**. Sporcu 2600 (WGM 2450) ve üzeri ELO puanına ulaştığında 14 yaş kategorisinde oynayabilecek doğum tarihine sahip olmalıdır. Bu sporcu aynı zamanda ilk GM veya WGM 14 yaş altı sporcu olmuşsa toplam **380 bin TL**.

Ödülleri almaya hak kazanabilmek için iki önemli koşul var:

1) Ödüller sadece Türk vatandaşlarına verilecektir. Bu kişiler 1 Şubat 2009 tarihinden önce T.C. vatandaşı olmalı veya bu tarihten sonra T.C. vatandaşı olarak doğmuş olmalıdır.

2) Bu ödüllere ulaşmak için TSF tarafından onaylanmış turnuvalarda oynamış olmalıdır.

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Ali Nihat Yazıcı "Altın Çocuklar" projesi ve büyük ödülle ilgili web sitesinde yayınlanan yazısında projeyi ve amacını aşağıdaki cümlelerle anlatıyor:

"Eğer bir çocuğumuz 14 yaşında GM olup 2600'ü geçerse **250 bin TL** ödül alacak bizden. Unutmayalım bu Kasparov dahil henüz dünyada kimsenin başaramadığı bir şey. Ama ütopya bir şey de değil. Bununla kalmıyor tabii. 16 yaşında ilk 2600 olan GM **100 bin TL** alacak. İlk 16 yaş altı 2450 olan WGM yine **100 bin TL** alacak. Bir de maaş, devletin verdiği ödüller, ondan sonra kariyer.

Amacımız net, 2012'de öyle bir B takım

yetiştirelim ki hem olimpiyatta en az ilk on sırada yer alsın, hem de bu tarih Türk satrancının miladı olsun."

Milli Takımlar Menajeri Özgür Solakoğlu da başlatılan proje ve verilecek büyük ödüller için "Yönetimimiz bu kararı ile velilerimize ve sporcularımıza yeni ufuklar açmıştır. Geleceklerini aydınlatmış ve vizyon yaratmıştır. Bu kararın özünde geleceğimize ve küçük sporcularımıza yatırım yapılmaktadır. Ve belki de bir yıl içinde milli takımımızda farklı ve yetenekli genç isimler yer alacaktır. Beş yıl sonraki milli takımımızı şimdiden görüyoruz." diye yazdı.

Türk satrancının yüzlerinden Kübra Öztürk de Bayan Büyükusta olarak ödüle ulaşabilir

Ioannis Georgiadis yedi büyükustayı geçip şampiyon oldu Akdeniz'in sürpriz şampiyonları

2009'un ilk turnuvası 10-18 Ocak tarihlerinde Antalya Kemer'de yapılan 6. Akdeniz Şampiyonası'ydı. 17 ülkeden 40 sporcunun katıldığı yedi büyükustalı turnuvada zafer Yunan Uluslararası Usta Ioannis Georgiadis'in oldu

Akdeniz Şampiyonası'nda 6,5 puan alan Yunan Ioannis Georgiadis eş puanla şampiyonluğa ulaşırken Fransız Anthony Wirig ikinci oldu. 3-9. dereceleri paylaşan satranççılardan Türkiye Şampiyonu Mikhail Gurevich üçüncü olurken, Mert Erdoğan ve Kivanç Haznedaroğlu da 6 puanla üçüncülüğü paylaştılar.

Şampiyonaya GATAB desteği

Güney Antalya Turizm Geliştirme Altyapı İşletme Derneği Birliği (GATAB), 6. Akdeniz Şampiyonası'na destek oldu. GATAB ve Tekirova Belediye Başkanı Yusuf Üras, Encümen Üyesi ve Çavuşköy Be-

lediye Başkanı Dr. Yalçın Akkulak da şampiyonanın ödül töreninde hazır bulundular.

Vahap Şanal'dan müthiş çıkış

Geçtiğimiz yıl Okullar arası Dünya Şampiyonu olan genç yeteneğimiz Vahap Şanal, 1873 reytingiyle şampiyonaya en alt sıralarda başladı; ama 5 puan toplayarak çok daha üst seviyede oynayabileceğini gösterdi. 2312 performansla oynayan Vahap Şanal 51 reyting kazandı. İlk turda sonradan turnuvayı kazanacak olan Georgiadis'i elinden kaçırdı. Daha sonra altıncı turda tecrübeli Suriyeli Uluslararası Usta IMAP Hakkı ile berabere kaldı. Ertesi tur Akdeniz Bayanlar Şampiyonu olan Vojinovic'i yendi. Sekizinci tur ise Mikhail Gurevich'e rakip oldu; ama kaybetti. Son turda da Türkiye'nin bir başka kariyerli ismi Umut Atakişi karşısındaydı. Atakişi ile berabere kalarak şahane performans taçlandıran genç yetenek, 5 değerli puan ve puan ve reytingle ölçülemeyecek bir deneyim elde ederek şampiyonayı tamamladı.

Seçme Oyunlar

Parligras Mircea GM (ROU) - Doric Darko IM (CRO) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Af3 c6 4.e3 Af6 5.b3 Abd7 6.Fb2 Fd6 7.Fd3 0-0 8.Abd2 b6 9.0-0 Fb7 10.Ae5 Kc8 11.Ff3 Vc7 12.Vg3 Kfe8 13.f4 Af8 14.Kac1 Ve7 15.f5

3. Marina Makropoulou, 2. Elena Sedina, 1. Jovana Vojinovic

exf5 16.Kxf5 Ag6 17.Kcf1 Kc7 18.h4 Fc8 19.Kg5 Ag4 20.Kxg4 Fxg4 21.Fxg6 hxg6 22.Vxg4 f6 23.Aef3 Vxe3+ 24.Kf2 Vd3 25.Af1 Kce7 26.cxd5 cxd5 27.Fc1 Vb1 28.Fd2 Ke6 29.h5 gxh5 30.Vxh5 Fg3 31.Vxd5 Fxf2+ 32.Şxf2 Vxa2 33.Vc4 Vb1 34.Ag3 a5 35.d5 Kd6 36.Ff4 Vb2+ 37.Şg1 Vb1+ 38.Af1 Kd7 39.d6+ Şh8 40.Vb5 Ked8 41.A3d2 Vd1 42.Vxb6 a4 43.bxa4 Vxa4 44.Fg3 Vg4 45.Vc5 Ve6 46.Ac4 g6 47.Afe3 Şg7 48.Vd5 Ve8 49.Ac2 Kb8 50.Ad4 Kb1+ 51.Şf2 Ve1+ 52.Şf3 Vd1+ 53.Şf4 g5+ 54.Şf5 Vf1+ 55.Şe6 Kbb7 56.Af5+ Şg6 57.Ve4 Şh5 58.Ace3 Va6 59.Ad5 Kf7 60.Axf6+ Kxf6+ 61.Şxf6 Vb5 62.Fe5 Ve8 63.g4# 1-0

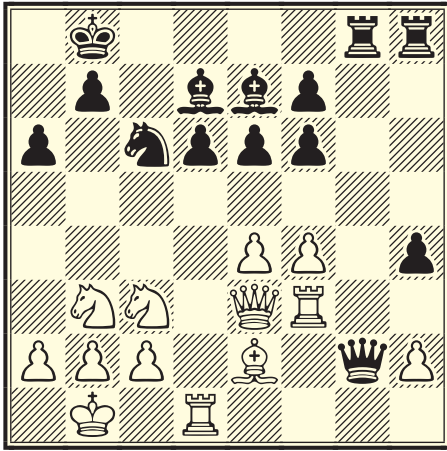
Georgiadis Ioannis IM (GRE) - Vocatur Daniele IM (ITA) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.Fg5 e6 7.f4 Vb6 8.Vd2 Ac6 9.Fxf6 gxf6 10.Ab3 Fd7 11.0-0-0 0-0-0 12.Fe2 h5 13.Khf1 Şb8 14.Kf3 Fe7 15.Şb1 h4 16.Kd3 Vf2 17.Kf3 Vb6 18.Kd3 Vf2 19.Kf3 Vxg2 20.Ve3 Kd8 (D)

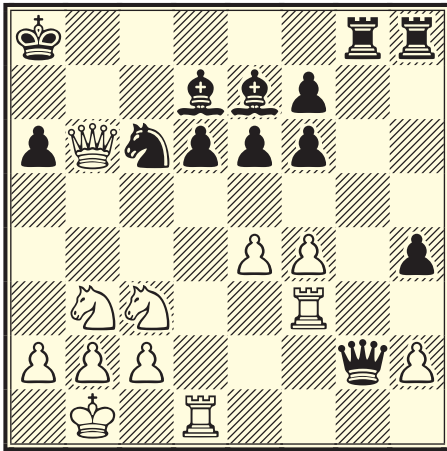
Tunç Hamarat da maçları izledi

Üçüncü turda şampiyonanın çok özel bir misafiri vardı. 14. Dünya Yazışmalı Satranç Şampiyonu Tunç Hamarat. Hamarat, Kemer Anatolia Beach Otel'de maçları izledi. Avusturya vatandaşı olan Tunç Hamarat, dünya şampiyonu olduğunda ülkesinde adına pullar bastırılmış, Türkiye'deki bütün önemli gazetelerde şampiyonluğu haber yapılmıştı.

21.Fxa6 bxa6 22.Vb6+ Şa8 (D)

23.Ab5 Fd8 24.Vxa6+ Şb8 25.A3d4 Vg1 26.Kff1 Ve3 27.Kde1 Vd2 28.Axc6+ Fxc6 29.Vxc6 Vb4 30.Axd6 Fc7 31.Ab5 Kc8 32.Ke3 Fa5 33.Vd6+ Vxd6 34.Axd6 Kc6 35.e5 Fc7 36.Kb3+ Şa8 37.Ab5 Fb8 38.exf6 Kd8 39.a3 Kd2 40.Kg1 Kc8 41.Kg7 Kxh2 42.Kxf7 Kf2 43.Ke7 Kxf4 44.Kxe6 Kf5 45.Ad4 Kf1+ 46.Şa2 Fa7 47.Ab5 Fb8 48.Ka6+ Şb7 49.Ka4 Kh8 50.Kc4 Kxf6 51.Ad6+ Şa8 52.Ka4+ Fa7 53.Kb7 1-0

Erdogdu Mert IM (TUR) - Todorovic Jovan IM (SRB) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

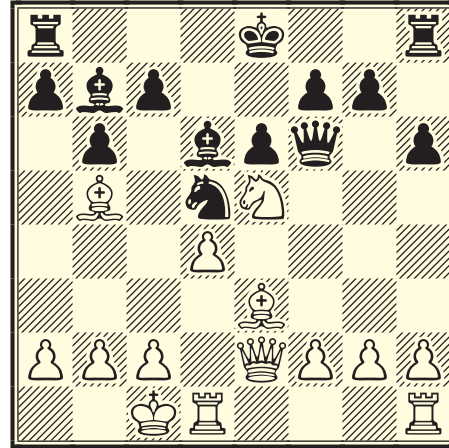
1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 Ac6 6.Fg5 e6 7.Vd2 Fe7 8.0-0-0 0-0 9.f3 Axd4 10.Vxd4 a6 11.h4 b5 12.Şb1 Vc7 13.Vd2 Kd8 14.Fd3 b4 15.Ae2 a5 16.g4 e5 17.Ag3 a4 18.Fe3 Fe6 19.g5 Ad7 20.Af5 Ff8 21.h5 Ac5 22.g6 fxg6 23.hxg6 hxg6 24.Vg2 gxf5 25.Vg6 Ke8 26.Fxc5 Vxc5 27.exf5 Fxa2+ 28.Şc1 Ve3+ 29.Kd2 Fe7 30.f6 1-0

Erdogdu Mert IM (TUR) - Gurevich Mikhail GM (TUR) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

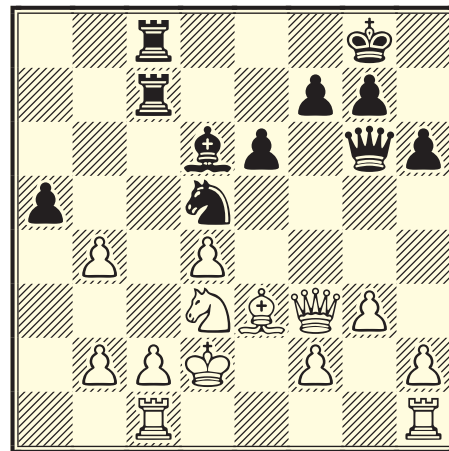

Şampiyonanın son turu öncesi bütün sporcular anı fotoğrafı çekiliyor

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ac3 Af6 4.Fg5 dxe4 5.Axe4 Abd7 6.Af3 h6 7.Axf6+ Axf6 8.Fe3 Fd6 9.Fd3 b6 10.Ve2 Fb7 11.0-0-0 Ad5 12.Ae5 Vf6 13.Fb5+ (D)

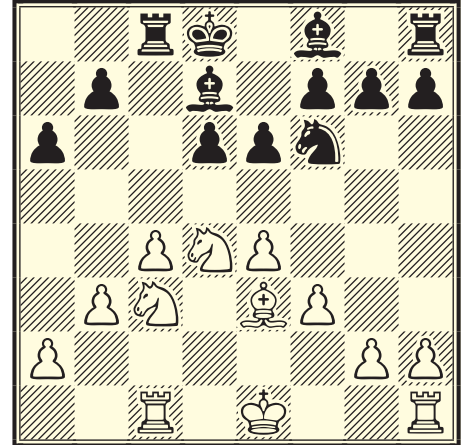
13...c6 14.Fxc6+ Fxc6 15.Axc6 0-0 16.Ae5 Kfc8 17.Ad3 a5 18.Vf3 Vg6 19.a3 Ka7 20.Şd2 Kac7 21.Kc1 b5 22.g3 b4 23.axb4 (D)

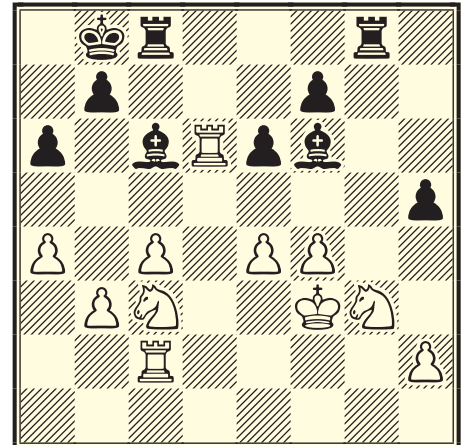
23...Kxc2+ 24.Kxc2 Kxc2+ 25.Şxc2 Axb4+ 26.Şb3 Vxd3+ 27.Şa4 Vc2+ 28.Şb5 Ad5 29.Fc1 Vc8 30.Vd1 Ab4 31.Vf3 Va6+ 32.Şa4 Ad5 33.Vb3 Ab6+ 0-1

Haznedaroğlu Kıvanç IM (TUR) - Atakişi Umut IM (TUR) Akdeniz Şampiyonası Antalya 2009

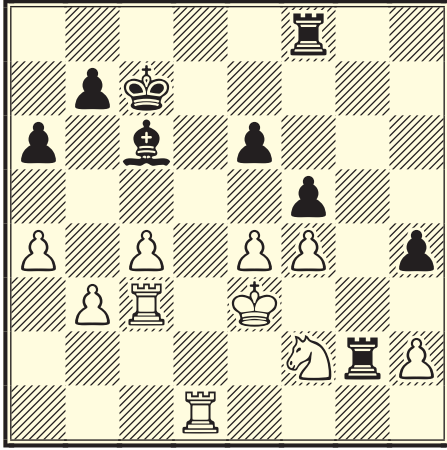
1.e4 c5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 d6 4.d4 cxd4 5.Vxd4 Va5+ 6.Ac3 Vxb5 7.Axb5 Axd4 8.Afxd4 Şd8 9.c4 e6 10.Fe3 a6 11.Ac3 Fd7 12.b3 Af6 13.f3 Kc8 14.Kc1 (D)

14...Şc7 15.Şf2 Şb8 16.Khd1 Fe7 17.a4 h6 18.Kc2 g5 19.Fc1 Ae8 20.Fa3 Ff6 21.Ade2 Fe5 22.g3 Fc6 23.f4 gxf4 24.gxf4 Ff6 25.Fxd6+ Axd6 26.Kxd6 Khg8 27.Şf3 h5 28.Ag3 (D)

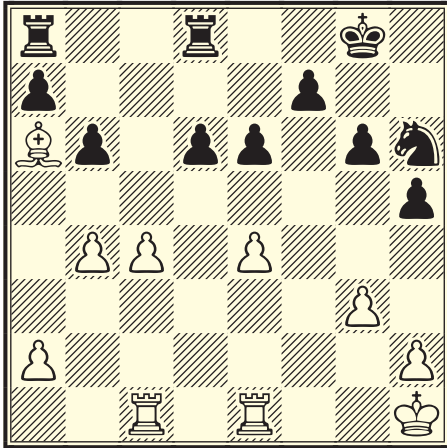
28...Şc7 29.Kd1 Fxc3 30.Kxc3 h4 31.Ah1 f5 32.Af2 Kcf8 33.Şe3 Kg2 (D)

34.b4 Kxh2 35.b5 Fxe4 36.Axe4 fxe4 37.Kcc1 Kg8 38.Şxe4 Ke2+ 39.Şf3 Kgg2 40.c5 axb5 41.axb5 Kef2+ 42.Şe3 Ke2+ 43.Şf3 Kef2+ 44.Şe3 Ke2+ 45.Şf3 Kd2 46.Kxd2 Kxd2 47.Şg4 Kd4 48.c6 bxc6 49.bxc6 e5 50.Şxh4 Kxf4+ 1/2-1/2

Yeke Serkan FM (TUR) - El Gindy Essam GM (EGY) 6. Akdeniz Şampiyonası Antalya

1.Af3 Af6 2.g3 b6 3.Fg2 Fb7 4.0-0 g6 5.c4 Fg7 6.Ac3 c5 7.d4 cxd4 8.Vxd4 0-0 9.Vh4 Vc8 10.Fe3 d6 11.Fh3 Abd7 12.Kac1 Fxf3 13.exf3 Ae5 14.Fxc8 Axf3+ 15.Şh1 Axb4 16.Fa6 Af5 17.Fd2 Kfd8 18.b4 e6 19.f3 h5 20.Kfd1 Fh6 21.Ae4 Axe4 22.fxe4 Ae3 23.Ke1 Ag4 24.Fxh6 Axb6 (D)

25.e5 dxe5 26.c5 Kd2 27.c6 Af5 28.c7 Ae7 29.Ked1 Kd4 30.Kxd4 exd4 31.Şg2 Ke8 32.Şf3 Ac8 33.Şe4 Şf8 34.Şxd4 Şe7 35.a4 Şd6 36.b5 f6 37.h4 Şd7 38.Fb7 Ke7 39.Şe3 Kg7 40.Şf3 Ad6 41.Fa6 Kg8 42.g4 hxg4+ 43.Şxg4 Kh8 44.Kc6 Ac8 45.Şg3 Ae7 46.Kc4 Af5+ 47.Şh3 Ad6 48.Kc6 Ac8 49.Şg4 Ae7 50.Kc4 e5 51.Fb7 Kf8 52.Kc1 f5+ 53.Şg5 e4 54.Şf4 Ac8 55.Fa6 Şe7 56.Kg1 Şf6

Vahap Şanal üst üste iyi sonuçlar alınca büyükusta Mikhail Gurevich'le oynama fırsatını yakaladı

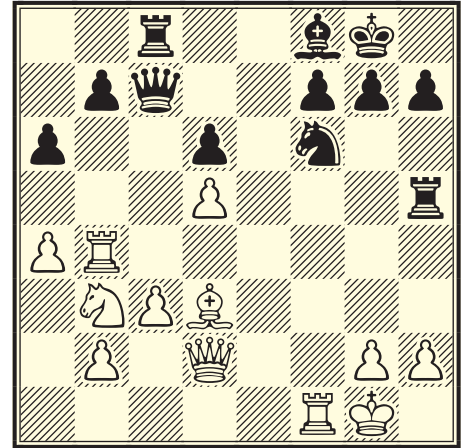
57.Kd1 Kh8 58.Kd8 Kxh4+ 59.Şg3 Kg4+ 60.Şh3 Ae7 61.Ke8 g5 62.Kxe7 Kh4+ 63.Şg2 1-0

Georgiadis Ioannis IM (GRE) - Vocaturo Daniele IM (ITA) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.Fg5 e6 7.f4 Vb6 8.Vd2 Ac6 9.Fxf6 gxf6 10.Ab3 Fd7 11.0-0-0 0-0-0 12.Fe2 h5 13.Khf1 Şb8 14.Kf3 Fe7 15.Şb1 h4 16.Kd3 Vf2 17.Kf3 Vb6 18.Kd3 Vf2 19.Kf3 Vxg2 20.Ve3 Kd8 21.Fxa6 bxa6 22.Vb6+ Şa8 23.Ab5 Fd8 24.Vxa6+ Şb8 25.A3d4 Vg1 26.Kff1 Ve3 27.Kde1 Vd2 28.Axc6+ Fxc6 29.Vxc6 Vb4 30.Axd6 Fc7 31.Ab5 Kc8 32.Ke3 Fa5 33.Vd6+ Vxd6 34.Axd6 Kc6 35.e5 Fc7 36.Kb3+ Şa8 37.Ab5 Fb8 38.exf6 Kd8 39.a3 Kd2 40.Kg1 Kc8 41.Kg7 Kxh2 42.Kxf7 Kf2 43.Ke7 Kxf4 44.Kxe6 Kf5 45.Ad4 Kf1+ 46.Şa2 Fa7 47.Ab5 Fb8 48.Ka6+ Şb7 49.Ka4 Kh8 50.Kc4 Kxf6 51.Ad6+ Şa8 52.Ka4+ Fa7 53.Kb7 1-0

Georgiadis Ioannis IM (GRE) - Erdoğan Mert IM (TUR) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.Fe2 e5 7.Ab3 Fe7 8.0-0 0-0 9.Fe3 Fe6 10.f4 exf4 11.Kxf4 Ac6 12.Ad5 Fxd5 13.exd5 Ae5 14.Kb4 Vc7 15.a4 Kfe8 16.Vd2 Kac8 17.c3 Ff8 18.Kf1 Aed7 19.Fd3 Ke5 20.Fd4 Kh5 21.Fxf6 Axf6 (Diyagram) 22.Kxf6 gxf6 23.Ve2 Ke5 24.Vg4+ Fg7 25.Ad4 h5 26.Vf3 Kce8 27.h4 Ke1+ 28.Şh2 K8e3 29.Vf5 Ve7 30.Af3 Kd1 31.Vh7+ Şf8 32.Kc4 Vd8 33.Ff5 Ke8 34.Vxh5 Kxd5 35.Vh7 Va5 36.b4 Vxa4 37.Kg4 Kxf5 38.Vxf5 Fh6 39.Vxf6 Ke6 40.Vh8+ Şe7

41.Ad4 Vd1 42.Axe6 Vxg4 43.Vd8+ 1-0

Şanal Vahap CM (TUR) - Georgiadis Ioannis IM (GRE) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Axe4 6.d4 b5 7.Fb3 d5 8.dxe5 Fe6 9.Abd2 Fe7 10.c3 0-0 11.Fc2 f5 12.exf6 Axf6 13.Ab3 Fg4 14.h3 Fh5 15.Ve2 Vd7 16.Ke1 Kae8 17.Ve6+ Vxe6 18.Kxe6 Fd6 19.Kxe8 Kxe8 20.g4 Ff7 21.Fe3 h5 22.g5 Ae4 23.Ah4 Ae5 24.Kd1 Ac4 25.Fc1 Fe6 26.f3 Fg3 27.fxe4 Fxh4 28.Ad4 Fxh3 29.Af3 Fg3 30.Kxd5 Kf8 31.Fd1 Ae5 32.Kxe5 Fxe5 33.Fb3+ Şh7 34.Axe5 Kf1+ 35.Şh2 Kxc1 36.Şxh3 Kh1+ 37.Şg2 Kb1 38.Ad3 Şg6 39.e5 Şxg5 40.Fc2 Ka1 41.Ab4 a5 42.Ac6 Kc1 43.Ad4 c5 44.Af3+ Şh6 45.Fe4 g5 46.e6 Şg7 47.Ae5 Şf6 48.Fd5 Ke1 49.Ac6 Kxe6 50.Fxe6 Şxe6 51.Axa5 Şd5 52.c4+ bxc4 53.a4 g4 54.Şg3 c3 55.bxc3 c4 56.Ab7 Şc6 57.Aa5+ Şd5

2008 Akdeniz Şampiyonası sıralama

SIRA	UNVAN	SOYADI-ADI	C	ELO	ÜLKE	PUAN
1	IM	Georgiadis Ioannis		2383	GRE	6½
2	IM	Wirig Anthony		2464	FRA	6½
3	GM	Gurevich Mikhail		2624	TUR	6
4	IM	Vocaturo Daniele		2445	ITA	6
5	GM	Parligras Mircea		2605	ROU	6
6	GM	Mohr Georg		2488	SLO	6
7	GM	Aroshidze Levan		2526	GEO	6
8	IM	Erdoğan Mert		2460	TUR	6
9	IM	Haznedaroğlu Kivanç		2451	TUR	6
10	IM	Atakişi Umut		2393	TUR	5
11	IM	Hakkı İmad		2417	SYR	5
12	WIM	Vojinovic Jovana	F	2331	MNE	5
13	IM	Doric Darko		2477	CRO	5
14	IM	Todorovic Jovan		2384	SRB	5
15	FM	Plesec Damjan		2317	SLO	5
16	CM	Şanal Vahap		1873	TUR	5
17	FM	Abdel Razik Khaled		2429	EGY	5
18		Erşahin Bülent		2127	TUR	5
19	IM	Sedina Elena	F	2380	ITA	5

58.Şf4 Şc5 59.Ab7+ Şc6 60.Ad8+ Şb6 61.Af7 Şa5 62.Şe3 Şxa4 63.Şe4 h4 64.Şd4 h3 0-1

Şanal Vahap CM (TUR) - Drljevic Ljilja WIM (MNE) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.e4 d6 2.d4 g6 3.Ac3 Fg7 4.f4 Af6 5.Af3 0-0 6.Fd3 Aa6 7.0-0 c5 8.d5 Fg4 9.Şh1 Kb8 10.a3 Ac7 11.Ve1 Fxf3 12.Kxf3 b5 13.Vh4 e6 14.dxe6 fxe6 15.f5 c4 16.Fe2 gxf5 17.exf5 e5 18.g4 Vd7 19.g5 Afe8 20.f6 Vc6 21.Vh5 Axf6 22.gxf6 Kxf6 23.Fg5 Kg6 24.Kg1 d5 25.Kh3 h6 26.Fc1 Kxg1+ 27.Şxg1 Vb6+ 28.Şg2 Kf8 29.Kf3 Kxf3 30.Vxf3 Va6 31.Vg3 Vc6 32.Vg4 a5 33.Vc8+ Şh7 34.Fg4 Ff6 35.Vf8 Şg6 36.h4 h5 37.Fxh5+ Şxh5 38.Vf7+ Şg4 39.Vg6+ Şxh4 40.Vh6+ 1-0

Şanal Vahap CM (TUR) - Vojinovic Jovana WIM (MNE) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.4e e6 2.4d d5 3.dd6 Ac6 4.g3A6 Af6 5.5A Ad7 6.bba a6 7.x6bc bx68 8.bb3 c5 9.Fg5 Fe7 10.Aa5 Ab8 11.Fxe7 Vxe7 12.c3 0-0 13.0-0 Fd7 14.Vc2 Ka7 15.Kfe1 h6 16.h4 Kc8 17.Kac1 c4 18.b4 cxb3 19.axb3 c5 20.dxc5 Vxc5 21.b4 Ve7 22.g3 Kac7 23.Vd2 Fb5 24.Ad4 Fc4 25.Ka1 Ve8 26.f4 Fb5 27.Ke3 Ad7 28.f5 Kd8 29.Vf2 Kdc8 30.Vf3 Ve7 31.Kc1 Şh7 32.Vg4 Ke8 33.Kce1 Ab6 34.Kf3 Aa4 35.Kee3 Ab2 36.Kf4 Aa4 37.Vf3 Vd8 38.fxe6 fxe6 39.Vg4 Ve7 40.Kff3 Ab2 41.h5 Vg5 42.Vh3 Kce7 43.Kf4 Ad1 44.Ke1 Axc3 45.Af3 Ae2+ 46.Kxe2 Vxf4 47.gxf4

Fxe2 48.Ad4 Fb5 49.Vg4 Fd7 50.Vg6+ Şg8 51.Aac6 Kf7 52.f5 Fxc6 53.fxe6 Kfe7 54.Axc6 Kxe6 55.Vc2 Şh8 56.Va4 Kc8 57.Ad4 Kxe5 58.Vxa6 Kf8 59.Vd3 Kg5+ 60.Şh2 Kf4 61.Af3 Kxh5+ 62.Şg3 Kxb4 63.Vg6 Kh1 64.Ve8+ Şh7 65.Ve6 Kb8 66.Vf5+ Şh8 67.Vxd5 Khb1 68.Ae5 K1b5 69.Vd6 K5b6 70.Ve7 Kf6 71.Şg4 Kb5 72.Ve8+ Şh7 73.Vxb5 Kf8 74.Vd5 Kf2 75.Ad7 Kb2 76.Şg3 Şg6 77.Af6 Kb6 78.Ae4 Şh7 79.Şg4 Kd6 80.Axd6 1-0

Gurevich Mikhail GM (TUR) - Şanal Vahap CM (TUR) 6. Akdeniz Şampiyonası, Antalya 2009

1.d4 Af6 2.Fg5 Ae4 3.Ff4 c5 4.f3 Va5+ 5.c3 Af6 6.d5 d6 7.e4 g6 8.a4 Fg7 9.Aa3 0-0 10.Fd3 Abd7 11.Ac4 Vd8 12.Ae2 b6 13.0-0 a6 14.Fe3 Ae5 15.Axe5 dxe5 16.a5 Ad7 17.axb6 Vxb6 18.Va4 Vd6 19.Vc6 Kb8 20.Kfb1 Fb7 21.Vxd6 exd6 22.Fxa6 Fxa6 23.Kxa6 Ab6 24.Fc1 Ac4 25.Ka4 Ab6 26.Ka2 Ac4 27.Ka4 Ab6 28.Kaa1 Ka8 29.b3 f5 30.c4 fxe4 31.fxe4 Ad7 32.Ac3 Kxa1 33.Kxa1 Kb8 34.Ka3 h6 35.Şf2 Kf8+ 36.Şe2 Af6 37.Fe3 Kf7 38.Ka8+ Şh7 39.Kd8 Ff8 40.Ab5 Ad7 41.Fd2 Şg7 42.Ac7 Şf6 43.Ae6 Şe7 44.Ka8 g5 45.Fa5 Şf6 46.Fc7 Fe7 47.Ka6 1-0

(Soldan sağa) Çavuşköy Belediye Başkanı Yalçın Akkulak, 3. M. Gurevich, 1. I. Georgiadis ve 2. A. Wirig

Psikolojik hatalar

Satranç oyununda psikolojik hatalar özel yer bir tutar. Bu tip hataların büyük bölümü insanın karakterine ve alışkanlıklarına bağlıdır. Kural olarak satranççının iç disiplininin eksik olması sonucu yaşanan ciddi hamle “uyumalarını” benzer hatalardan sayabiliriz. Acele alınan kararların sebebi daha çok aşırı iyimserlik, konumdaki imkânların abartılarak değerlendirilmesine bağlıdır. Aynı zamanda kendi gücüne inanmayan, kendine güvenmeyen veya güvenemeyen satranççı erken psikolojik teslimiyete razı olmaktadır. Diğer taraftan rakibi tuzağa düşürme oyunları ve deyim yerindeyse “artistliğe” kaçma yöntemleri başka hastalıklı sebeplerdir.

Psikolojik hataların bilinen bir kısmı satranççının düşünme yöntemine bağlıdır. Satranca yeni başlayanlar, amatörler ve fazla oyun gücü olmayan satranççılar oyunlarını, mücadelelerini daha çok somut hesaba dayandırmaktadırlar.

Tecrübe arttıkça satranç oyunun genel kanunları ve prensipleri oyuncunun düşünme yöntemini de derinden etkilemektedir. Zamanla somut hesaba dayalı oyun tarzı, edinilmiş bilgi ve tecrübeye dayalı genel prensipler ışığında yapılan konum değerlendirmesinin eki olarak karşımıza çıkmaktadır.

Somut hesaba aşırı rol biçilirse genel konum değerlendirmesinde hatalar ortaya çıkmaktadır. Aksine genel prensiplere, genel düşüncelere duyulan abartılı ilgi beraberinde taktik hataları getirmektedir. Satranç yaratıcılığının bu iki bileşeninin ortasını bulma becerisi, her bir bileşenin rolünü doğru zamanda anlama becerisi bir satranççının oyun gücünü belirlemektedir.

Unutulmuş Taş

“Yine taş uyudum!” Çok sık duyarız bu cümleyi farklı güçlerdeki satranççılardan. Sanki daha önce yaşanmış taş uyumalarını hatırlamak bile yeni oyunlarda bu tip hatalarımızı önlemeye yeterli olacaktır. Ama bu böyle değildir. Genelde unutilan taş savaşın, sıcak çatışmaların devam ettiği bölgenin dışında bulunmaktadır. Şah kanadında saldıran satranççı, doğal olarak o bölgede aktif rol oynayan taşların üzerinde yoğunlaştırmıştır tüm dikkatini. Diğer kanatta pasif görevler üstlenen her iki tarafın taşları ise dikkatlerden kaçmakta, adeta varlıkları unutulmaktadır. İşte bu zamanlarda “unutulmuş taş” gerçekten kaybedilmektedir.

Peki bu hastalığa karşı nasıl mücadele edilmeli? Tek bir tedavi olabilir: Asıl mücadelenin devam ettiği bölgenin dışında kalan her iki tarafın taşlarına daha fazla dikkat edilmeli, gözden geçirilmelidir. Satranç taşları bile unutulmak istemez...

Ölçüsüz İştah

Satranca yeni başlayanlar arasında yapılan oyunlarda taraflardan birisinin çok büyük taş üstünlüğü söz konusu olur. Bu tür üstünlüğün değerlendirilmesinin en basit yolu akıllıca yapılacak taş değişimlerinden, yani konumun sadeleştirilmesinden geçer. Böylece taşları değiştirerek mücadelede aktif rol alan taşların sayısını da azaltmış oluruz. Olası bir diğer yöntem ise rakip şaha karşı başlatılacak saldırıdır. Fakat çok sayıda taş üstünken veya taş üstünken özellikle rakip tarafından gelebilecek taktik darbelere ve “taş uyumalarına” karşı hazırlıklı olmalı, onları zamanında önlemeliyiz. Bir çok satranççı kötü konuma girdikten sonra daha yaratıcı oynayarak her türlü şans değerlendirmeye çalışır, adeta maça her şeyleriyle asılırlar. Rakip tarafından tahtanın bir tarafında kalan “unutulmuş” taş veya piyonu alarak kendimizi büyük bir tehlikenin içine de atabiliriz.

Pozisyonda belirleyici taş veya konumsal üstünlüğe sahipken rakibe oyunu keskinleştirme fırsatı tanımamak çok önemlidir.

Eskiden bilinen bir gerçek vardır: materyal kazancı hiç de her zaman başarı değildir. Taş kazancı karşısında harcanan zaman göz önüne alındığında buna giren satranççı daha da dikkatli ve gözü açık olmalıdır.

Başarının Getirdiği Tehlike

Kazanç olan bir oyunu bir an önce kazanmak isteyen

satranççılar çok defa istemedikleri sonuçlarla karşılaşarak hüsrana uğramışlardır. “Kırk defa ölç bir defa biç” ünlü atasözümüzü satranç oyunlarında da hatırlamak yerinde olacaktır. Bırakın yeni başlayan satranççıları tecrübeli oyuncular bile büyük materyal üstünlüğüne veya konumsal üstünlüğüne ulaştıklarında gevşek davranmaya, çok dikkatsiz oynamaya başlar ve rakibin zor olmayan taktik darbelerini, tehditlerini uyur, gözden geçirirler! “Kesinlikle kazanç konumlar” denilen türlerden olan pozisyonlar bu anlamda oldukça tehlikelidir.

Öyleyse sevgili satranççılar, ACELE ETMEYİN! “En kazanç” konumda bile “en belirgin” hamleyi yapmadan önce bir defa daha rakibin yapabileceklerini gözden geçirmek gerekir. Oyunu birkaç dakika geç kazanmakla bir şey kaybetmeyiz: Sonuçta yine bir puan alacağız!

“Doğal görünen, belirgin olan hamlelerin iyi sonuçlar vereceği kanısına aldanmayın” diyordu eski dünya şampiyonu A. Alekhin. Neredeyse tüm kitaplar akla gelen ilk hamlenin, göze çarpan ilk hamlenin sonuçlarının büyük tehlikeler doğuracağını yazmaktadır. Ama buna rağmen değişik oyun gücüne sahip binlerce satranç sever içgüdüsel olarak örneğin saldırıya uğramış taşı hemen kaçar veya savunur. Oysa bu tip durumlarda belirgin, doğal görünen hamleler her zaman doğru olmayabiliyor. Demek ki bir düşünme oyunu olan satrançta yine üşenmeden, bu gibi durumlarda rakibin amacını “RAKİBİM NE YAPMAK İSTİYOR?” sorusuna yanıt arayarak bulabiliriz.

“Artistlik” Peşinde

Kazanç konumlarında sık sık satranççılar basit, açık olan bir devam yolu seçmek yerine mücadeleyi güzel bir kombinasyonla sonuçlandırmaya çalışmaktadırlar. Deyim yerindeyse “artistlik” yapmaya gayret gösteriyorlar. Oysa bu çok yanlış bir davranıştır. Oyun devam ederken böyle bir yolu tercih etmenin yanlış olacağını, riskli olacağını hissetmek önemlidir. Satranççı oyun sırasında çoğu zaman seçim yapmak durumunda kalıyor: eşdeğer olarak görünen (aslında eşdeğer değil ya!) devam yollarından hangisi tercih edilmelidir? Eğer bu devam yolları materyal, taş fedalarını içeriyorsa o zaman güzel varyant yerine, varyant hesaplamalarında en az hata olasılığı olan devam yolunu tercih etmek gerekir.

Sinsi Silah

Tuzaklar yaratıcı satranççının elinde çok sinsi bir silahtır. Tuzaklar sayesinde oyunu hızlı ve güzel bir şekilde kazanmak

Ne demiş atalarımız: Kırk defa ölç bir kez biç. Bunu her oyunda hatırlamak yerinde olacaktır. Dikkatsiz ve gevşek oyun, taktik tehditlerin gözden kaçmasına neden olmaktadır. En iyi konumda bile acele etmeden rakibin hamlesini yanıtlamak gerekir. Bir kaç dakika geç kazanmakla bir şey kaybetmezsiniz

mümkündür. Çaresiz konumlarda onlar bize yardım elini uzatır. Tuzakların öğrenilmesi, özellikle oyunun başında birçok tehlikenin bizden uzak durmasını sağlar. Tuzakların en belirgin özelliği yem olarak kullanılacak hamleler içermesidir. Eğer yem cazip geliyorsa rakip pusuya düşer. Genelde tuzakların arkasında gizli, çok iyi maskelenmiş kombinasyonlar saklıdır. Tuzakların ilk hamleleri rakip için yapılması gereken zorunlu olan hamleler türünden değildir. Bu yüzden rakibin doğru yanıtı karşısında kendi konumumuz daha da kötü olacaksa bu tür tuzaklardan kaçınmak gerekir. Fakat pozisyonumuzu bozmayan, yolumuza devam ederken ortaya çıkan tuzaklar taktik mücadelenin çok tehlikeli silahlarıdır.

Erken Psikolojik Teslimiyet

Erken bir şekilde oyunu terk etmek, kazanç konumunda beraberliğe razı olmak satranç yarışmalarında az rastlanan durum değildir. Konumunu çaresiz bulan bir çok satranççı gerçekten mücadeleyi hemen bırakır ve oyunu çok çabuk kaybeder. Aynı mücadelesiz teslimiyet kuvvetli rakiple veya rahatsız olduğu rakiple karşılaşan satranççıların oyunlarında da gözlenir.

Zor anlarda kendini toparlayabilme, duruma hakim olma özelliği yüksek seviyeli satranççıların tipik özelliklerindendir. Steinitz, Lasker, Capablanca, Alekhin, Botvinnik gibi satranççılar çok ağır konumlarda saatlerce savunma yaparak her türlü şansı bulmaya çalışır, değerlendirir ve rakibe zorluklar yaşattırlardı. Tabii ki mücadele yapmakla rakibin bir hamle uyuyacağına bel bağlamamak gerekir. Asla böyle mücadele etmeyin! Kötü konumda mücadele etmek, satranç oyununun ilkelerini, prensiplerini uygulamak demektir! Oyun bitinceye kadar bu şekilde mücadele etmek gerekir.

Bazen rakibin yaptığı hamle sizi depresyona sokabilir, korkutabilir. Deyim yerindeyse bu tip hamleler sonrasında yeni leceğim korkusuyla adeta mideniz bulanır. Bu gibi durumlarda kesinlikle hemen yapacağınız hamle üzerinde düşünmeyin. Bir kaç dakikalığına satranç dışı, ilgisiz şeylere yönelebilirsiniz. Kısa süreli dinlenmeler çok iyi gelebilir sizin için. Örneğin o anda başka yerde olduğunuzu hayal edebilir, deniz kenarında olduğunuzu, kız arkadaşınızla olduğunuzu, havuza girdiğinizi düşünebilirsiniz. Böylece üzerinizdeki psikolojik baskıyı kaldırdıktan sonra tekrar satranç konumuna döndüğünüzde tamamen başka gözlerle bakarsınız satranç tahtasına.

Kaynak: “Tipik Hatalar”, B. Voronkov, B. Persits, 1974

J. R. CAPABLANCA - S. TARTAKOWER

[A85 - Hollanda Savunması]
New York (6. Oyun) 23 Mart 1924

Capablanca'nın aşağıdaki oyunu kale ve piyonlu oyun sonlarını yönetmek için bize sihirli bir formül sunmaktadır: Kale ile yedinci yatayı ele geçirin ve şahınızı altıncı yataya doğru sürünüz!

Capablanca kalesini ve şahını anahtar noktalara getirebilmek için değerli birkaç piyon feda eder. Ancak, söz konusu karelere ulaştıktan sonra mat tehditlerinden kurtulmakla meşgul olan rakip şahın piyonlarını savunacak zamanı kalmaz. Bu piyonların dördü altı hamlede düşer. Bundan sonra ise kuşkusuz ki direniş umutsuz bir duruma dönüşür.

Capablanca'nın keskin ve yöntemsel oyununu anlamak o kadar kolaydır ki bütün oyunsonu hem öğretici hem de estetik.

1.d4 e6 2.Af3 f5 3.c4 Af6 4.Fg5 Fe7 5.Ac3 0-0 6.e3 b6 7.Fd3 Fb7 8.0-0 Ve8

Siyahlar Hollanda Savunmasında alışılmış devam yolu olan 9...Vh5 ve arkasından 10...Af4 oynamaya niyetlidir.

9.Ve2!

Bu hamle Tartakover'ın fikrini değiştirir, çünkü 9...Vh5 hamlesi 10.h4 ile karşılaşır ve beyazların merkezi çok güçlenir.

9...Ae4 10.Fxe7 Axc3 11.bxc3 Vxe7

Taş değişiminin neticesinde beyazların c-hattında bingec piyonu oluşur. Bu zayıflığın karşılığı olarak b-hattı açılmıştır ve kaleler tarafından kullanılabilir.

12.a4!

Zekice yapılan koruyucu bir hamle! 12...Va3 ile oluşturulacak istenmeyen bir işgal hamlesini önler ve 12...Ac6'ya karşılık 13.Kb1 yolunu açar. Daha sonra Siyahlar 13...Aa5 oynarsa 14.c5 ile beyazlar bingec piyondan kurtulur, çünkü 14...bxc6 15.Kc5

devam yolu. Beyazlara üstünlük sağlar.

12...Fxf3 13.Vxf3 Ac6 14.Kfb1 Kae8 15.Vh3

Bir başka koruyucu hamle. Siyahlar 15...e5 ile kendisini kurtarmaz, çünkü devamında 16.Fxf5 gelecektir. Vezir hamlesi de beyazların 16.c4 oynaması da mümkün olur. Bu durumda beyazlar e5 karesinin kontrolünü ele geçirir.

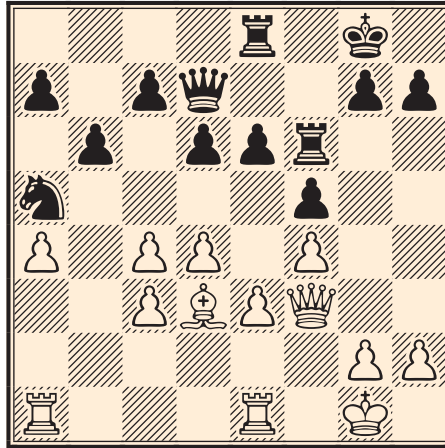
15...Kf6 16.f4 Aa5 17.Vf3

Vezir uzun diyagonalin kontrolünü sağlamak üzere f3-karesine geri dönüyor.

17...d6 18.Ke1

b-hattında işini bitirdikten sonra, kale 19.e4 ile merkezi yarma hareketini desteklemek için merkeze yöneliyor.

18...Vd7 (Diyagram)

19.e4!

Beyazlar aletlerine daha fazla alan sağlamak için konumu açıyor.

19...fxe4 20.Vxe4 g6 21.g3

Beyazlar h4 ve h5 ile şah kanadında bir hücum başlatmadan önce, bu ve son-

raki hamle ile konumunu kararlı bir hale getiriyor.

21...Şf8 22.Şg2 Kf7 23.h4 d5

Bu konum vezir değişimine yol açarak beyazlara çok küçük bir üstünlük sağlar ancak Capablanca'nın ihtiyacı olan çok daha küçük bir üstünlüktür!

24.cxd5 exd5 25.Vxe8+! Vxe8 26.Kxe8+ Şxe8 27.h5!

Her şey plana uygun yürümektedir! Siyahlar 27...gxh5 oynarsa beyazlar 28.Kh1 Kf8 29.Kxh5 devam yoluna girecek ve siyahların ya d-piyonunu ya da h-piyonunu kazanacaktır.

27...Kf6 28.hxg6 hxg6 29.Kh1

İyi oyuncular her zaman iyi kartlarını sona saklarlar. Capablanca'nın kalesi açık hatta kontrolü elinde tutuyor, ancak bir sonraki hamlede yedinci yataya yerleşecektir. Eğer Tartakover'ın kalesi hirsına yenilerek 29...Kc6 ile karşı atak şansı ararsa, 30.Fc5 cevabıyla kale talihsiz bir açmazda kalacaktır.

29...Şf8 30.Kh7

Kale yedinci yataya yerleşiyor. İşte kale-piyon oyun sonlarındaki sihirli hamle. Bu hamlenin gücündeki sır nedir? İşte cevapları: a) Kale henüz hamle yapmamış tüm piyonlara (yedinci yatadaki) saldırabileceği mükemmel bir konumdadır. b) Kale hamle yapmış tüm piyonların arkasına geçerek tempo kaybetmeksizin saldırmak için hazırdır. Piyonlar kaç kare ilerlemiş olurlarsa olsunlar sürekli bir alınma tehdidiyle karşı karşıyadır. c) Kalenin yedinci yatadaki hakimiyeti rakip şahı son yataya hapsederek savunmaya katılmasını önler.

30...Kc6 31.g4 Ac4

Jose Raul Capablanca

19 Kasım 1888'de Havana/Küba'da doğdu. Satranç oynamayı 4 yaşında babasının oyunlarını seyredirken öğrendi ve kısa zamanda üst seviyelere yükseldi. 12 yaşındayken, resmi olmayan bir maçta, zamanın Küba şampiyonu Juan Corzo'yu yendi. Daha sonra başka bir maçta dünyanın en meşhur oyuncularından birisi olan Amerikalı Frank James Marshall'ı yendi. Son olarak 1911 yılında San Sebastian'da katıldığı ilk büyük turnuvasında müthiş bir çıkış yaparak Carl Schlechter ve Akiba Rubinstein'ı geçip ilk sıraya yerleşti. Satranç dünyasında Emanuel Lasker'in kendisi de dahil olmak üzere birçok kişi onu Dünya Eski Şampiyonu Emanuel Lasker'in yerini dolduracak bir oyuncu olarak gördü. Birinci Dünya Savaşı Lasker-Capablanca maçının ertelenmesine yol açtı, fakat sonunda

1921 yılında Havana'da karşılaştılar. Capablanca tek bir oyun bile kaybetmeden Dünya Şampiyonu ünvanını kazandı.

Ünvanı elinde tuttuğu 1927 yılına kadar Capablanca dört büyük dünya turnuvasına katıldı. İkisinde birincilik, birisinde ikincilik ve diğerinde de üçüncülük dereceleri aldı. Dillere destan olan, özellikle oyun sonundaki teknik yeteneği kısa zamanda yenilmez olarak şöhret kazanmasını sağladı. 1924 yılında New York Turnuvası'nda Richard Reti'ye karşı kaybettiği oyun son sekiz yılda aldığı ilk yenilgiydi. Capablanca 1927 yılında Alexander Alekhine'e karşı yaptığı yorucu bir maçta ünvanını kaybetti. Sonraki yıllarda uluslararası başka turnuvaları kazanmasına rağmen Alexander Alekhine ile yeniden karşılaşamadı.

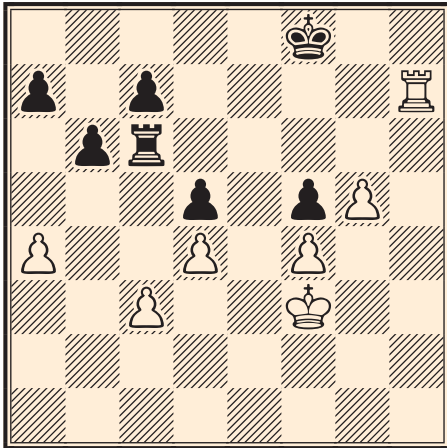
At oyunda etkin rol almak için sabırsızlanıyor. Siyahlar doğal olarak 31...Kxc3'ten sakınıyor, çünkü beyazların cevap olarak 32.Fxg6 oynaması iki geçer piyon kazanırdıracaktır.

32.g5

33.Kh6 Şg7 34.g5 oynayıp kazanmakla tehdit ediyor.

32...Ae3+ 33.Ff3 Af5 34.Fxf5 gxf5 (Diyagram)

Bu konumda sıra beyazlarındır.

Şimdi ise Capablanca hamleler önceden hazırlığını yaptığı müthiş bir devam yoluna giriyor ve piyonların ağırlıklarınca altın değerinde olduğu sadeleştirilmiş bir

oyun sonunda iki piyon feda ediyor. Ayrıca; siyahların bu piyonları alarak şah çekmesine de izin veriyor!

35.Şg3

Şah mat tehditlerinde kalesine ve aynı zamanda son üç adımını atmasında geçer piyonuna yardım edebileceği g6-karesine yöneliyor.

35...Kxc3+ 36.Şh4 Kf3

Bunun yerine, siyahlar kaleleri değiştirmeyi denerse devam yolu şu şekilde olur: 36...Kc1 37.Şh5 Kh1+ 38.Şg6 Kxh7 39.Şxh7 c5 40.g6 ve g-piyonu durdurulamaz.

37.g6 Kxf4+ 38.Şg5 Ke4

Beyazların d-piyonunu almak ölümcül olur: 38...Kxd4 39.Şf6 Şg1 (39...Şe1 40.Şh8+Şd7 41.g8 ve siyahlar piyona karşılık kalesini vermek zorunda kalır.) 40.Şd7 ve bir sonraki hamlede beyazlar mat eder.

39.Şf6!

Kusursuz! Şah geçer piyonu desteklemek için çok güzel yerleşmiştir ve aynı zamanda siyahları mat etmekle tehdit etmektedir.

Beyazların siyah f piyonunu almaktan kaçındığına dikkat ediniz. Bu konumda si-

yah f piyonu siyahların kalesinin yapacağı rahatsız edici şah çekme hamlelerine karşı tampon görevi yapmaktadır.

39...Şg8 40.Kg7+ Şh8 41.Kxc7 Ke8 42.Şxf5 Ke4 43.Şf6 Kf4+ 44.Şe5

Beyazlar siyahların vezir kanadı piyonlarının peşine düşmüştür. Her iki şahın da etkinlikleri kısıtlanmıştır, ancak beyazlar uygulama olarak bir alet öndedir!

44...Kq4 45.g7+ Şg8

Siyahlar piyonu almaya cesaret edemez. Eğer siyahlar 45...Kxg7 46.Kxg7 Şxg7 47.Şxd5 Şf7 48.Şd6 Şe8 49.Şc7 Şe7 50.d5 devam yoluna girerse d-piyonu durdurulamaz.

46.Kxa7 Kg1 47.Şxd5 Kc1 48.Şd6 Kc2 49.d5 Kc1 50.Kc7 Ka1 51.Şc6 Kxa4 52.d6 ve siyahlar terk eder.

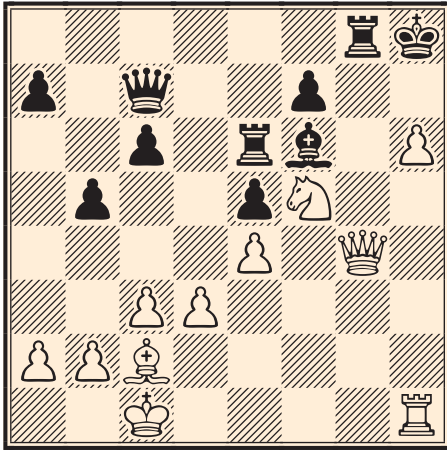
Hala şüphesi olanlar için devam yolu şöyle olurdu: 52...Kd4 53.d7 Kc4+ (Eğer siyahlar 53...Şxg7 oynarsa beyazlar 54.d8V+ ile kazanır) 54.Şb7 Kd4 55.Şc8 ve bir sonraki hamlede beyazların d piyonu vezire terfi eder.

"Hiç kimse bu tür oyun sonlarını Capablanca kadar zarif bir kolaylıkla oynamamıştır" diyor Réti.

Kazancı görme ve hesaplama

1 Jose Raul Capablanca - T. Carter
[C30] St Louis, 8 Aralık 1909

1.e4 e5 2.f4 Fc5 3.Af3 d6 4.c3 Fg4 5.fxe5 Fxf3
6.Vxf3 dxe5 7.Fc4 Af6 8.d3 0-0 9.Fg5 Abd7
10.Ad2 c6 11.0-0 b5 12.Fb3 Fe7 13.h4 Ac5 14.Fc2
Ae6 15.g4 g6 16.Fxf6 Fxf6 17.g5 Fg7 18.Kdg1 Af4
19.Af1 Şh8 20.Ae3 Vc7 21.h5 gxh5 22.Kxh5 Axh5
23.Vxh5 Kae8 24.Af5 Ke6 25.Kh1 h6 26.gxh6 Ff6
27.Vg4 Kg8 (Diyagram)

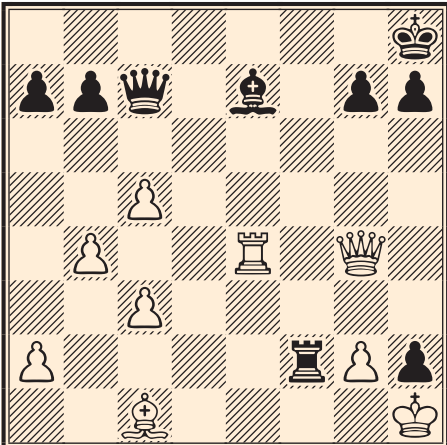

Beyazlar oynar.

Çözüm: 28.Vg7+ Kxg7 29.hxg7+ Şg8
30.Kh8# 1-0

2 J. R. Capablanca - R. Spielmann
[D05] San Sebastian, 10 Mart 1911

1.d4 d5 2.Af3 c5 3.c3 Af6 4.e3 Ac6 5.dxc5 e5

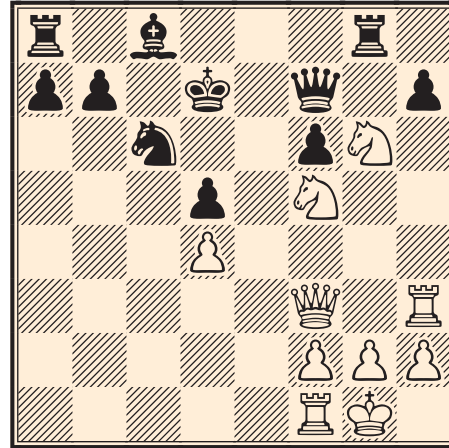
6.b4 Vc7 7.Fb2 Fe6 8.Abd2 Fe7 9.Fe2 0-0 10.0-0 Kad8 11.Vc2 Fg4 12.e4 dxe4 13.Axe4 Axe4 14.Vxe4 f5 15.Vc4+ Şh8 16.Kad1 e4 17.Ad4 Ae5 18.Vb3 Fxe2 19.Axe2 Ag4 20.Ag3 f4 21.Kxd8 Kxd8 22.Ve6 fxg3 23.Vxg4 gxh2+ 24.Şh1 Ve5 25.Ke1 Kd2 26.Kxe4 Vc7 27.Fc1 Kxf2 (Diyagram)

Beyazlar oynar.

Çözüm: 28.Ff4 Vd8 29.Kxe7 Vf8
30.Vxg7+ 1-0

3 J. R. Capablanca - E. Michelsen
[B20] New York, 5 Kasım 1910

1.e4 c5 2.b4 cxb4 3.a3 e6 4.axb4 Fxb4 5.c3 Fe7
6.Af3 Af6 7.e5 Ad5 8.c4 Af4 9.d4 Fb4+ 10.Fd2
Ve7 11.Fxb4 Vxb4+ 12.Abd2 Vc3 13.Kb1 Ad3+
14.Fxd3 Vxd3 15.Kb3 Vg6 16.0-0 f5 17.exf6 gxf6
18.Ah4 Vh6 19.Kh3 Kg8 20.Ae4 d5 21.cxd5 exd5
22.Ad6+ Şd7 23.Adf5 Vf8 24.Vf3 Ac6 25.Ag6 Vf7
(Diyagram)

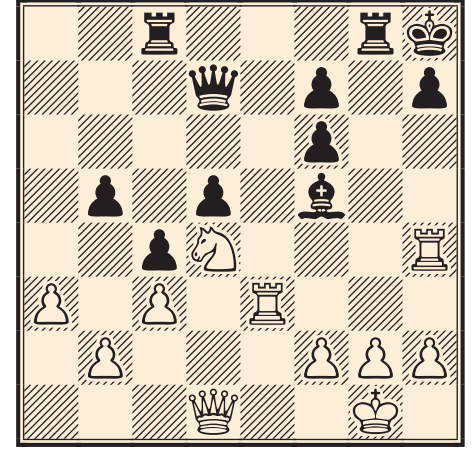
Beyazlar oynar.

Çözüm: 26.Kxh7 Vxh7 27.Vxd5+ Şc7
28.Vd6+ Şb6 29.Kb1+ Şa6 30.Va3+ Aa5
31.Vd3+ 1-0

4 J. R. Capablanca - W. G. Morris [C10]
New York, 1911

1.e4 c5 2.Af3 e6 3.Ac3 d5 4.exd5 exd5 5.d4 Af6
6.Fg5 Fe6 7.Fxf6 gxf6 8.dxc5 Fxc5 9.Fb5+ Ac6
10.0_0 0_0 11.Vd3 Vd6 12.Fxc6 bxc6 13.Aa4 Fb6

14.Axb6 axb6 15.Kfe1 c5 16.Ke3 Vf4 17.c3 Kfd8
18.a3 Ff5 19.Vb5 Vd6 20.Kd1 Kac8 21.Va4 c4
22.Kd4 b5 23.Vd1 Şh8 24.Kh4 Kg8 25.Ad4 Vd7
(Diyagram)

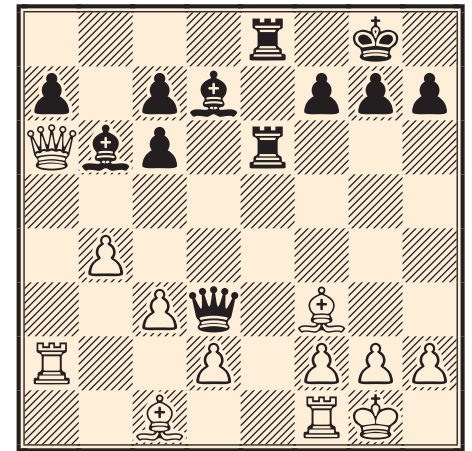

Beyazlar oynar.

Çözüm: 26.Ke7 Vxe7 27.Axf5 1_0

5 Paulsen, Louis - Morphy, Paul [C48]
USA-01.Kongress New York (4.6),
1857

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Ac3 Af6 4.Fb5 Fc5 5.0-0 0-0
6.Axe5 Ke8 7.Axc6 dxc6 8.Fc4 b5 9.Fe2 Axe4
10.Axe4 Kxe4 11.Ff3 Ke6 12.c3 Vd3 13.b4 Fb6
14.a4 bxa4 15.Vxa4 Fd7 16.Ka2 Kae8 17.Va6
(Diyagram)

Çözüm: 17...Vxf3 18.gxf3 Kg6+ 19.Şh1
Fh3 20.Kd1 Fg2+ 21.Şg1 Fxf3+ 22.Şf1 Fg2+
23.Şg1 Fh3+ 24.Şh1 Fxf2 25.Vf1 Fxf1 26.Kxf1
Ke2 27.Ka1 Kh6 28.d4 Fe3 0-1

W. STEINITZ - C. V. BARDEBELEN

Hastings Hastings (10) 1895

Satranç taktik ve stratejik fikirlerin bulunup çıkarıldığı ve hesap gücüyle bunların uygulandığı bir oyundur. Fikirlerin çeşitliliği, hamle hesaplamanın zorluğu ortaya kimi zaman hayranlık uyandıran oyunlar ortaya çıkarmıştır. Bunlar arasında öyleleri vardır ki satranç tarihinde unutulmaz oyunlar olarak yerini almıştır. Oyunun amacı şahı mat etmekse, "Ne pahasına olursa olsun doğrudan şaha hücum edilmelidir." özetile tanımlanabilecek klasik satranç fikirlerinin izlendiği bir dönemde oynanan Steinits- Bardeleben maçı da bunlardan biridir.

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fc4 Fc5 4.c3

Beyaz merkez piyonlarını ilerleterek oyunu açmak, taşlarını rahatça hücumu yerleştirmek istiyor. Ancak d piyonunu ilerletmek için desteğe ihtiyaç var. Bunu da c piyonu yapacak. Eğer d piyonunu daha hızlı merkeze götürmek isterse Evans Gambit'e başvurması gerekir: 4.b4 Fxb4 5.c3 Fa5 6.d4 d6

4...Af6 5.d4 exd4 6.cxd4 Fb4+ 7.Ac3!? 7...d5?

İtalyan açılışına karşı siyahın önemli bir silahı olan bu hamle için henüz erken. Yeline 7...Axe4 daha iyi bir seçenek. Devamında, 8.0-0 Fxc3 9.d5 Ae5 10.bxc3 Axc4 11.Vd4 0-0 12.Vxe4 b5 13.a4 c6 14.axb5 cxb5 15.Vd4 Ab6 oyun ortada.

8.exd5 Axd5 9.0-0 Fe6 10.Fg5 Fe7

Burada beyaz satranç stratejileri arasında iyi bilinen bir yolu uygulamak için bir fırsat yakalıyor: Rakibe rok yaptırmamak. Eğer siyah 10...Vd7 oynasaydı beyazın atağı tempolu geliyordu: 11.Fxd5 Fxd5 12.Ke1+ Fe7 13.Axd5

11.Fxd5! Fxd5 12.Axd5

12.Fxe7 Axe7 13.Ke1 0-0 14.Kxe7? Beyaz bu hamleyi ardından Axd5 oynamak ve taş kazanmak için yapıyor ama buna karşı 14. Fxf3! var ve siyah iyi kalıyor.

12...Vxd5 13.Fxe7 Axe7

13...Şxe7 14.Kc1 Khe8 (14...Şd7 kaçıışı 15.Va4'ten sonra oyunu beyazın kontrolüne bırakıyor) 15.Kc5 Vd6 16.Vc2 ve d5 sürüşü fikriyle beyazın durumu oldukça iyi. 14.Ke1 ve şimdi at açmazda ve siyah rok yapmıyor. Böylece bir aşama tamamlandı. Bu durumdan yararlanmak için atağın şiddetini arttıracak hamleler bulmak gerekiyor.

14...f6 15.Ve2 Vd7

15...Vd6? 16.Vb5+ Vc6 17.Vb4 Vd6 18.Vxb7

16.Kac1?!

16...Şf7 hamlesine karşı c dikeyinden atak başlatmak için bir hazırlık ancak 17.Vc4+ Ad5'den sonra at açmazda olmasına karşın savunmada etkili oluyor. Zaitsev burada 16.Kad1! öneriyor. Sonrasında: 16...Şf7 17.Vc4+ Ad5 (17...Şf8 18.d5 Kd8 19.Ad4 Axd5 20.Ae6+ Şf7) 18.Ae5+ fxe5 19.dxe5 ve beyaz çok iyi kalıyor.

16...c6? (Diyagram)

Bu hamle bundan sonra siyahın başına geleceklerin sorumlusu. Siyah 16...Şf7 oynamalıydı.

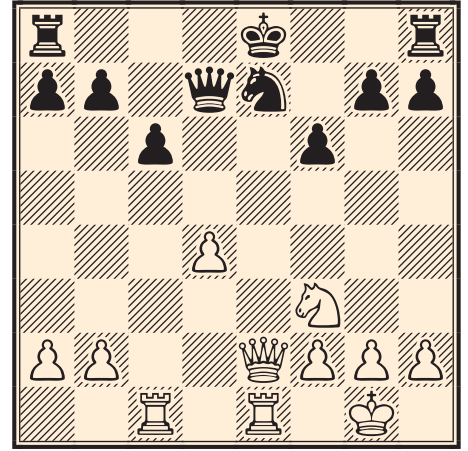
17.d5!! Mükemmel bir buluş. Beyaz bir yandan atını hücumu yerleştirmek için ona bir kare boşaltıyor diğer yandan da c dikeyinde kalesine açık hat elde ediyor.

17...cxd5

17...Şf7 18.dxc6 Axc6 19.Kcd1 ve şimdi siyah e6 karesinin kontrolünü bırakmadan vezirini kaçmak zorunda. Eğer 19... Vc8 oynarsa, 20.Vc4+ Şf8 ve beyazın atağı çok güçlü.

18.Ad4 Şf7 19.Ae6 19...Khc8

19...Kac8 20.Vg4; 19...Ac6 20.Ac5 Vc8 21.Vb5 Kb8 22.Aa6 Ka8 23.Vxd5+ konum siyah için umutsuz.

20.Vg4! g6 21.Ag5+ Şe8

[21...fxg5?? 22.Vxd7+-

Ve kalenin dansı başlıyor:

22.Kxe7+ Şf8

Kale ne vezirle ne de şahla alınabiliyor: [22...Vxe7 23.Kxc8+ Kxc8 24.Vxc8+; 22...Şxe7 23.Ke1+ Şd6 24.Vb4+ Kc5 (24...Şc6 25.Kc1#; 24...Şc7 25.Ve6+ Şb8 26.Vf4) 25.Ae4+]

23.Kf7+!

Kale yine dokunulmazlığa sahip: [23.Vxd7?? Kxc1+]

23...Şg8!

23...Vxf7 24.Kxc8+ Kxc8 25.Vxc8+ Ve8 26.Axh7+

24.Kg7+! Şh8

24...Şf8 25.Axh7+ Şxg7 26.Vxd7+

25.Kxh7+ Bu sinir bozucu kale yüzünden Bardeleben hiçbir şey söylemeden turnuva salonunu terk ediyor. Böyle bir kale kime musallat olsa aynısını yapardı sanırım.

25.Kxh7+! Şg8 26.Kg7+ Şh8 27.Vh4+ Şxg7 28.Vh7+ Şf8 29.Vh8+ Şe7 30.Vg7+ Şe8 31.Vg8+ Şe7 32.Vf7+ Şd8 33.Vf8+ Ve8 34.Af7+ Şd7 35.Vd6# 1-0

Avrupa Satranç Birliği (ECU) Olağanüstü Genel Kurulu tamamlandı

TSF'nin hukuk zaferi

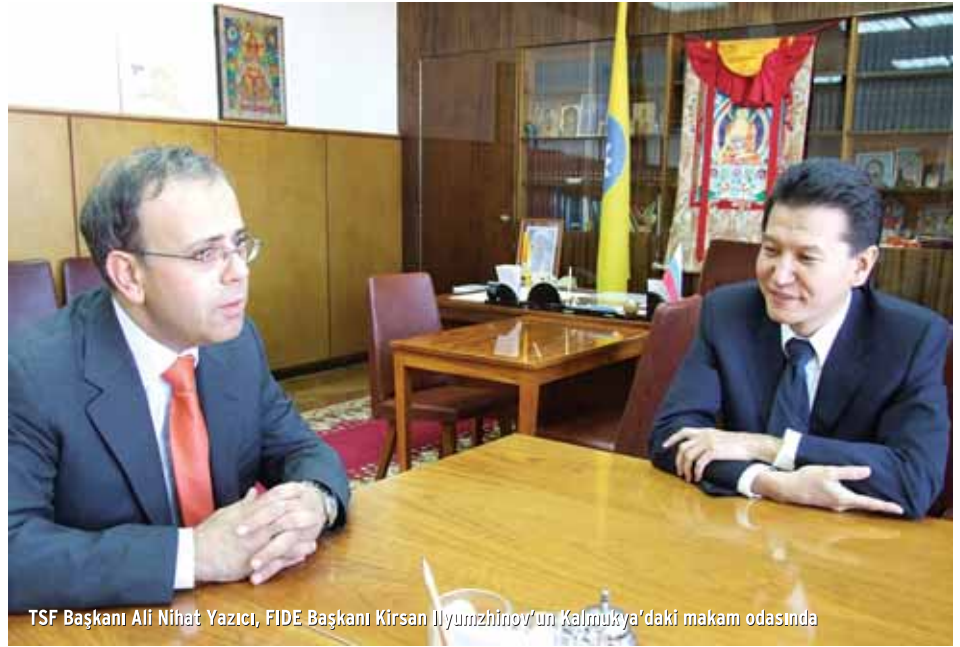
TSF, 2007 yılında Avrupa'nın önemli turnuvalarının ev sahiplerinin belirlenmesi prosedürüyle ilgili ECU'ya açtığı davayı kazandı. FIDE Başkanı'nın girişimiyle olağanüstü toplanan ECU Genel Kurulu, Yönetimin yetkilerini kısıtlarken YK Üyesi Sakotic istifa etti

Türkiye Satranç Federasyonu, 3 Ekim 2007 tarihinde Avrupa Satranç Birliği'ne (ECU), karşı İsviçre'nin Lozan kentinde, 2009 Avrupa Bireysel, Avrupa Kulüpler ve Avrupa Yaş Gurupları şampiyonlarına ilişkin ev sahibi ülkeyi belirleyen karar süreçlerinde mevzuata aykırı işlem ve uygulamalar nedeniyle dava açmıştı. TSF'nin iddiası, ECU Yönetiminin kendi koyduğu kuralların dışında hareket ederek, bazı federasyonları desteklediği, bu federasyonlar lehine lobi faaliyetinde bulunduğu ve mevzuatın dışında kararlar almıştıydı.

Dava süreci, 2012 Satranç Olimpiyatları'nın İstanbul'a ve Türkiye'ye verilmemesi için mücadele eden ECU Başkanı Boris Kutin ile TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı'yı da karşı karşıya getirdi.

Nihayetinde, 22 Nisan 2009 tarihinde dava, iki yılın ardından sonuçlandı ve TSF hukuk önünde haklı çıktı. Lozan'da kurulu mahkeme, ECU'nun, 2009 yılı için davaya konu olan turnuvalarla ilgili aldığı kararları iptal etti ve TSF'ye 6800 İsviçre Frangı bedelindeki duruşma masraflarını ödemesine hükmetti.

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı ve Dünya Satranç Federasyonu, (FIDE), Başkan Yardımcısı Ali Nihat Yazıcı, 28 Nisan 2009'da süreci değerlendiren ve çözüm önerilerini dile getiren bir açıklamasını dünya satranç ailesinin dikkatine sundu. Yazıcı bu açıklamasında ECU Yönetimini istifaya davet ediyor ve ECU Genel Kurulu'nu olağanüstü toplantıya çağırıyordu.

Yazıcı'nın çağırısı satranç kamuoyunda büyük yankı uyandırdı.

ECU Yönetimi Karara ve Çağrıya Direniyor

ECU Başkanı Boris Kutin'in karara ilk tepkisi, ünlü satranç haber dergisi Chessdom'da yer alan "Yazıcı sadece kendi imajını düşünüyor, satrancın imajını önemsemiyor." sözleri oldu. ECU Yönetimi adına Avrupa Satranç Birliği'nin resmi internet sitesinde yer alan bir başka açıklamada ise mahkemenin kararına karşı temyiz yoluna gidileceği ve yasal süreç sonuçlanmadan turnuvalara ilişkin iptal kararlarının uygulanmayacağı belirtildi. Öte yandan Kutin

ve mevcut ECU Yönetimi olağanüstü Genel Kurul çağırısını dikkate almayacakları izlenimi veriyordu.

FIDE Başkanı Devreye Giriyor

Ancak satranç kamuoyunda oluşan tepkiler ve FIDE Başkanı Kirsan İlyumzhinov'un doğrudan müdahalesi sonrası, ECU Liderliğinin direnci kırılmaya başladı. Taraflar, 21-24 Mayıs 2009'da Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da bir araya geldiler. Bu toplantıda özellikle FIDE Başkanvekili ve Yunanistan Satranç Federasyonu Başkanı Makropoulos'un eleştirilerine uğrayan Kutin, FIDE Başkanı İlyumzhinov'un "Genel Kurulu topla" talimatı karşısında geri adım attı.

ECU Genel Kurulu Olağanüstü Toplanıyor

ECU Genel Kurulu tüm bu sürecin sonunda, 11 Temmuz'da Yunanistan'ın Kallithea kentinde 54 üye federasyondan 48'inin doğrudan katılımı ile olağanüstü biçimde toplandı. Genel Kurula TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı ve Asbaşkan Kuvay Sanlı'da katıldılar.

Toplantıda öncelikle davaya konu olan turnuvalara ilişkin, değerlendirme raporları okundu. Raporlar, açık bir şekilde; Türkiye, Gürcistan ve Yunanistan lehineyken, turnuva organizasyonlarının başka ülkelere verildiğini ortaya koydu. ECU Başkanı Boris Kutin tarafından okunan ve yine Kutin tarafından imzalanarak üyelere dağıtılan FIDE değerlendirme raporlarında, Avrupa Yaş Gruplarında Türkiye 53, Gürcistan 52, İtalya 42 puan alırken; Avrupa Kulüpler Kupasında Yunanistan ve Türkiye 53, Makedonya'nın ise 41 puan aldıkları görüldü. (Bu değerlendirmeyi 2007 yılında ECU'da yapsaydı, yarışmaların verildiği ülkeler olan İtalya ve Makedonya oylamaya bile alınamayacaktı. Çünkü ECU Statüsüne göre puanlamadan sonra aday ülkeler arasındaki fark %10'un üstündeyse düşük teklifler oylamaya alınamıyor.)

Sakotic İstifa Ediyor

Avrupa Satranç Birliği'nin 2009 yılı takviminde bulunan en önemli turnuvaları tartışmalı hale getiren ve satranç ailesinde rahatsızlık yaratan sorunun bu noktaya taşınması, ECU Yönetim Kurulu Üyesi ve Ku-

tin'in yakın çalışma arkadaşı Vladimir Sakotic'in istifasına da yol açtı.

Yazıcı'nın Konuşması

Genel Kurul'da söz alan Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı ve FIDE Asbaşkanı Ali Nihat Yazıcı, dava yoluna ECU'nun uzlaşmaz tutumu nedeniyle gidildiğini belirtti. Amaçlarının organizasyonları Türkiye'ye başka bir ülkeden alarak kazandırmak olmadığını ve bu anlamda hiçbir yazılı ve sözlü beyanlarının bulunmadığını belirtti. Yazıcı, ECU uygulamalarının yönetmelikler çerçevesinde, tüm üye ülkelere eşit mesafede uygulanması gerekliliğini belirterek, bir 'ilke' olarak hukuk önünde haklarını aradıklarını belirtti. Bu açıklamalardan sonra Yazıcı, davaya konu olan tamamlanmış ve yapılacak olan organizasyonlardan tamamen feragat ettiklerini ve hiçbir taleplerinin olmadıklarını belirtti.

ti. Yazıcı, konuşmasında, 2009 yılında yapılan Avrupa Bireysel Şampiyonalarının sonuçlarının geçerli olması için FIDE'nin Başkanlar Kurulu toplantısına (15-19 Haziran 2009 - Krakow, Polonya) öneriyi götüren federasyonun da TSF olduğunun altını çizdi.

Turnuvalar Sorunu Çözülüyor

Genel Kurul sürerken Türkiye, Gürcistan ve Yunanistan Federasyonları, 2009 turnuvalarına ilişkin bir talepte bulunmayacaklarını, ECU kararlarının aynen uygulanması için başvurularını çektiklerini açıkladılar. Böylece dava konusu olan gerçekleşmiş ve gerçekleşecek turnuvalara ilişkin hukuki belirsizlikte ortadan kalkmış oldu.

ECU Yönetiminin Yetkileri Kısıtlanıyor

Genel Kurul ayrıca, iki bağımsız komisyon oluşturulması kararı aldı. Komisyonlardan biri ECU Statüsünü tümüyle, diğeri ise turnuva ihale sürecine yönelik kuralların yenilenmesi görevlerini üstlendi. Komisyon raporlarının Ekim 2009 Novi Sad, Sırbistan'da yapılacak olağan kongreye kadar hazırlanması öngörüldü. Bundan böyle tüm organizasyonlara ilişkin kararların, Yönetim Kurulu değil, Genel Kurul marifetiyle alınması konusunda uzlaşmaya varıldı. Böylece, ECU Genel Kurul'u, mevcut Yönetimin karar alma erkini açık biçimde sınırlandırdı.

Yazıcı'dan Uzlaşma Çağrısı

Türkiye Satranç Federasyonu'nun uluslararası arenada verdiği hukuk mücadelesinin haklı bulunduğu ve kararın kabul edildiği kongrenin kapanışında, TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı yeniden söz aldı ve Boris Kutin ile kişisel bir sorunu olmadığını, dava sürecinde sıklıkla eli şimdi sıkarak barış ve uzlaşma ortamının yaratılmasını önerdi. Yazıcı bu sözlerinin hemen ardından ECU Başkanı Boris Kutin'e yönelerek elini uzattı. Federasyon temsilcilerinin alkışları arasında ikili el sıkıştı. TSF Başkanı'nın olağanüstü Genel Kurul'da gösterdiği bu yapıcı tavır üyelerin teşekkürleriyle karşılanırken Yazıcı, 2010 yılında Rusya'nın Khanty Mansysk şehrinde yapılacak seçimli Genel Kurulda, ECU Yönetiminin yenilenmesinde aday olacağını da vurguladı.

ECU Olağanüstü Genel Kurul'u sonrası Yazıcı, ECU Başkanı Kutin'in elini sıkı ve uzlaşma önerdi

Dünya şampiyonunun rakibi belli oldu

Topalov kendi evinde rahat kazandı

16-28 Şubat 2009 tarihlerinde Sofya'da oynanan maçta Dünya Şampiyonu Veselin Topalov, 2007 Dünya Kupası'nın galibi Gata Kamsky'e yedi oyun sonunda 4,5-2,5 üstünlük sağlayarak Dünya Şampiyonu Vishwanathan Anand'a rakip oldu

Yıllardır sürekli olarak değişen dünya şampiyonası düzenlenmesinin son biçimine göre "Adaylar Maçı" büyük önem taşıyordu; çünkü eski dünya şampiyonu Bulgar büyükusta Veselin Topalov ve en son yapılan (2007) Dünya Kupası'nın kazanan Amerikalı büyükusta Gata Kamsky'nin oynayacağı maç, dünya şampiyonu Vishwanathan Anand'a kimin meydan okuyacağını belirleyecekti. Uzun süre maçın olup olmayacağı da belli değildi; ancak sonunda tarih belli oldu ve büyük heyecana sahne olan maç beklendiği gibi son dönemde çok formda olan Veselin Topalov'un 4,5-2,5 kazanmasıyla sona erdi.

Topalov-Kamsky Adaylar Maçı'nın 17 Şubat günü oynanan birinci oyunu bera- bere bitti. Grünfeld'i tercih eden Kamsky karşısında, Topalov 17. hamlede yenilik yaptı. Maçın genelinde beklendiği gibi Topalov saldırdı, Kamsky savundu. Topalov, beyaz taşlarla rakip şaha agresif bir şekilde saldırdı; ancak Kamsky de doğru savunma yaparak rakibine kazanç olanağı tanımadı. En sonunda parti berabere sona erdi.

Topalov'un Grünfeld'e karşı yüksek yüzdeyle oynamasına rağmen, Kamsky'nin bu açılışı seçmesinde mutlaka sekondantı olan Grünfeld uzmanı Emil Sutovsky'nin de etkisi vardır.

Kamsky'nin ekibindeki diğer isimler de Rus büyükusta Evgeniy Najer ve Andrei Volokitin'di. Topalov'un ekibi de her zamanki gibi Ivan Cheparinov'un yanı sıra İspanyol büyükusta Vallejo Pons ve Hollandalı genç kuşak büyükusta Erwin L'ami'den

oluşuyordu.

Adaylar Maçı'nın ikinci oyununda Veselin Topalov, Gata Kamsky'e karşı siyah taşlarla kazanarak maçta ilk galibiyet alan taraf oldu. Güçlü d piyonunun yardımıyla girişimi bir anda ele geçiren Topalov, böylece skoru 1,5-0,5'a taşıyarak skor avantajını ele geçirdi.

Maçta çok hızlı oynadığı belirtilen Topalov, hızlı oynayarak rakibini baskı altına aldı; ancak 17. hamlede Aef4 hamlesini kışkırdı. Daha sonra zaman sıkışmasının ve konumun karışıklığının etkisiyle doğru hamleleri yapması iyice zorlaşan Kamsky, Chessdom yorumcusu GM Dimitrov'a göre doğru strateji izlemedi ve agresif oynamaya devam ederek hızlı bir şekilde kaybetti.

3. Oyuna piyon feda edip girişim kovalayan taraf Kamsky olacak gibi görünüyor- du ve Topalov'a karşı kaybettiği ikinci oyunun aksine zamanını iyi kullanan taraf bu kez Amerikalı büyükustaydı. Bununla birlikte siyah taşlarla oynayan Kamsky, sakin sulara kalmayı tercih edip beraberliğe ulaştı.

Topalov-Kamsky maçının beşinci oyununda beyazlarla kazanan Topalov, skoru 3-2 yaptı ve maçın bitmesine üç oyun kala yeniden öne geçti. Fransız'da izole d piyonu-yla oynayan Kamsky, ChessBase'in yorumcusu Rumen büyükusta Marin'e göre önce şah kanadındaki piyonları sürmeye- rek ufak bir hata; daha sonra da piyon kay- beden bir kombinezonu gözden kaçırarak bitirici hatayı yaptı.

Veselin Topalov, Fransız Tarrasch'ta piyon feda ederken, 25.hamlede otoritele-re göre ve bilgisayarlara göre siyah kazan-ca yakın olan taraftı. Kamsky, zaman sıkış-masında hatalar yapınca Bulgar büyükustaya da karşı oyun şansı doğdu ve Topalov bu karşı oyun sayesinde oyunu ve maçı kazandı.

ChessBase'in yorumcusu GM Mihail Ma-rin maçı şu cümlelerle özetliyor:

"Kamsky için trajik bir oyun ve bir nok-taya kadar da maçı. İki oyunu çok yavaş oynayıp kaybetti, bir oyunu da kritik nok-tada çok hızlı oynayıp kaybetti. Bu gerçe-ğin bir yarısını görmek olur. Ayrıca Topa-lov'un birçok kritik noktada üstünlük sağlamasını sağlayan kusursuz oyununu da görmeliyiz. İkinci oyundaki 21...Kc7!! ve son oyundaki riskleri zaten onu kazancı hak eden taraf yapıyor."

Oyunlar

Topalov, V (2796) - Kamsky, G (2725)
[D86] Adaylar Maçı, Sofya 2009

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 d5 4.cxd5 Axd5 5.e4 Axc3
6.bxc3 Fg7 7.Fc4 c5 8.Ae2 Ac6 9.Fe3 0-0 10.0-0
Aa5 11.Fd3 b6 12.Vd2 e5 13.Fh6 cxd4 14.Fxg7 Şxg7
15.cxd4 exd4 16.f4 f6 17.e5 Fd7 18.exf6+ Vxf6
19.Ag3 Şh8 20.f5 gxf5 21.Fxf5 Fxf5 22.Kxf5 Vd6
23.Kaf1 Ac6 24.Ae4 Ve7 25.Vh6 Kxf5 26.Kxf5 Ae5
27.h3 Ag6 28.Kh5 Kg8 29.Af6 Kg7 30.Axh7 Kxh7

Kamsky-Topalov maçının yılan hikayesine dönen kronolojisi

16 Aralık 2007: Gata Kamsky, FIDE Dün-ya Kupası'nı kazanarak yeni sisteme gö-re Veselin Topalov ile 2009 Dünya Şam-piyonluğu Maçı'nda Vishy Anand-Vladi-mir Kramnik maçının galibi olan dünya şampiyonuyla (ki bu kişinin Anand ola-cağını artık biliyoruz) karşılaşacaktı. Da-ha kupayı kazanır kazanmaz, Kamsky bu maçın Bulgaristan'da ve iki tarafın ülke-sinde değil de tarafsız bir ülkede oynan-masını istediğini açıkladı.

11 Şubat 2008: FIDE, Kamsky-Topalov maçı için 150 bin ABD Doları para ödülü teklifiyle gelen Bulgaristan Satranç Fe-derasyonu'nun teklifini kabul ettiğini du-yurmuştu. Buna göre maç Kasım-Aralık 2008'de gerçekleşecekti.

15 Mart 2008: Kamsky'nin menajeri A-lexander Chernenko, Sport Express adlı Rus web sitesinin ünlü satranç muhabiri Yuri Vasiliev'e yaptığı açıklamada maçın Lvov'da olacağını ve para ödülünün 250 bin ABD Dolarından birkaç kat fazla ola-cağını söyledi. Anlaşmanın %99,9 kesin olduğunu açıklayan Chernenko, bizim kalan %0,1'lik olasılıklara her zaman i-nanmamız gerektiğini bir kez daha gös-terdi. FIDE, Chernenko'nun açıklamala-rına fazla itibar etmiyordu ve FIDE'nin açıklama yapan en üst düzey yetkilisi de ECU Başkanı Boris Kutin oldu. Kutin, ma-çın Bulgaristan'da olması gerektiğini ve Lvov'un gerekli parayı bulmasının düşük bir olasılık olduğunu söylemişti.

10 Nisan 2008: FIDE Topalov-Kamsky maçının organizasyonu ile ilgili süreyi u-

zattı. Finansal destek bulmakta zorlanan Bulgaristan Satranç Federasyonu yeni adaylar çıkabileceği endişesiyle bu ka-rara tepki gösterirken, Gata Kamsky de ABD'de oynamaktan memnun olmadığı-nı yakın çevresine açıkladı.

11 Nisan 2008: FIDE'nin Bulgaristan Sat-ranç Federasyonu'nun protestosu üze-rine yaptığı ikinci açıklama maçın 750 bin ABD doları ödülle Ukrayna'nın Lvov kentinde yapılacağı şeklindeydi.

29 Nisan: Durumu daha da karıştıracak bir açıklama Dünya Kupası Finalisti A-lexei Shirov'dan geldi. Son anlaşma ta-rihinin gelmesine rağmen Kamsky'nin Bulgaristan'da oynamaya yanaşmak is-tememesi nedeniyle bir açıklama yayın-landı. Shirov, maçın önceden belirlenmiş yönetmeliklerine göre Kamsky hâlâ Topalov ile anlaşamadığı için artık kendi-siyle görüşülmesi gerektiğini iddia etti. Bu çözümsüzlüğün, kendisine de zarar verdiğini belirten Shirov, maça ilgili so-ru işaretlerinin bir an önce giderilmesini istedi.

1 Haziran 2008: FIDE Başkanı Kirsan Ilyumzhinov maçın Ukrayna'nın Lvov şeh-rinde olacağını ve 750 bin ABD Dolarlık teklifi FIDE'nin kabul ettiğini açıkladılar.

25 Temmuz 2008: Bu arada 25 Tem-muz'da Veselin Topalov'un menajeri Sil-via Danailov, Topalov'un henüz herhangi bir anlaşma imzalamadığını açıkladı.

24 Ağustos 2008: Veselin Topalov, Za-ragoza'da bir açık turnuvayı ziyaret edip

yerel bir gazeteye verdiği demeçte "Ge-lecek yıl dünya şampiyonu ile oynaya-cağım." diye bir açıklama yaptı.

27 Eylül 2008: Bilbao Ustalar Turnuva-sı'nda Silvia Danailov, gazetecilere ma-çla ilgili netleşmiş bir bilgi olmadığını söy-ledi. Bulgaristan Satranç Federasyonu Başkanı Stefan Sergiev de Chessdom'da yayınlanan açıklamasında "Sayın Ilyum-zhinov, lütfen bize maçın nerede ve ne zaman olacağını bildirin!" diyerek serze-nişte bulundu.

6 Kasım 2008: Bulgaristan Satranç Fe-derasyonu 150 bin ABD Doları ödüllü yeni bir teklif yaparken Kamsky'nin me-najeri Chernenko'nun organize ettiği L-vov'daki 750.000 ABD Doları ödüllü ma-çın gerçekleşmeyeceği kesinleşmiş görünüyordu. FIDE Başkanı Ilyumzhinov açıklamasında Alexander Chernenko'yu suçlarken maçın Şubat veya Mart 2009'da yapılacağını duyurdu.

7 Kasım 2008: Ne zamandır sessizliğini koruyan, satranç dünyasının en sıra dışı velisi Rüstem Kamsky (Gata Kamsky'nin babası) kamuoyuna açık bir mektup gön-derdi ve "Kamsky'nin hayatı tehlikede olabilir." diye bir açıklama yaptı.

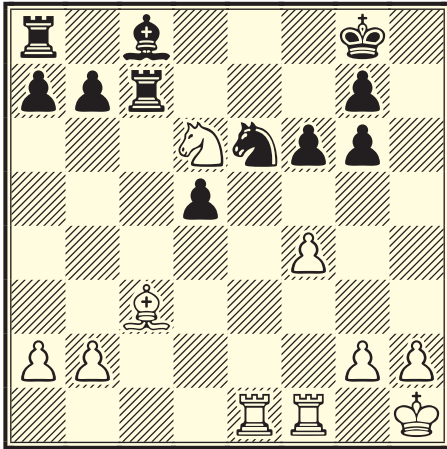
18 Kasım 2008: Dresden'de devam e-den FIDE Kongresi sırasında taraflar Chernenko yerine devreye giren Emil Su-tovsky'nin Kamsky'nin menajerliğini üst-lenip hem FIDE hem de Topalov tarafıy-la başarıyla pazarlık etmesi sonucunda maçın koşulları üzerinde anlaşıldı ve maçın Sofya'da oynanacağı kesinleşti.

31.Vxg6 Ve3+ 32.Şf1 Vc1+ 33.Şf2 Vd2+ 34.Şg3 Ve3+ 35.Şh2 Vf4+ 36.Şg1 Vc1+ 1/2-1/2

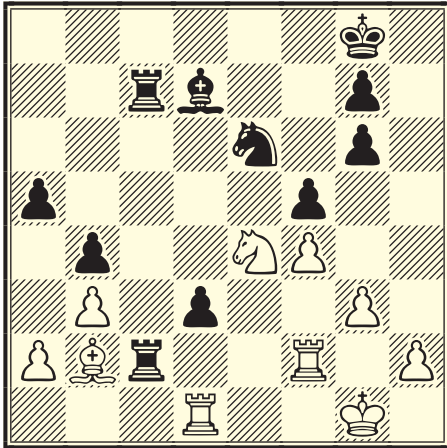
Kamsky, G (2725) - Topalov, V (2796) [C65]

Adaylar Maçı, Sofya 2009

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 Af6 4.--0 Fc5 5.Axe5 Axe4 6.Ve2 Axe5 7.44 Ve7 8.x5c5 Axc5 9.Ac3 Ag6 10.Vh5 c6 11.Fg5 f6 12.Ka e1 Ae6 13.Fd3 0-0 14.Fd2 d5 15.f4 Vc5+ 16.Şh1 d4 17.Ff5 Kf7 18.Ae4 Vd5 19.Fxg6 hxg6 20.Vxd5 cxd5 21.Ad6 Kc7 22.c4 dxc3 23.Fxc3 (D)

23...d4 24.Fb4 Fd7 25.Kf2 a5 26.Fa3 b5 27.b3 b4 28.Fb2 Ka6 29.Ae4 Kac6 30.Şg1 Kc2 31.g3 d3 32.Kd1 f5 0-1 (D)

Topalov, V (2796) - Kamsky, G (2725) [D81] Adaylar Maçı, Sofya 2009

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 d5 4.Vb3 dxc4 5.Vxc4 Fg7 6.e4 0-0 7.Fe2 a6 8.Ff4 b5 9.Vxc7 Vxc7 10.Fxc7 b4 11.Aa4 Ac6 12.d5 Ad4 13.Fd3 Fd7 14.Ab6 Fb5 15.Fe5 Axe4 16.Fxg7 Şxg7 17.Fxe4 Kab8 18.0-0-0 Af5 19.Fxf5 gxf5 20.d6 Kxb6 21.dxe7 Ke8 22.Af3 Kxe7 23.Ad4 Fd7 24.Khe1 Kxe1 25.Kxe1 Kh6

26.Ke7 Kd6 27.Ae2 Şf6 28.Ke3 Fa4 29.b3 Fc6 30.Af4 a5 31.g3 Fe4 32.f3 Fc6 33.h4 Kd4 34.Şc2 Fb5 35.Ah5+ Şg6 36.Af4+ Şf6 37.Ah5+ 1/2-1/2

Kamsky, G (2725) - Topalov, V (2796) [C92]

Adaylar Maçı, Sofya 2009

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Fb7 10.d4 Ke8 11.Abd2 Ff8 12.Ag5 Ke7 13.d5 Ab8 14.Af1 Abd7 15.Ag3 g6 16.Fc2 h6 17.Af3 Ab6 18.h4 Vd7 19.Ah2 Fg7 20.h5 Kf8 21.Ahf1 c6 22.dxc6 Vxc6 23.Ae3 Şh7 24.Vf3 Fc8 25.Kd1 Fe6 26.b3 Vxc3 27.Fd2 Vc7 28.Fa5 Vb8 29.Kd2 Ac8 30.Kad1 b4 31.Ve2 Şh8 32.Fd3 Aa7 33.Kc1 Ab5 34.Fxb5 axb5 35.Fxb4 Kd7 36.Kc6 Kfd8 37.Vd1 Ff8 38.Vc2 Şh7 39.Fa5 Ke8 40.hxg6+ fxg6 41.Fc7 Vb7 42.Fxd6 Ff7 43.Fb4 Fxb4 44.Kxd7 Vxd7 45.Kxf6 Ke6 46.Ad5 Ff8 47.Kf3 Şg7 48.Kc3 Ka6 49.Kc7 Vd6 50.Ve2 Şg8 51.Vxb5 Kxa2 52.Vb7 Ka1+ 53.Şh2 Fxd5 54.exd5 Vf6 55.Vc8 Vh4+ 56.Vh3 Vxh3+ 57.Şxh3 Kd1 58.Ae4 Fa3 59.Ka7 Fb4 60.Kb7 Fa3 61.f3 Şf8 62.Kb5 h5 63.Şg3 Kc1 64.Kb8+ Şf7 65.Kb7+ Şf8 66.Şf2 Kc2+ 67.Şf1 Kc1+ 68.Şe2 Kc2+ 69.Şd3 Kxg2 70.Ka7 Fe7 71.d6 Fd8 72.Ac5 Şe8 73.Kh7 1-0

Topalov, V (2796) - Kamsky, G (2725) [C07]

Adaylar Maçı, Sofya 2009

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ad2 c5 4.Agf3 cxd4 5.Axd4 Ac6 6.Fb5 Fd7 7.Axc6 Fxc6 8.Fxc6+ bxc6 9.c4 Fd6 10.cxd5 cxd5 11.exd5 exd5 12.0-0 Ae7 13.Af3 0-0 14.Vd3 Vd7 15.Kd1 Kfd8 16.Fe3 a5 17.g3 h6 18.Fb6 Kdc8 19.Fd4 Fc5 20.Fc3 Fb4 21.Fe5 Fd6 22.Kd2 Fxe5 23.Axe5 Vd6 24.Ke1 Kc7 25.Vf3 Kf8 26.Şg2 Kb7 27.h4 Vb4 28.Kee2 Va4 29.b3 Vb4 30.Ad3 Vd6 31.h5 Kc7 32.Af4 d4 33.Ke4 Ac6 34.Ad3 Kd8 35.Kc2 Ab4 36.Axb4 axb4 37.Kxd4 Vf8 38.Kxd8 Vxd8 39.Kxc7 Vxc7 40.Va8+ Şh7 41.Ve4+ Şg8 42.Vxb4 Vc6+ 43.Şg1 Vc1+ 44.Şh2 Vc2 45.Ve1 Şf8 46.a3 Vb2 47.Vb4+ Şg8 48.Şg2 Ve5 49.Vg4 Vb2 50.Vc8+ Şh7 51.Vc4 Vxa3 52.Vxf7 Vb4 53.Vc4 Vb7+ 54.Şg1 Vf3 55.g4 1-0

Kamsky, G (2725) - Topalov, V (2796) [B12]

Adaylar Maçı, Sofya 2009

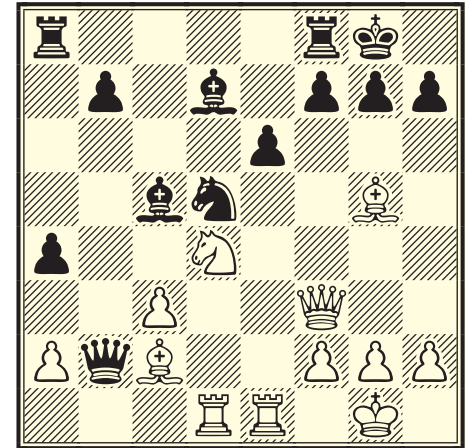
1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Ff5 4.Af3 e6 5.Fe2 c5 6.Fe3 cxd4 7.Axd4 Ae7 8.Ad2 Abc6 9.A2f3 Fg4 10.0-0 Fxf3 11.Axf3 g6 12.c4 Fg7 13.cxd5 Axd5 14.Fc5 Ff8 15.Vc1 Kc8 16.Fxf8 Ad4 17.Vd1 Axe2+ 18.Vxe2 Şxf8 19.Kac1 Şg7 20.h4 Vb6 21.g3 h6 22.a3 Kc5 23.Kc2 Khc8 24.Kfc1 a5 25.Vd2 Kxc2 26.Kxc2

Kc5 27.Vc1 Kxc2 28.Vxc2 Ae7 29.Vc3 Ac6 30.b3 Vd8 31.a4 Vd1+ 32.Şg2 Ve2 33.Ve3 Vd1 34.Ad2 Ab4 35.Ac4 Ac2 36.Vd2 Vb1 37.Vf4 Ae1+ 38.Şh2 Vxb3 39.Vf6+ Şg8 40.Vd8+ Şh7 41.Vf6 Şg8 42.Vd8+ Şh7 43.Vf6 Şg8 1/2-1/2

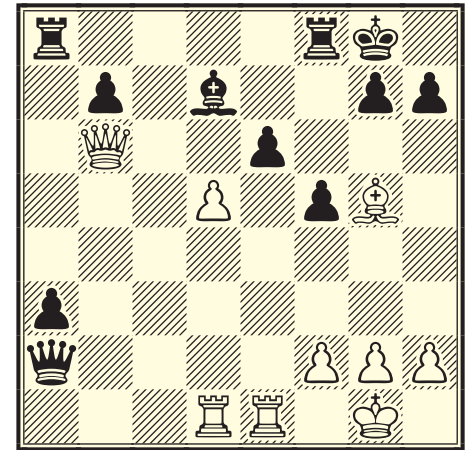
Topalov, V (2796) - Kamsky, G (2725) [C07]

Adaylar Maçı, Sofya 2009

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ad2 c5 4.exd5 Vxd5 5.Agf3 cxd4 6.Fc4 Vd6 7.0-0 Af6 8.Ke1 Fe7 9.Ab3 Ac6 10.Abx4 Axd4 11.Axd4 0-0 12.c3 Fd7 13.Vf3 Vb6 14.Fb3 a5 15.Fe3 Fc5 16.Kad1 a4 17.Fc2 Vxb2 18.Fg5 Ad5 (D)

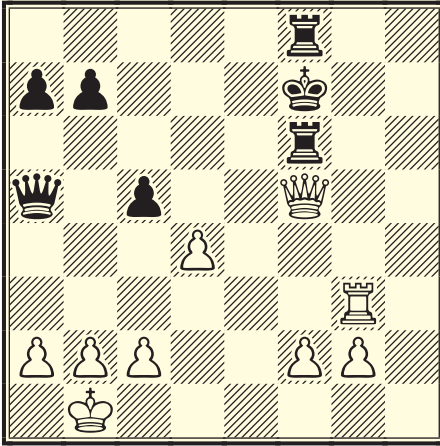
19.c4 Fxd4 20.Vd3 f5 21.Vxd4 Vxc2 22.cxd5 Vxa2 23.Vb6 a3 (D)

24.Fe7 Kfe8 25.Vd6 Fa4 26.Vxe6+ Şh8 27.Ka1 Vc4 28.Kec1 Fc2 29.Vd7 a2 30.d6 b5 31.Vb7 Keb8 32.Vc7 Kc8 33.Vxc4 Kxc4 34.d7 Fb1 35.Kd1 Şg8 36.d8V+ Kxd8 37.Fxd8 Fc2 38.Kdc1 b4 39.Kxa2 b3 40.Ka8 Şf7 41.Kb8 Şe6 42.Ke1+ Şd5 43.Fe7 Ka4 44.Ff8 Ka7 45.h4 1-0

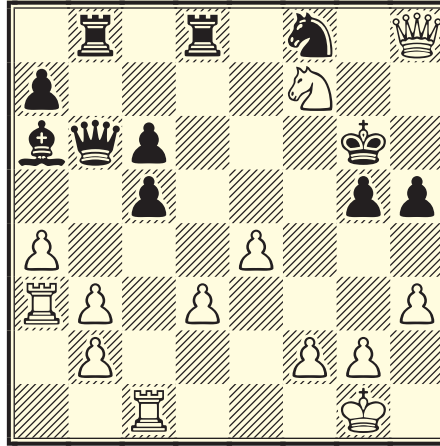
Her sayının bu sayfasında sizlere satranç ustalarının oyunlarından problemler sunacağız. Soruları çözerken taşların konumunu, taşlar arasındaki yardımlaşmayı incelemek de öğretici olacaktır. Şimdilik tek hamlelik sorular.

Aşağıdaki konumların tamamı ustaların oyunlarından alındı. Onlar oynamış, son hamleyi yapıp mat etmek de satranca yeni başlayanlara kalmış. Bakalım bir hamlede matları bulabilecek misiniz?

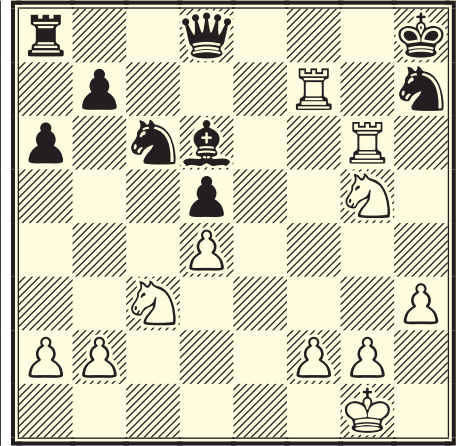
Carlsen, M. - Ernst, S. (2004)

1. Sıra siyahta

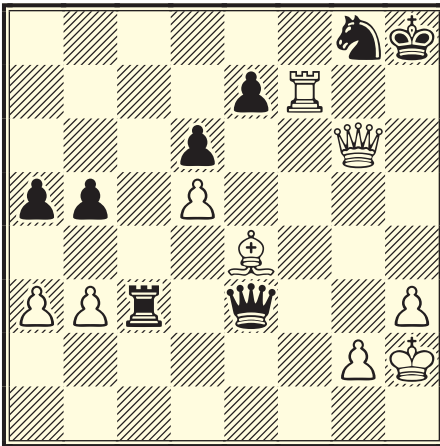
Sulskis, S. - Holmsten, A. (2001)

2. Sıra beyazda

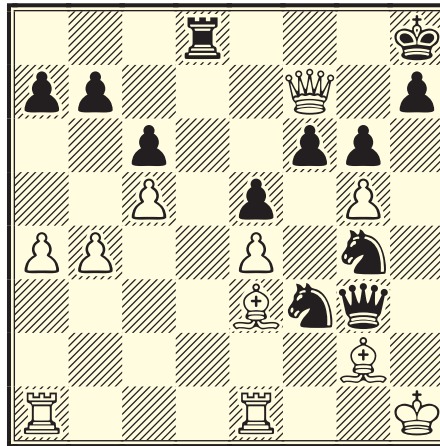
Moreno, A. - Alvarez, A. (1997)

3. Sıra beyazda

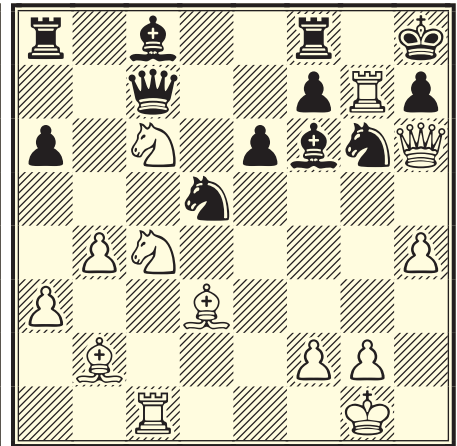
Kholmov, Ratmir D. - Collas, D. (1994)

4. Sıra beyazda

Balashov, S. - Yandemirov, V. (1993)

5. Sıra siyahta

Lanka, Z. - Piskov, Yury (1988)

6. Sıra beyazda

Yanılar: 1. Ve1+ 0-1 2. Ae5+ 1-0 3. Kxh7+ 1-0 4. Vh7+ 1-0 (Kh7+ 1-0) 5. Vh2+ 0-1 6. Vh7+ 1-0

Linares 2009'da sürpriz şampiyon Alexander Grischuk

Süper turnuva Linares 2009'da zafer, sürpriz bir şekilde Rus büyükusta Alexander Grischuk'un oldu. Turnuvanın ikinci bölümünde hiç maç kazanamayıp bir maç kaybetmesine karşın Grischuk, eşitlik bozmada Ivanchuk'tan fazla maç kazandığı için birinciliğe ulaştı

Grischuk, turnuvanın ilk yarısında aldığı galibiyetlerle Linares'teki ilk birinciliğine ulaştı. Turnuvanın ikinci yarısını galibiyetsiz kapatmasına rağmen yerini korumayı başardı ve kariyerinin en önemli başarılarından birisini elde etti. Vasily Ivanchuk'un galibiyet sayısı daha az olduğu için averajı daha kötü olunca, Magnus Carlsen'in de geri dönüş çabası Grischuk'u yenmesine rağmen, ertesi tur Radjabov'u elinden geçirerek başarılı olamayınca Grischuk'un önünde bir engel kalmadı. Ayrıca 2008 yılında turnuvayı kazanan Anand'ın bu kez formsuz olması da cabasıydı..

Alexander Grischuk ilk kez 2000 yılında Dünya Şampiyonası'nda yarı finale kalarak adını duyururken sonraki yıllarda elit büyükustaların arasına katılsa da dünya sıralamasının zirvesini zorlayamamıştı. Bir süre yakın arkadaşı Ettienne Bacrot ile pokere ilgi duyduğu da konuşulan Rus büyükusta, anlaşılan satranca geri dönmüştü.

Carlsen, çok agresif oynadığı turnuva-da birinci Grischuk'a ikili maçlarda üstünlük sağlayıp Anand'ı devirmesine rağmen birinciliğe ulaşamadı. Anand'ı yendiği oyunu, Linares'i 9 kez kazanma başarısını göstermiş olan efsane şampiyon Garry Kasparov "Bir Dünya Şampiyonu'nu böyle güzel yenmek her zaman, herkese nasip olmaz." sözleriyle yorumladı.

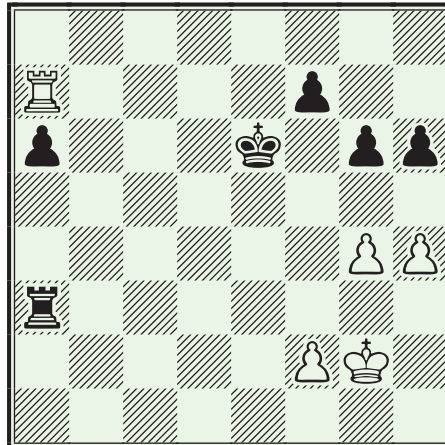
Geçtiğimiz yıllarda birçok ilginç hikaye ve skandala sahne olan Linares'te de bu sene satranç severlerin arşivlerine yerleş-tireceği bir anekdot yaşandı. Altıncı turda

oynanan Ivanchuk-Dominguez karşılaşma-sında Ivanchuk zaman sıkışmasında yanlışlıkla taşları devirince Dominguez de kendi süresinde olmasına rağmen taşları doğru konumlarına dizmesine yardımcı oldu. Ivanchuk da kimi yorumcuya göre üstün hatta neredeyse kendisi için kazanç olarak değerlendirilebilecek konumda beraberlik teklif etti.

OYUNLAR

Ivanchuk, V (2779) - Wang Yue (2739)
[C42] Linares 2009 (8)

1.e4 e5 2.Af3 Af6 3.Axe5 d6 4.Af3 Axe4 5.d4 d5 6.Fd3 Ac6 7.0-0 Fe7 8.c4 Ab4 9.Fe2 0-0 10.Ac3 Ff5 11.a3 Axc3 12.bxc3 Ac6 13.Ke1 Ke8 14.cxd5 Vxd5 15.Ff4 Kac8 16.a4 Fd6 17.Fe3 Aa5 18.Ad2 Ve6 19.g3 h6 20.Ff3 c5 21.dxc5 Fxc5 22.Fxc5 Vxe1+ 23.Vxe1 Kxe1+ 24.Kxe1 Kxc5 25.Ke8+ Şh7 26.Ae4 Fxe4 27.Fxe4+ g6 28.Ka8 a6 29.Kd8 Kc7 30.Fd5 Şg7 31.Ke8 Ac4 32.Fxc4 Kxc4 33.Ke7 Kxc3 34.Kxb7 Kc4 35.a5 Kc5 36.Ka7 Kxa5 37.g4 Şf6 38.Şg2 Ka3 39.h4 Şe6 (D)

40.h5 gxh5 41.gxh5 Şf6 42.f3 Ka2+ 43.Şg3 Ka1 44.Şg4 Ka4+ 45.f4 Ka1 46.Ka8 Şg7 47.Ka7 a5 48.Şf5 a4 49.Ka6 a3 50.Ka7 a2 51.Ka8 Şh7 52.Ka3 Şg8 53.Ka8+ Şg7 54.Ka7 Kh1 55.Kxa2 Kxh5+ 56.Şg4 Kb5 57.Ka6 h5+ 58.Şh4 f6 59.Ka8 Şg6 60.Kh8 Kb1 61.Şg3 Kb3+ 62.Şg2 Ka3 63.Şf2 Ka7 64.Şg3 Kh7 65.Kxh7 Şxh7 66.f5 1/2-1/2

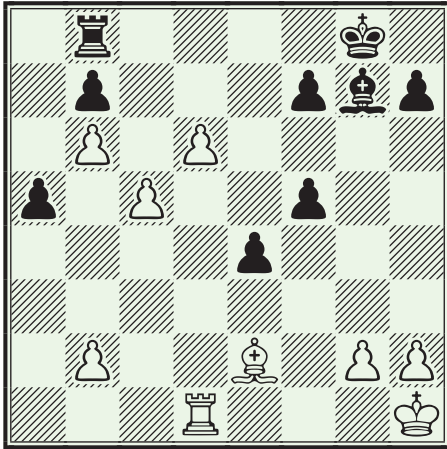
Carlsen, M (2776) - Grischuk, A (2733)
[B84] Linares 2009 (12)

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.Fe2 e6 7.0-0 Fe7 8.a4 Ac6 9.Fe3 0-0 10.f4 Vc7 11.Şh1 Ke8 12.Ff3 Ff8 13.Vd2 Kb8 14.Vf2 e5 15.fxe5 dxe5 16.Ab3 Ab4 17.Fa7 Ka8 18.Fb6 Ve7 19.Kad1 Fe6 20.Ad5 Fxd5 21.exd5 e4 22.d6 Ve6 23.Ac5 Vf5 24.Fe2 Vxf2 25.Kxf2 Abd5 26.a5 Axb6 27.axb6 Kab8 28.Kxf6 gxf6 29.Ad7 f5 30.c4 a5

26. Linares Süper Büyükusta Turnuvası Linares (ESP) 7-19 Şubat 2009 21. Kategori (2756)

Sıra	İsim	Ülke	Elo	1	2	3	4	5	6	7	8	Puan	Perfor.									
1.	Grischuk, Alexander	g Rusya	2733	*	*	½	½	½	0	½	½	1	½	1	½	1	½	½	½	8	2809	
2.	Ivanchuk, Vassily	g Ukrayna	2779	½	½	*	*	½	½	½	½	½	½	½	1	1	½	½	½	8	2802	
3.	Carlsen, Magnus	g Norveç	2776	½	1	½	½	*	*	1	½	½	½	½	0	½	0	½	1	7½	2781	
4.	Anand, Viswanathan	g IND	2791	½	½	½	½	0	½	*	*	1	½	1	½	0	½	½	½	7	2750	
5.	Radjabov, Teimour	g AZE	2761	0	½	½	½	½	½	0	½	*	*	½	½	½	1	½	½	6½	2726	
6.	Wang Yue	g CHN	2739	0	½	½	½	½	½	1	0	½	½	½	*	*	½	½	½	½	6½	2729
7.	Aronian, Levon	g Ermenistan	2750	0	½	0	0	½	1	1	½	½	0	½	½	*	*	1	½	6½	2727	
8.	Dominguez Perez, Leinier	g CUB	2717	½	½	½	½	½	0	½	½	½	½	½	½	0	½	*	*	6	2711	

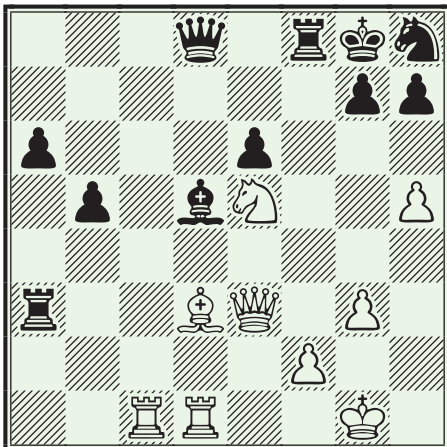
31.c5 Fg7 32.Axb8 Kxb8 (D)

33.Fa6 Ff6 34.Fxb7 Kxb7 35.c6 Kxb6 36.Kc1 Fxb2 37.d7 1-0

Carlsen, M (2776) - Kadjabov, T (2761) [B30] Linares 2009 (13)

1.e4 c5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 e6 4.0-0 Age7 5.c3 a6 6.Fa4 b5 7.Fc2 Fb7 8.Ve2 Ag6 9.d4 cxd4 10.cxd4 Kc8 11.a3 Fe7 12.Ac3 0-0 13.Kd1 Aa5 14.g3 Ac4 15.h4 Axa3 16.bxa3 Kxc3 17.h5 Vc7 18.Fd3 Ah8 19.Fb2 Kb3 20.Kacl Va5 21.d5 Fxa3 22.Fxa3 Kxa3 23.Ve3 f5 24.exf5 Fxd5 25.Ae5 Vd8 26.fxe6 dxe6

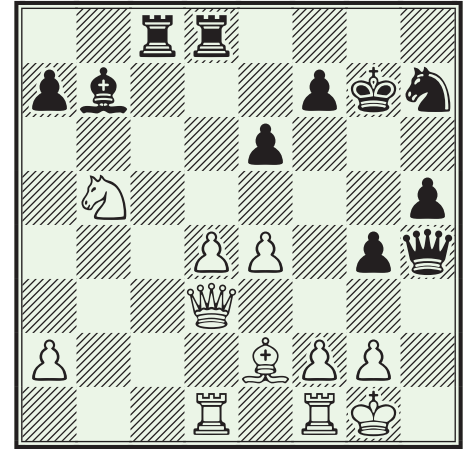
27.Fxh7+ Şxh7 28.Vxa3 Kf5 29.Vd3 Şg8 30.Ve2 Af7 31.Ag6 Şh7 32.Af4 Ag5 33.Vg4 Va8 34.Axd5 Kxd5 35.f4 Kxd1+ 36.Vxd1 Ae4 37.Vd3 Vd5 38.Vxd5 exd5 39.Şg2 a5 40.g4 b4 41.Kc8 b3 42.g5 g6 43.h6 Ad6 44.Kb8 a4 45.Kb4 d4 46.Kxa4 d3 47.Şf3 Ab5 48.Kb4 Ac3 49.Kb7+ Şg8 50.Kb8+ Şh7 51.Şe3 b2 52.Kb7+ Şg8 53.Kb8+ Şh7 1/2-1/2

Carlsen, M (2776) - Wang Yue (2739) [D10] Linares 2009 (10)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Ac3 Af6 4.e3 a6 5.Af3 b5 6.b3 Fg4 7.Fd2 Abd7 8.h3 Fxf3 9.Vxf3 b4 10.Aa4 e5 11.Kc1 Fd6 12.cxd5 cxd5 13.dxe5 Axe5 14.Vd1 0-0 15.Fe2 a5 16.Kc2 Ve7 17.Fc1 Kad8 18.Fb2 Ag6 19.0-0 Ae4 20.Fd4 Ah4 21.Fd3 Af5 22.Fb6 Kb8 23.Fxe4 Vxe4 24.Kd2 Kxb6 25.Axb6 Ve5 26.Ke1 Vh2+ 27.Şf1 Vh1+ 28.Şe2 Vxg2 29.Kxd5 Ag3+ 30.Şd3 Fc7 31.fxg3 Fxb6 32.Şc4 Kb8 33.Şb5 Fd4+ 34.Şc4 Ff6 35.Vd3 Vxg3 36.Kd1 Vc7+ 37.Kc5 Vb7 38.Vd6 Ve4+ 39.Kd4 Vc2+ 40.Şd5 Vg2+ 41.e4 Kd8 42.Vxd8+ Fxd8 43.Kc8 g6 44.Kxd8+ Şg7 45.Kd3 Vc2 46.Şd4 a4 47.bxa4 Vxa2 48.Şc5 b3 49.Kb8 b2 50.Kdb3 Vxa4 51.Kxb2 Vxe4 52.K8b3 Şh6 53.Kc3 f5 54.Kbb3 Ve5+ 55.Şc4 Şh5 56.Şd3 Şh4 57.Şd2 f4 58.Kf3 g5 59.Kfd3 Vc5 60.Kbc3 Vf2+ 61.Şd1 Vf1+ 62.Şd2 Vg2+ 63.Şd1 Ve4 64.Şd2 h5 0-1

Grischuk, A (2733) - Aronian, L (2750) [D43] Linares 2009 (6)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Af3 Af6 4.Ac3 e6 5.Fg5 h6 6.Fh4 dxc4 7.e4 g5 8.Fg3 b5 9.Ae5 h5 10.h4 g4 11.Fe2 Fb7 12.0-0 Abd7 13.Vc2 Axe5 14.Fxe5 Fg7 15.b3 0-0 16.bxc4 Ah7 17.Fxg7 Şxg7 18.Kad1 Vxh4 19.cxb5 cxb5 20.Axb5 Kac8 21.Vd3 Kfd8 22.d5 exd5 23.Vd4+ Şg8 24.Vxa7 Ve7 25.e5 Vxe5 26.Vxb7 Kb8 27.Vc7 Vxe2 28.Ad4 Vc4 29.Ve5 Ke8 30.Vxh5 Kb6 31.Af5 Kbe6 32.Ae3 Vxa2 33.Axg4 Ve2 34.Vh4 Vc4 35.f4 Kg6 36.Kf3 Vc5+ 37.Şh1 Ve7 38.Vh3 Vd6 39.f5 Kg5 40.Ah6+ Şf8 (Diyagram) 41.Axf7 Vf6 42.Axg5 Axg5 43.Vh4 Ke7 44.Kh3 Vxf5 45.Vh8+ Şf7 46.Kh5 Ke8 47.Vh6 Kg8

48.Vd6 Kg6 49.Vxd5+ Vxd5 50.Kxd5 Ae4 51.Khf5+ Şg7 52.Kd7+ Şh6 53.Kf4 Ag3+ 54.Şh2 Ah5 55.Ka4 Af6 56.Kdd4 Kg5 57.Kf4 Kg6 58.Kf3 Ah7 59.Kh3+ 1-0

Kadjabov, T (2761) - Grischuk, A (2733) [E17] Linares 2009 (4)

1.d4 Af6 2.c4 e6 3.Af3 b6 4.g3 Fb7 5.Fg2 Fe7 6.d5 exd5 7.Ah4 c6 8.cxd5 Axd5 9.Af5 0-0 10.e4 Ac7 11.Ff4 d5 12.Vg4 Ae6 13.Ac3 Şh8 14.Fe5 Ff6 15.Fxf6 Vxf6 16.0-0-0 Ad7 17.f4 Adc5 18.e5 Vg6 19.Vh3 f6 20.Ah4 Vh6 21.Af3 Vxh3 22.Fxh3 Ac7 23.b4 A5a6 24.b5 cxb5 25.Khe1 b4 26.Ae2 Fc8 27.Fg2 Ff5 28.Afd4 fxe5 29.fxe5 Fe4 30.Fxe4 dxe4 31.Af4 Ac5 32.h4 Kae8 33.e6 a5 34.Şb1 A7xe6 35.Adxe6 Axe6 36.Ad5 Ac5 37.Axb6 h6 38.Ac4 Kf2 39.Kd5 Aa4 40.Kxa5 Ac3+ 41.Şa1 0-1

Linares turnuvaları ilk kez 1978 yılında düzenlenmişti. 1987 yılına kadar turnuva düzenli yapılamadı. Ancak sonrasında geleneksel hale geldi ve dünyanın en prestijli turnuvaları arasına girdi.

Ünlü Şampiyon Kasparov bu turnuvayı 9 kez kazanmış ve aktif satrancı bıraktığını da burada açıklamıştı.

Avrupa'nın kralı Tomasevsky, Türkiye'nin yıldızı Mustafa Yılmaz

2009 Avrupa Bireysel Şampiyonası'na Türkiye 6 sporcu ile katıldı. Genç yıldız Mustafa Yılmaz 11 turda 9 büyükusta ile karşılaştı ve 6 puan toplayıp 2527 reyting performansı ile uluslararası usta unvanını elde etti

Birbirinden güçlü 306 sporcunun katıldığı Karadağ'ın Budva kentindeki Avrupa Şampiyonası'nda Evgeny Tomashevsky, dokuz büyükustanın birinciliği paylaştığı şampiyonada eş puanla birinciliğe ulaşırken, Türk sporculardan Mustafa Yılmaz zorlu rakipleri karşısında iyi maçlar çıkartarak Karadağ'dan uluslararası usta unvanıyla döndü.

5-19 Mart 2009 tarihlerinde onuncusu düzenlenen Avrupa Bireysel Satranç Şampiyonası Karadağ'ın Budva kentindeydi. 130'unun büyükusta olduğu katılımcılar için şampiyonanın ayrıca bir önemi daha vardı çünkü ilk 22 oyuncu Dünya Kupası'na katılacaktı. Gerek Avrupa çapında derece alma onurunu elde etme ve gerekse dünya kupası vizesini kazanma rekabeti bu yıl ki yarışmaya büyük heyecan getirdi.

Dokuz büyükustanın birinciliği paylaştığı şampiyonadaki eşitlik bozma maçları sonunda Rusya'nın 21 yaşındaki genç bü-

yükustası Evgeny Tomashevsky birinci oldu. Eşitlik bozmanın final maçında, akademik kariyerini de sürdüren bu nedenle de esprili bir şekilde "dünyanın en güçlü amatör" oyuncusu olarak anılan vatandaş Vladimir Malakhov'un mat yapabileceği konumda kale uyuyarak kaybetmesi Avrupa Şampiyonu'nu dramatik bir şekilde belirledi.

İşte o dramatik parti

Tomashevsky, E (2664) - Malakhov, V (2692) [D94] 10. Avrupa Bireysel Budva (Play-off), 2009

1.4c c6 2.fdd d5 3.c6c6 Af6 4.3a a6 5.eeg g6 6.--
7 Fg7 7.40 0-0 8.dde e6 9.ccd Ab71 10V3A4 Ae4
11Kdff2 f5 12Fee1 \$h8 13.Ff1 g5 14.Ad2 g4 15.Ae2
Adf6 16.Axe4 Axe4 17.Af4 Kf6 18.cxd5 exd5 19.f3
gxf3 20.gxf3 Ag5 21.Fg2 Kh6 22.Fg3 Ve7 23.Kf1
Fe6 24.Kce1 Kg8 25.Vd3 Fc8 26.\$f2 Vf7 27.Kh1
Ae6 28.Keg1 Axf4 29.Fxf4 Kg6 30.Ff1 Ff6 31.Kxg6
Vxg6 32.Va3 Vg7 33.Vd6 Kd8 34.Vb4 Kg8 35.a4
h6 36.b3 \$h7 37.Vd2 Ve7 38.Vc2 Fg5 39.Fxg5
Vxg5 40.Vd3 \$h8 41.Vc3 f4 42.exf4 Vh4+ 43.\$e3
Ke8+ 44.\$d2 Vxf4+ 45.\$c2 Ke3 46.Va5 Ff5+
47.\$b2Vxd4+ 48.\$a2 Ke1 49.Vxe1 Fg6 50.Va1 1-0

Mustafa Yılmaz yeni unvanla döndü

2009 Avrupa Bireysel Şampiyonası'nda ülkemizi altı sporcumuz temsil ederken, genç yıldız Mustafa Yılmaz 11 turda 9 büyükusta ile karşılaştı ve 6 puan toplayıp 2527 reyting performansı ile ikinci uluslararası usta normunu aldı. Avrupa Şampiyonası'nda alınan normlar 20'lik olduğu için uluslararası usta unvanına ulaşabilmek için 24 maçlık norm alması gereken sporcu-

muz, böylece uluslararası usta olmaya hak kazanarak Türkiye'ye döndü.

Son dönem istikrarlı bir çıkış içinde olan uluslararası usta Mert Erdoğan ilk turda eski Ukrayna şampiyonlarından genç yıldız Alexander Arechenko'yu yendi. Beliavsky ve Alexandrov gibi iki önemli büyükustayla karşılaşan temsilcimiz son turlara doğru kendinden zayıf rakiplere karşı biraz bocalasa da turnuvanın sonunda durumunu toparladı ve büyükusta Neverov galibiyetiyle şampiyonayı bitirince turnuvayı da 6 pu-

Toplam 306 sporcu yarıştı

Kivanç Haznedaroğlu

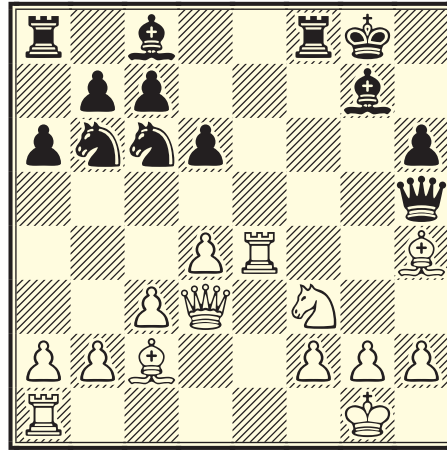
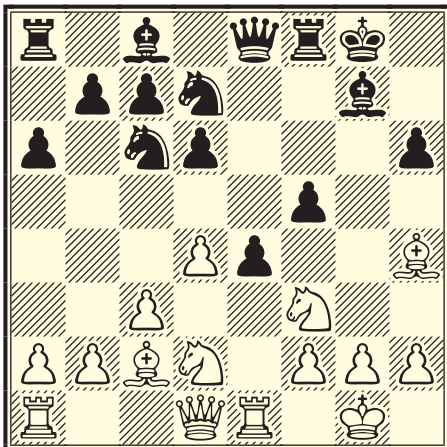
anla tamamlamış oldu.

Kivanç Haznedaroğlu ise ilk beş turda Avrupa şampiyonu olsa sürpriz sayılmayacak isimlerin hepsiyle berabere kalarak şampiyonaya iyi başladı. Fressinet, şampiyonanın ikincisi Malakhov, Motylev ve 2008 Nepomniachtchi ve 2009 Ermenistan Şampiyonu Pashikian gibi üst düzey büyükustalara karşı kaybetmedi. Sonraki turlarda kendisine göre düşük reytingli rakiplerine karşı kazanamayınca krize girdiyse de şampiyonayı çok az da olsa reyting kazancıyla bitirmeyi başardı.

Büyükusta normlu bir diğer uluslararası ustamız Emre Can şampiyonayı 5,5 puanla tamamlarken, uluslararası ustalar Umur Atakişi, Yakup Erturan da şampiyonada 5 puan topladılar.

Erdogdu, M (2460) - Areshchenko, A (2673) [C77] 10. Avrupa Bireysel Budva (1), 2009

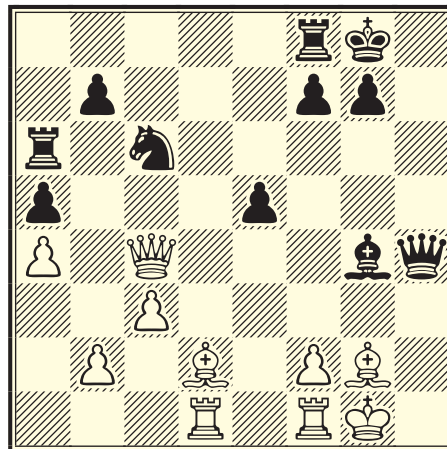
1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 Af6 4.d3 d6 5.c3 a6 6.Fa4 g6 7.0-0 Fg7 8.Ke1 0-0 9.Fg5 h6 10.Fh4 Ve8 11.Abd2 Ad7 12.Fc2 f5 13.exf5 gxf5 14.d4 e4 (D) 15.Axe4 fxe4 16.Kxe4 Vh5 17.Vd3 Ab6 (D)

18.Ke6 Kxf3 19.Vh7+ \$f8 20.Fg6 Fxe6 21.Fxh5 Ff5 22.Fg6 Fxg6 23.Vxg6 Kf7 24.Ke1 Ad5 25.Vc2 Ade7 26.g4 b5 27.Fg3 Ad5 28.Ve4 Ace7 29.f4 Kb8 30.f5 h5 31.h3 Ff6 32.Ff4 hxg4 33.hxg4 Axf4 34.Vxf4 Ad5 35.Vf3 c6 36.Ke6 Ke8 37.Vg3 Fe7 38.Vh2 Kg7 39.Vh8+ \$f7 40.Vh5+ \$f8 41.Kg6 Ff6 42.g5 Kxg6 43.Vxg6 Ke1+ 44.\$f2 Ke2+ 45.\$f1 Ke4 46.gxf6 Kg4 47.Vh7 Axf6 48.Vc7 1-0

Drazic, S (2513) - Yilmaz, M (2400) [B81] 10. Avrupa Bireysel Budva(5), 2009

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.h3 e6 7.g4 d5 8.exd5 Axd5 9.Fd2 Fc5 10.Ab3 Fb6 11.Fg2 0-0 12.Vf3 a5 13.a4 Ac6 14.0-0 Adb4 15.Kad1 Ve7 16.Ve4 e5 17.Ad5 Axd5 18.Vxd5 Ab4 19.Vb5 Ka6 20.c3 Ac6 21.\$h1 Vh4 22.\$g1 h5 23.Ac5 Fxc5 24.Vxc5 hxg4 25.hxg4 Fxg4 26.Vc4 (D)

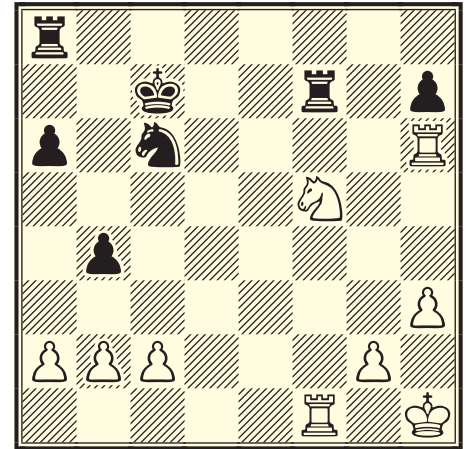
26...Ad4 27.cxd4 Fh3 28.Vxa6 bxa6 29.Fxh3 Vxh3 30.Fe3 Kd8 31.f3 Vg3+ 32.\$h1 exd4 33.Fg1 Vh4+ 34.Fh2 d3 35.Kd2 Ke8 36.Kff2 Vh3 37.Kd1 Ke2 38.Kxe2 dxe2 0-1

Atakişi, U (2393) - Saric, A (2514) [B96] 10. Avrupa Bireysel Budva (5), 2009

Umur Atakişi

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 a6 6.Fg5 e6 7.f4 Vc7 8.f5 b5 9.fxe6 fxe6 10.Fxf6 gxf6 11.Fe2 b4 12.Fh5+ \$e7 13.Ace2 Fh6 14.Vd3 Vc5 15.Fg4 Vg5 16.h3 f5 17.exf5 exf5 18.Fxf5 Kf8 19.0-0 Ve3+ 20.Vxe3+ Fxe3+ 21.\$h1 Fxd4 22.Axd4 Fxf5 23.Axf5+ \$d7 24.Kad1 Ac6 25.Kxd6+ \$c7 26.Kh6 Kf7 (D)

27.Kxc6+ \$xc6 28.Ad4+ \$d5 29.Kxf7 \$xd4 30.Kxh7 Kc8 31.Kh4+ \$e3 32.Kxb4 Kxc2 1-0

Evgeny Tomashevsky

	TUR	NO	UNVAN	SOYADI-ADI	ELO	ÜLKE	R.PUAN	SONUÇ	ELO DEĞİŞİMİ
Mustafa Yılmaz, FM (2399) Rp: 2527 Puan: 6	1	46	GM	Pashikian Arman	2621	ARM	3	b ½	4,2
	2	44	GM	Petrosian Tigran L	2623	ARM	4	s ½	4,2
	3	88	GM	Kotanjian Tigran	2568	ARM	3	b 0	-4,2
	4	248		Veleski Robert	2269	MKD	2	s 1	4,8
	5	118	GM	Drasko Milan	2533	MNE	3	b 0	-4,8
	6	280		Scekic Veljko	2084	MNE	2	s 1	2,1
	7	120	GM	Jovanic Ognjen	2527	CRO	3	b ½	2,1
	8	126	GM	Drazic Sinisa	2513	SRB	3,5	s 1	9,9
	9	102	GM	Jovanovic Zoran	2558	CRO	4,5	b ½	3,15
	10	110	GM	Evdokimov Alexander	2545	RUS	5	s ½	3
	11	96	GM	Iljushin Aleksej	2564	RUS	6	b ½	3,3
Mert Erdoğan, IM (2459) Rp:2533 Puan: 6	1	12	GM	Areshchenko Alexander	2673	UKR	4	b 1	7,7
	2	86	GM	Jankovic Alojzije	2571	CRO	2,5	s ½	1,5
	3	74	GM	Erdos Viktor	2583	HUN	3	b 0	-3,3
	4	28	GM	Beliavsky Alexander G	2646	SLO	3	s ½	2,4
	5	34	GM	Aleksandrov Aleksej	2636	BLR	3	b 0	-2,7
	6	222	IM	Ogloblin Nikolay	2362	RUS	2,5	s ½	-1,3
	7	226	FM	Plenkovic Zdenko	2354	CRO	2,5	b ½	-1,4
	8	210	IM	Slavisa Marinkovic	2388	SRB	3	s 0	-6
	9	235	FM	Vulevic Vjekoslav	2325	sui	3	b 1	3,2
	10	220		Sidorenko Ilya	2370	ISR	4	s 1	3,8
	11	100	GM	Neverov Valeriy	2560	UKR	5	b 1	6,4
Emre Can, IM (2471) Perf.:2382 Puan:5.5	1	5	GM	Dreev Alexey	2688	RUS	3,5	s 0	-2,2
	2	245	IM	Stanojevic Branko	2276	SRB	3	b 1	2,5
	3	293		Kadric Denis	1981	BIH	1,5	s 1	1,1
	4	85	GM	Andersson Ulf	2571	SWE	3	b 0	-3,6
	5	223	FM	Leniart Arkadiusz	2360	POL	3	s 0	-6,5
	6	229	IM	Berend Fred	2351	LUX	2	b 1	3,4
	7	253	FM	Spiric Igor	2254	SRB	3	s 1	2,2
	8	104	GM	Maletin Pavel	2557	RUS	4	b 0	-3,8
	9	225	FM	Van Elj Sander	2355	NED	4,5	s ½	-1,6
	10	191	IM	Vadmediuc Serghei	2414	MDA	4,5	b ½	-0,8
	11	207	IM	Lekic Dusan	2391	MNE	5,5	s ½	-1,1
Kıvanç Haznedaroğlu, IM (2451) Rp: 2473 Puan: 5.5	1	16	GM	Fressinet Laurent	2666	FRA	3	b ½	2,7
	2	4	GM	Malakhov Vladimir	2692	RUS	3,5	s ½	3
	3	10	GM	Motylev Alexander	2676	RUS	2,5	b ½	2,8
	4	40	GM	Nepomniachtchi Ian	2628	RUS	2	s ½	2,3
	5	46	GM	Pashikian Arman	2621	ARM	3	b 0	-2,8
	6	230		Anton Teodor	2350	ROU	2,5	s ½	-1,4
	7	231	IM	Pesotsky Vitaly	2342	UKR	2,5	b ½	-1,5
	8	220		Sidorenko Ilya	2370	ISR	3	s ½	-1,1
	9	232		Alaskerov Faik	2340	AZE	3,5	b 1	3,5
	10	118	GM	Drasko Milan	2533	MNE	4,5	s 0	-3,9
	11	292		Draskovic Luka	1983	MNE	4,5	b 1	1,1
Umut Atakışi, IM (2393) Rp: 2443 Puan: 5	1	50	GM	Potkin Vladimir	2613	RUS	3	b ½	2,8
	2	48	GM	Mchedlishvili Mikheil	2619	GEO	3	s 0	-2,1
	3	280		Scekic Veljko	2084	MNE	2	b 1	1,4
	4	128	IM	Ibarra Jerez Jose Carlos	2513	ESP	2,5	s ½	1,6
	5	124	GM	Saric Ante	2514	CRO	2	b 1	6,6
	6	85	GM	Andersson Ulf	2571	SWE	4	s 0	-2,7
	7	122	GM	Novikov Stanislav	2523	RUS	3	b 0	-3,2
	8	248		Veleski Robert	2269	MKD	3	s 1	3,3
	9	110	GM	Evdokimov Alexander A	2545	RUS	5	b 0	-3
	10	125	GM	Berczes David	2513	HUN	4	s ½	1,6
	11	136	GM	Lajthajm Borko	2502	SRB	5	b ½	1,5
Yakup Erturan, IM (2372) Rp: 2394 Puan: 5	1	64	GM	Bartel Mateusz	2594	POL	4	b 0	-2,2
	2	290		Karisik Nenad	2023	MNE	1,5	s 1	1,1
	3	130	GM	Dobrov Vladimir	2510	RUS	3	b 0	-3,1
	4	274		Ceranic Miodrag	2147	MNE	1	s 1	2,2
	5	144	IM	Larino Nieto David	2489	ESP	2	b 1	6,6
	6	90	IM	Chadaev Nikolai	2568	RUS	4	s 0	-2,5
	7	128	IM	Ibarra Jerez Jose Carlos	2513	ESP	3	w ½	1,9
	8	152	GM	Gallagher Joseph G	2480	SUI	3,5	s ½	1,5
	9	135	IM	Nyzhnyk Iliya	2503	UKR	5	b 0	-3,2
	10	182	IM	Klenburg Mikhail	2425	UKR	4	s ½	0,8
	11	154	IM	Doric Darko	2477	CRO	5	b ½	1,4

Avrupa Şampiyonası son sıralama (Dünya Kupası'na katılacaklar)

SIRA	UNVAN	SOYADI-ADI	NAT.	RTNG.	PUAN	PERFORMANS
1	GM	Sokolov Ivan	NED	2657	8.0	2763
2	GM	Inarkiev Ernesto	RUS	2656	8.0	2778
3	GM	Naiditsch Arkadij	GER	2693	8.0	2767
4	GM	Tomashevsky Evgeny	RUS	2664	8.0	2724
5	GM	Navara David	CZE	2638	8.0	2747
6	GM	Malakhov Vladimir	RUS	2692	8.0	2749
7	GM	Grachev Boris	RUS	2655	8.0	2726
8	GM	Jobava Baadur	GEO	2669	8.0	2765
9	GM	Kobalia Mikhail	RUS	2634	8.0	2748
10	GM	Guseinov Gadir	AZE	2661	8.0	2718
11	GM	Nyback Tomi	FIN	2644	8.0	2716
12	GM	Meier Georg	GER	2608	7.5	2727
13	GM	Nijboer Friso	NED	2559	7.5	2739
14	GM	Fedorchuk Sergey A	UKR	2633	7.5	2714
15	GM	Timofeev Artyom	RUS	2671	7.5	2712
16	GM	Sjugirov Sanan	RUS	2562	7.5	2746
17	GM	Bartel Mateusz	POL	2594	7.5	2727
18	GM	Mamedov Rauf	AZE	2638	7.5	2713
19	GM	Areshchenko Alexander	UKR	2673	7.5	2675
20	GM	Stevic Hrvoje	CRO	2592	7.5	2699
21	GM	Vitiugov Nikita	RUS	2687	7.5	2703
22	GM	Dreev Alexey	RUS	2688	7.5	2698

Eşitlik bozma maçları

	SPORCU	1	Ra2	AP	Top.
Birinci Tur	GM Nyback Tomi	0	½		½
	GM Malakhov Vladimir	1	½		1½
	GM Grachev Boris	0	1	0	1
	GM Guseinov Gadir	1	0	1	2
	GM Kobalia Mikhail	1	0	0	1
	GM Jobava Baadur	0	1	1	2
İkinci Tur	GM Jobava Baadur	1	1		2
	GM Sokolov Ivan	0	0		0
	GM Inarkiev Ernesto	½	½	1	2
	GM Guseinov Gadir	½	½	0	1
	GM Malakhov Vladimir	½	½	½	1½
	GM Naiditsch Arkadij	½	½	½	1½
Yarı Final	GM Tomashevsky E.	½	1		1½
	GM Navara David	½	0		½
	GM Jobava Baadur	1	0	0	1
	GM Tomashevsky E.	0	1	1	2
	GM Malakhov Vladimir	1	½		1½
	GM Inarkiev Ernesto	0	½		½
Final	GM Malakhov Vladimir	0	1	0	1
	GM Tomashevsky E.	1	0	1	2
3. Lük	GM Jobava Baadur	1	½		1½
	GM Inarkiev Ernesto	0	½		½

Mtel Ustalar Turnuvası

Shirov son turda kupayı kaptı

Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da beşinci kez düzenlenen Mtel Ustalar Turnuvası'nda Topalov, Shirov ve Carlsen arasında büyük çekişme yaşanırken, son tur Carlsen'i yenen Letonya asıllı İspanyol büyükusta Shirov birinci oldu

Turnuvada her zamanki gibi Bulgar satrancının lideri, eski dünya şampiyonu ve FIDE'nin reyting sıralamasında birinci sırada yer alan Veselin Topalov, Topalov'un turnuvayı üç kez üst üste kazanarak kurduğu hükümranlığa son veren Vassily Ivanchuk, ilk kez Sofya'daki turnuvaya katılan Magnus Carlsen, yükselen güç Çin'in artık bu turnuvalarda görmeye alıştığımız ismi Wang Yue, Leinier Dominguez ve Alexei Shirov vardı. Turnuvaya ilk kez katılan dört yeni isim vardı: Magnus Carlsen, Alexei Shirov, Wang Yue ve Leinier Dominguez.

Topalov'un turnuvası değilmiş

Böylece Bulgar telekomünikasyon şirketi Mtel'in sponsorluğunda beşinci kez düzenlenen Sofya'nın dünya satrancına kazandırdığı süper turnuva "Topalov'un turnuvası" olmaktan çıkmış görünüyor. İlk üç turnuvada birinciliğe ulaşan Topalov, 2008'de Ivanchuk'un bu sene ise Shirov'un gerisinde kaldı.

Turnuvanın bu seneki ev sahibi Ivan Vazov Ulusal Tiyatrosu'nun önündeki "cam kafes" oldu. Satranç severlerin hatırlayacağı üzere cam kafes, ilk kez Bilbao'daki şampiyonlar turnuvasında uygulanmış ve

sporcuların ses, ısı gibi çevre koşullarından ve Kramnik-Topalov Elista 2006 Dünya Şampiyonluğu Maçı ile gündeme gelen hile olasılığını da tamamen yok etmek için İspanyol gazeteci Leonxto Garcia'nın önerisiyle gündeme gelmiş bir fikirdi. Bu fikri ilk benimseyen de hem Topalov'un menajeri olan hem de Mtel Ustalar'ın organizatörlüğünü yapan Silvio Danailov olmuştu.

Shirov-Carlsen-Topalov çekişmesi

İlk turlardan itibaren Shirov, Ivanchuk galibiyetiyle üst sıralarda yer alırken genellikle Sofya'ya kötü başlayıp turnuvanın ikinci yarısında açılan Topalov, bu kez geleneği bozup ilk tur Carlsen'e kaybetti. Bununla birlikte turnuvanın ilk yarısında Wang Yue ve Ivanchuk galibiyetleriyle de turnuvanın ilk yarısını artı skorla kapattı. Turnuvanın ilk yarısı bittiğinde Shirov, Carlsen ve Topalov birinciliği paylaşıyorlardı.

İkinci maçlara Shirov, Ivanchuk galibiyetiyle başlarken, Carlsen de sonraki tur Dominguez'i yendi. Sakin sekizinci turda üç maçın da berabere bitmesinin ardından dokuzuncu turda kılıçlar çekildi. Dokuzuncu turda Topalov, 2008'de kendisinin 1,5 puan önünde turnuvayı kazanan ve Sofya'da ilk kez birinci olamamasına neden o-

lan; fakat bu sene çok kötü bir turnuva geçiren Ivanchuk'u yenerken, Carlsen de Wang Yue'yu yendi. Böylece Carlsen son tura 6 puanla lider giriyor, Topalov ve Shirov da yarım puan geriden Norveçliyi izliyorlardı.

Son turda ise aslında açık bir favori olmayan ama satranç severlerin hep sevgilisi olmuş Shirov, kendisi gibi Sofya'ya ilk kez katılan Carlsen'i yenmesiyle birinciliğe ulaştı.

Önceki süper turnuvası olan Tal Memorial'da ilk üç oyunu kaybedip sonuncu olan Shirov, kariyerinde daha önce olduğu gibi yine tekrar performansını yükseltmeyi başardı ve süper turnuva takviminin en önemli parçalarından birisi haline gelen Mtel Ustalar'ı kazandı.

Turnuvadan sonra Hamburg'daki ünlü satranç kulübünde verdiği eğitimler sırasında ünlü satranç haber sitesi Chessvibes'tan Peter Doggers'a konuşan Shirov turnuvadan önce Topalov ve Carlsen'in da-

Katılımcı	Ülke	Reyting	1	2	3	4	5	6	Puan
1 Alexei Shirov	İspanya	2745	* *	1 ½	½ ½	½ ½	½ ½	1 1	6½
2 Magnus Carlsen	Norveç	2770	0 ½	* *	1 ½	½ 1	½ 1	½ ½	6
3 Veselin Topalov	Bulgaristan	2812	½ ½	0 ½	* *	1 ½	½ ½	1 1	6
4 Wang Yue	Çin	2738	½ ½	½ 0	0 ½	* *	½ ½	1 ½	4½
5 Leinier Dominguez	Küba	2717	½ ½	½ 0	½ ½	½ ½	* *	½ 0	4
6 Vassily Ivanchuk	Ukrayna	2746	0 0	½ ½	0 0	0 ½	½ 1	* *	3

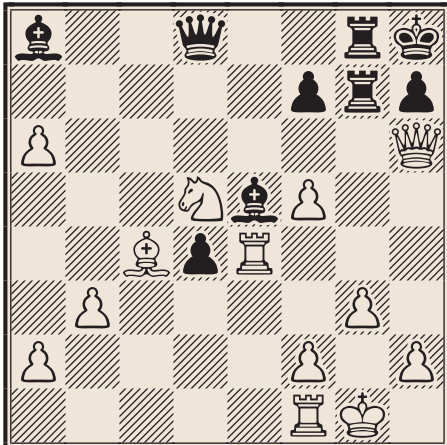
Turnuvarın en başarılıları Alexei Shirov, Magnus Carlsen, Veselin Topalov

ha formda olduğunu düşündüğü için kendisinin turnuva kazanma şansını fazla görmediğini belirtti. Son tura girerken "Derinlerde bir yerlerde kazanma şansım olduğunu biliyordum. Carlsen karşısındaki tek şansım oyunu karıştırmaktı; fakat bunun ters tepme olasılığı da vardı. Yine de şansımı denedim. Turnuvadan önce turnuvayı nasıl kazanabileceğimi kendime mantıklı olarak açıklayamıyordum, şimdi de yapamıyorum!"

Oyunlar

Shirov, A (2745) - Carlsen, M (2770) [B33] 5. MTeI Ustalar, Sofya (10)

1.e4 c5 2.Af3 Ac6 3.d4 cxd4 4.Axd4 Af6 5.Ac3 e5 6.Adb5 d6 7.Fg5 a6 8.Aa3 b5 9.Fxf6 gxf6 10.Ad5 Fg7 11.Fd3 Ae7 12.Axe7 Vxe7 13.c4 f5 14.0-0 0-0 15.Vh5 Kb8 16.exf5 e4 17.Kae1 Fb7 18.Vg4 Kfe8 19.cxb5 d5 20.bxa6 Fc6 21.b3 Şh8 22.Ac2 Fe5 23.Fe2 d4 24.Fc4 Kg8 25.Vh3 Kg7 26.g3 Kbg8 27.Vh6 Vc7 28.Ab4 Fa8 29.Ad5 Vd8 30.Kxe4 1-0 (D)

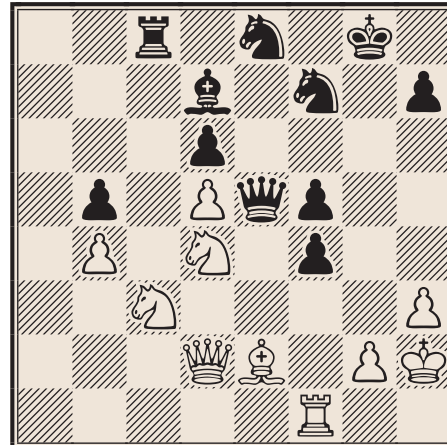

Carlsen, M (2770) - Wang Yue (2738) [D15] 5. MTeI Ustalar, Sofya (9)

1.c4 c6 2.d4 d5 3.Af3 Af6 4.Ac3 a6 5.c5 Ff5 6.Ah4 Fg6 7.Ff4 Abd7 8.Axg6 hxg6 9.h3 b6 10.cxb6 Vxb6 11.Kb1 e6 12.e3 c5 13.a3 Fd6 14.Aa4 Vc7 15.Fxd6 Vxd6 16.Axc5 Axc5 17.dxc5 Vxc5 18.Va4+ Şe7 19.Fd3 a5 20.Şe2 Khc8 21.Khc1 Vxc1 22.Kxc1 Kxc1 23.b4 Şf8 24.bxa5 Şg8 25.a6 Kc7 26.Vf4 Kca7 27.Vd4 Ae4 28.Vb6 e5 29.Şe1 Ag5 30.Fb5 Ae6 31.a4 d4 32.a5 Kc7 33.Fc6 1-0

Topalov, V (2812) - Ivanchuk, V (2746) [C97] 5. MTeI Ustalar, Sofya (9)

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Aa5 10.Fc2 c5 11.d4 Vc7 12.d5 Fd7 13.b3 c4 14.Fa3 Fd8 15.Abd2 Ae8 16.Fb4 cxb3 17.axb3 Ab7 18.Ve2 Vb8 19.Fa3 Fb6 20.b4 Ac7 21.Fd3 a5 22.Af1 axb4 23.cxb4 f6 24.Ae3 g6 25.Fb2 Kxa1 26.Kxa1 Ad8 27.Ad2 Af7 28.Şh2 Vd8 29.Kf1 Ve7 30.Fc1 Ka8 31.Abl Fd4 32.Ac2 Fb6 33.Ac3 f5 34.exf5 gxf5 35.f4 Kc8 36.Fe3 Fxe3 37.Vxe3 Ae8 38.Fe2 Vf6 39.Vd2 exf4 40.Ad4 Ve5 (D)

41.Fxb5 f3+ 42.Şg1 Fxb5 43.Acxb5 fxg2 44.Kxf5 Ve4 45.Ac3 Vh4 46.Vxg2+ Şh8 47.Ace2 Af6 48.Kf4 Vh6 49.Af5 Vf8 50.Aed4 Ae5 51.b5 Vg8 52.Ae7 Kc1+ 53.Şh2 Vxg2+ 54.Şxg2 Afd7 55.Adf5 Ac4 56.Kg4 Af6 57.Kg3 Kc2+ 58.Şg1 Kc1+ 59.Şh2 Kc2+ 60.Kg2 Kxg2+ 61.Şxg2 Ae4 62.Ac8 Ac3 63.Acxd6 Ab6 64.Ae3 Şg7 65.Şf3 Şf8 66.Şf4 Şe7 67.Adc4 Axc4 68.Axc4 Axd5+ 69.Şg5 Şd7 70.h4 Ae7 71.Şf6 Ag6 72.Ae5+ Axe5 73.Şxe5 Şc7 74.h5 Şb6 75.Şf6 Şxb5 76.Şg7 Şa4 77.Şxh7 Şb3 78.h6 Şa2 79.Şg6 Şb1 80.h7 Şc2 81.h8V 1-0

Carlsen, M (2770) - Dominguez Perez, L (2717) [D97] 5. MTeI Ustalar, Sofya (7)

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 d5 4.Af3 Fg7 5.Vb3 dxc4 6.Vxc4 0-0 7.e4 Ac6 8.Fe2 e5 9.d5 Ad4 10.Axd4 exd4 11.Vxd4 c6 12.d6 Ad5 13.Vd3 Axc3 14.bxc3 Vf6 15.Fb2 Kd8 16.Kd1 Ve6 17.f4 Vxa2 18.Kd2 Va5 19.Ve3 Fd7 20.Şf2 Ke8 21.Ka1 Vd8 22.c4 Fxb2 23.Kxb2 b6 24.Ff3 Vh4+ 25.Şg1 Vf6 26.Vd2 g5 27.g3 gxf4 28.gxf4 Şh8 29.Şh1 Kg8 30.e5 Vh4 31.Vd4 Kg7 32.Kg2 Kag8 33.e6 Fxe6 34.Kxg7 Kxg7 35.Fxc6 f6 36.d7 Fxd7 37.Fxd7 Ke7 38.Fe6 Kxe6 39.Vd8+ Şg7 40.Kg1+ Şf7 41.Vg8+ Şe7 42.Kg7+ Şd6 43.Vf8+ 1-0

Ivanchuk, V (2746) - Shirov, A (2745) [B52] 5. MTeI Ustalar, Sofya (1)

1.e4 c5 2.Af3 d6 3.Fb5+ Fd7 4.Fxd7+ Vxd7 5.c4 Af6 6.Ac3 g6 7.d4 cxd4 8.Axd4 Fg7 9.f3 0-0 10.Fe3 Ac6 11.0-0 Kac8 12.b3 e6 13.Kc1 Kfd8 14.Vd2 d5 15.exd5 exd5 16.c5 Axd4 17.Fxd4 Ae4 18.Ve3 Axc5 19.Kcd1 Fxd4 20.Kxd4 Vc6 21.Ae2 Ae6 22.Kd2 22...d4 23.Axd4 Vb6 24.Kfd1 Kd5 0-1

Carlsen, M (2770) - Topalov, V (2812) [D43] 5. MTeI Ustalar, Sofya (9)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Af3 Af6 4.Ac3 e6 5.Fg5 h6 6.Fxf6 Vxf6 7.e3 Ad7 8.Fd3 dxc4 9.Fxc4 g6 10.0-0 Fg7 11.e4 0-0 12.e5 Ve7 13.Ve2 b5 14.Fd3 Fb7 15.Fe4 Kfd8 16.Kac1 Kab8 17.Kfd1 a6 18.h4 Fa8 19.Kc2 Kdc8 20.Kdc1 Vf8 21.a4 c5 22.axb5 cxd4 23.Axd4 Fxe4 24.Axe4 Kxc2 25.Kxc2 axb5 26.Ac6 Kb6 27.f4 Va8 28.Ae7+ Şh7 29.h5 Ka6 30.hxg6+ fxg6 31.Kc7 Ka1+ 32.Şf2 Vd8 33.Vd3 Vxe7 34.Kxd7 Vh4+ 35.Şf3 Vh5+ 36.Şg3 1-0

Topalov, V (2812) - Shirov, A (2745) [D44] 5. MTeI Ustalar, Sofya (7)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Af3 Af6 4.Ac3 e6 5.Fg5 dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Fh4 g5 9.Axg5 hxg5 10.Fxg5 Abd7 11.exf6 Fb7 12.g3 c5 13.d5 Vb6 14.Fg2 0-0-0 15.0-0 b4 16.Aa4 Vb5 17.a3 exd5 18.axb4 cxb4 19.Ke1 d4 20.Vxd4 Fxg2 21.Şxg2 Vxg5 22.Vxc4+ Şb8 23.Kac1 Fd6 24.Vc6 Vd2 25.Şg1 Kxh2 26.Ke2 Vd3 27.Ke3 Vd2 28.Ke2 Vd3 29.Ke3 Vd2 30.Ke2 1/2-1/2

Atatürk FIDE Kadın Ustalar'da fotofinişin galibi:

Humpy Koneru

“İş Bankası Atatürk Kadın Ustalar” büyük çekişmeye sahne oldu. Bu turnuvaya ilk kez katılan Büyükusta Humpy Koneru, bir ara lider Büyükusta Hou Yifan'ın 1,5 puan gerisine düşmesine rağmen 8,5 puanla turnuvayı birinci bitirdi

Türkiye Satranç Federasyonu'nun sponsoru Türkiye İş Bankası'nın hem 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne denk getirip hem de kadınların toplumsal ve siyasal yaşama katılımına büyük önem veren kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü anmak için 2008 yılında ilk kez düzenlediği İş Bankası Uluslararası Atatürk Kadın Ustalar Turnuvası'nı Çinli süper yetenek Hou Yifan kazanmıştı.

Bu sene ise bu güçlü turnuva, FIDE'nin kadın satranççı için yeni bir düzenleme yaparak Bayan Grand Prix'nin başlamasına karar vermesiyle daha da güçlendi. Şimdi, Bayanlar 2009/2010 Grand Prix Serisi'ni kazanan isim, bayanlarda da erkeklerdeki ne benzer şekilde yapılacak olan Dünya

Kupası'nı kazanan isimle bir maç yapacak ve bu maçı kazanan da şu anki şampiyon Alexandra Kosteniuk ile dünya şampiyonluğu maçı oynayacak. Grand Prix'nin ikinci ayağının Eylül ayı sonlarında, ismini ilk kez 2008'in sonlarında Topalov'un kazandığı süper turnuvayla duyduğumuz Nanjing'de gerçekleşmesi bekleniyor.

Turnuvanın dünya şampiyonluğuyla ilişkili olması reyting ortalamasını yükseltirken, geçtiğimiz yıl iki olan büyükusta sayısı bu sene altıya çıktı. Ayrıca katılımcıların sayısı da FIDE'nin kuralları gereği, ondan on ikiye yükseltildi. Bu yılki katılımcılar arasında Judit Polgar'dan sonra dünyadaki kadın satranççılar arasında en yüksek reytinge sahip olan Humpy Koneru,

dünya bayanlar eski şampiyonları Antoaneta Stefanova, Dresden'deki satranç olimpiyatında ikinci baharını yaşayarak Gürcistan'ı altın madalyaya taşıyan Maia Chiburdanidze, Ermenistan'ın en başarılı kadın satranççısı Elina Danielian ve Marie Sebag gibi yeni isimler vardı. Diğer taraftan, Hou Yifan'ın yanı sıra geçen yılın ikincisi olan Pia Cramling, artık büyükusta unvanıyla oynayan Zhao Xue de yine İstanbul'da oynuyordu. Son hafta içinde turnuvaya katılması beklenen Zhu Chen'in çekilmesiyle listeye Ekvadorlu uluslararası usta Martha Fierro da dahil oldu. Turnuvada ülkemizi geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Betül Cemre Yıldız temsil etti.

En iyi kadın ustalar: (sağdan sola) Birinci Koneru Humpy (Hindistan), İkinci Elina Danielian (Ermenistan), Üçüncü GM Hou Yifan (Çin),

İlk turlarda geçen yıl olduğu gibi yine Hou Yifan hızlı başladı. Maia Chiburdanidze beraberliği hariç. Dresden'deki kritik maçta Gürcistan'ı Çin karşısında galibiyete taşıyan Chiburdanidze genç rakibini ikinci kez yenmeye yaklaştı ama Çinli oyuncu durumu kurtardı. Hou Yifan bu maçtan sonra üst üste maçlar kazandı; ama yedinci tur-

Maria Chiburdanidze (Gürcistan)

Antoaneta Stefanova (Bulgaristan)

GM Hou Yifan (Çin)

daki Humpy Koneru galibiyetinden sonra İstanbul'da ikinci kez zafere ulaşmaya yakın görünüyordu.

Diğer taraftan ertesi tur vatandaşı Zhao Xue ile oynayacaktı ve Çinli oyuncu turnuvadaki en formda isim gibi görünüyordu. Hou Yifan, bu turdan sonra gerçek anlamda kendisini toparlayamadı ve turnuvanın son üç turunda berabere yapınca Humpy Koneru'nun atağına da cevap veremedi.

Hou Yifan'dan liderliği devralan Zhao Xue, Humpy Koneru'ya karşı da beraberliği kurtardıktan sonra birincilik yolunda önünde ciddi bir engeli kalmamış gibi görünüyordu.

Bununla birlikte sondan önceki tur, o tura kadar fazla ortalarda görünmeyen Marie Sebag sahneye çıktı ve Çinli'yi devirdi. Böylece son tura Zhao Xue, Hou Yifan ve Humpy Koneru 7,5 puanla girdiler.

Koneru: "Hou Yifan'a yenildiğimde ümidimi yitirdim"

Son tur ise birçok zorlu maç kazanan ve kötü konum çeviren Elina Danielian tur-

nua tablosundaki yükselişini ikincilikle bitirmek ve büyükusta normunu geliştirmek için moralsiz Çinli büyükustanın karşısına çıktı ve Zhao Xue son turda kaybetti. Hou Yifan da Dünya Bayanlar Şampiyonası çeyrek finalisti olan vatandaşı Shen Yang ile berabere kalırken Humpy Koneru, Marie Sebag'a karşı maçı alınca turnuvayı da kazandı.

Ülkesinde sponsoru olan bir petrol şirketinin kendisini gönderdiği turnuvaya katılmak durumunda olan Koneru geçen yıl gelmek istediği İstanbul'a bu sene gecikmeli olarak geldi ve turnuvayı da kazanarak Grand Prix'ye iyi başladı. Satranç tarihinde Judit Polgar'dan sonra 2600 barajını geçen ilk kadın satranççı olan Koneru, turnuvadan sonra "Hou Yifan'a kaybettikten sonra turnuvayı kazanacağıma dair ümidim kalmamıştı." sözleriyle yedinci turdan sonra birinci olabileceğine inanmadığını açıkladı."

Turnuvada Elina Danielian ve Martha Fierro'nun özellikle turnuvanın ilk yarısındaki iyi oyunları göze çarparken Maia Chiburdanidze, Antoaneta Stefanova gibi ö-

nemli isimlerse beklenenden düşük performans gösterdiler. Yine Çin'in bir diğer genç yıldızı Shen Yang ve Marie Sebag'ın da turnuvada istedikleri sonuçları aldıkları söylenemez.

Betül Cemre Yıldız şanssızdı

Temsilcimiz Betül Cemre Yıldız'ın, kendisine göre çok daha deneyimli, dünyaca ünlü rakipleri karşısında elinden geleni yaparken bazı fırsatları da kaçırdığı gözlemlendi.

Turnuvanın birincisi Humpy Koneru ile çok uzun bir mücadelenin sonunda altın değerinde bir yarım puan alan Yıldız, bazı maçlarda ise şanssızlıklar yaşadı.

2004 yılında dünya şampiyonuyken berabere kaldığı Stefanova'yı elinden geçirirken Stefanova maçtan sonra "O zamandan beri satrancını çok geliştirmiş. Bu sefer şanslı olan taraf bendim" diye yorumlamıştı. Danielian karşısında da galibiyeti kaçıran taraf temsilcimiz olurken, Sebag karşısında ise oyunsonunda yapılan bir hata yarım puanın gitmesine neden oldu. Diğer taraftan temsilcimiz, Shen Yang'ı yenip Zeinab Mamedyarova ile berabere kaldı.

Zhao Xue (Çin)

Betül Cemre Yıldız (Türkiye)

Martha Fierro (Ekvador)

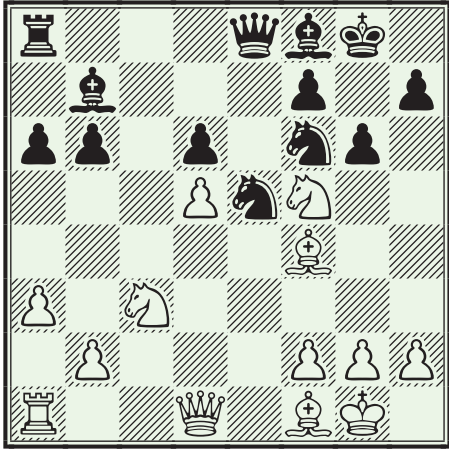
Sıra	İsim		Ülke	Elo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Puan	Performans
1.	Koneru, Humpy	g	Hindistan	2621	*	1	0	½	1	1	1	1	1	1	½	½	8½	2679
2.	Danielian, Elina	m	Ermenistan	2496	0	*	½	1	1	1	½	1	1	½	½	1	8	2654
3.	Hou Yifan	wg	Çin	2571	1	½	*	0	½	1	1	1	½	1	½	1	8	2647
4.	Zhao Xue	g	Çin	2508	½	0	1	*	0	1	1	½	½	1	1	1	7½	2611
5.	Sebag, Marie	g	Fransa	2529	0	0	½	1	*	1	½	0	½	1	½	1	6	2512
6.	Fierro Baquero, Martha L	m	Ekvador	2403	0	0	0	0	0	*	1	½	1	1	1	1	5½	2488
7.	Cramling, Pia	g	İsveç	2548	0	½	0	0	½	0	*	1	1	½	1	1	5½	2475
8.	Stefanova, Antoaneta	g	Bulgaristan	2557	0	0	0	½	1	½	0	*	½	1	½	1	5	2438
9.	Chiburdanidze, Maia	g	Gürcistan	2516	0	0	½	½	½	0	0	½	*	1	1	1	5	2441
10.	Mamedjarova, Zeinab	wg	Azerbaycan	2362	0	½	0	0	0	0	½	0	0	*	1	½	2½	2280
11.	Shen Yang	wg	Çin	2448	½	½	½	0	½	0	0	½	0	0	*	0	2½	2273
12.	Yıldız, Betül Cemre	wm	Türkiye	2214	½	0	0	0	0	0	0	0	0	½	1	*	2	2243

Oyunlar

Danielian, Elina (2496) - Zhao Xue (2508) [A00]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar 2009

1.d4 Af6 2.Af3 e6 3.e3 b6 4.Fd3 Fb7 5.0-0 c5 6.c4 Fe7 7.Ac3 cxd4 8.exd4 d6 9.a3 0-0 10.d5 exd5 11.cxd5 Abd7 12.Ke1 Ke8 13.Ff4 a6 14.Ad4 Ff8 15.Kxe8 Vxe8 16.Af5 Ae5 17.Ff1 g6

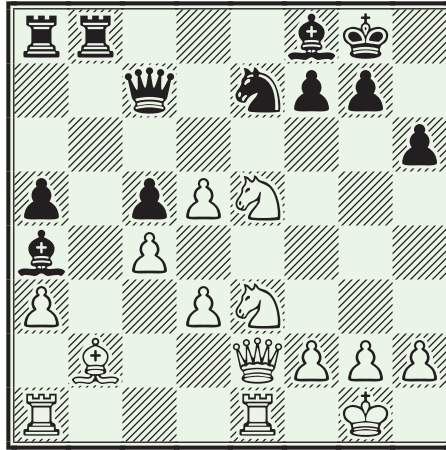
18.Fg5 Aed7 19.Ah6+ Şh8 20.Vd2 Fg7 21.Ke1 Vf8 22.Vf4 Kc8 23.Vxd6 b5 24.Vxf8+ Fxf8 25.Axf7+ Şg7 26.Ae5 Axe5 27.Kxe5 Şf7 28.g3 h6 29.Fxf6 Şxf6 30.Ke6+ Şf7 31.Kb6 Fa8 32.Fh3 Kd8 33.Fe6+ Şg7 34.Kxa6 b4 35.Ka7+ Şh8 36.axb4 Fxb4 37.Ae4 Ff8 38.b4 1-0

Shen, Yang (2448) - Yıldız, Betül Cemre (2214) [C84]

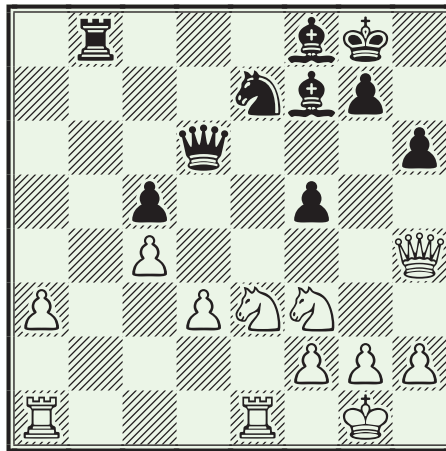
İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar 2009

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 b5 6.Fb3 Fb7 7.d3 Fe7 8.Abd2 0-0 9.Ke1 d6 10.a3

Aa5 11.Fa2 c5 12.Af1 h6 13.Ae3 Ke8 14.b4 Ac6 15.c3 Ff8 16.Fb2 Vd7 17.Vb3 a5 18.bxc5 dxc5 19.Vxb5 Fa6 20.Va4 Keb8 21.Fd5 Fb5 22.Vd1 Axd5 23.exd5 Ae7 24.Axe5 Vc7 25.c4 Fa4 26.Ve2 (D)

26...Kxb2 27.Vxb2 Kb8 28.Vc3 Kb3 29.d6 Vxd6 30.Vxa5 Fe8 31.Va8 Kb8 32.Ve4 f6 33.Af3 Fg6 34.Vg4 f5 35.Vh4 Ff7

36.Ae5 Vxe5 37.Ad5 Ag6 38.Kxe5 Axb4 39.Ae7+ Şh7 40.Axf5 Axf5 41.Kxf5 Fg6 42.Kd5 Kb3 43.a4

Fxd3 44.a5 Fxc4 45.Kd7 Fb5 46.Kb7 c4 47.h4 c3 48.Kc1 Fa3 49.Kc2 Kb1+ 50.Şh2 Fa4 51.Kxb1 Fxc2 52.Kb6 Fe4 0-1

Hou,Yifan (2571) - Zhao,Xue (2508) [C92]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar 2009

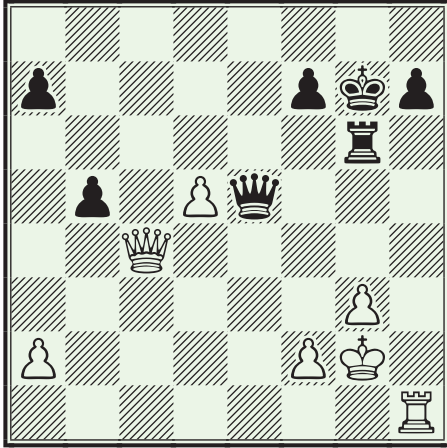
1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Fb7 10.d4 Ke8 11.Abd2 Ff8 12.a4 Aa5 13.Fc2 b4 14.cxb4 Ac6 15.Ab3 Axb4 16.Aa5 Vb8 17.dxe5 dxe5 18.Fg5 Ad7 19.Fb3 Ac5 20.Fd2 Axb3 21.Vxb3 c5 22.Ag5 Ke7 23.Fxb4 cxb4 24.Kad1 Ve8 25.Vxb4 Kb8 26.Vc4 Kc8 27.Vb3 Fa8 28.Ac4 Kc7 29.Ab6 Kb8 30.a5 Kc5 31.Vg3 Fc6 32.b4 Kb5 33.Ad5 Fxd5 34.exd5 Fxb4 35.Kxe5 Vd8 36.Ae4 Vxa5 37.Kg5 Ff8 38.d6 Kxg5 39.Axg5 Vf5 40.Şh2 h6 41.Af3 Kd8 42.Şg1 Ve6 43.Ka1 Kxd6 44.Vf4 Vb3 45.Vc1 a5 46.Ad2 Vb5 47.Ae4 Ke6 48.Ac3 Ve5 49.Aa4 Fd6 50.g3 Vf5 51.Vf1 Fb4 52.Kc1 Kd6 53.Ab2 Fc5 54.Ve2 Vxf2+ 55.Vxf2 Fxf2+ 56.Şxf2 Kd2+ 57.Şf3 Kxb2 58.Kc8+ Şh7 59.Ka8 Kb3+ 60.Şg2 Kb5 61.Ka6 h5 62.h4 Kf5 63.Şh3 g6 64.Ka7 Şg7 65.Ka6 Şf8

66.Ka7 Şe8 67.Şg2 Kc5 68.Şf3 Şd8 69.Şg2 Kf5
70.g4 hxg4 71.Şg3 Şc8 72.Şxg4 Şb8 73.Ke7 a4
74.h5 Kxh5 75.Kxf7 a3 76.Kf8+ Şb7 77.Kf7+ Şb6
78.Kf6+ Şb5 79.Kxg6 Kh1 0-1

Yıldız, Betül Cemre (2214) - Danielian,
Elina (2496) [B17]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar
2009

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Ad2 dxe4 4.Axe4 Ad7 5.Fc4 e6
6.Af3 Agf6 7.Axf6+ Axf6 8.0-0 Fd6 9.Fg5 Vc7
10.Ve2 Ad5 11.Kfe1 0-0 12.Kad1 b6 13.c3 Fb7 14.Fd3
Af4 15.Fxf4 Fxf4 16.Ae5 g6 17.Vg4 Fxe5 18.Kxe5
c5 19.h4 cxd4 20.cxd4 Fd5 21.b3 Kac8 22.Fa6
Kcd8 23.h5 Ve7 24.Fc4 Fxc4 25.bxc4 Vf6 26.Ve2
Şg7 27.Ve3 gxh5 28.Kxh5 Şh8 29.g3 Kg8 30.Şg2
Kg7 31.d5 exd5 32.cxd5 Vg6 33.Kdh1 Şg8 34.Kh6
Vg5 35.Kd6 Kf8 36.Ve4 Kg6 37.Kd7 Kd8 38.Va4
Kxd7 39.Vxd7 Ve5 40.Vc8+ Şg7 41.Vc4 b5 (D)

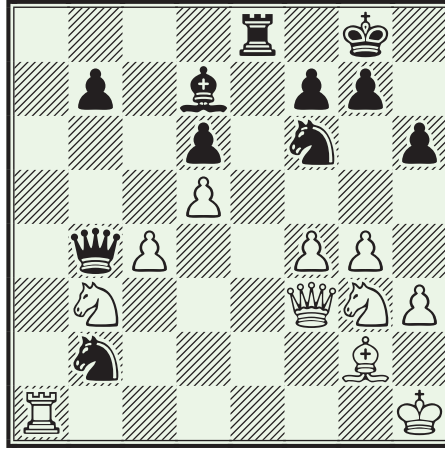
42.Vxb5 Ve4+ 43.Şg1 Kb6 44.Kh4 Vxh4 45.Vxb6
Vxg3+ 46.fxg3 axb6 47.Şf2 Şf6 48.Şf3 Şe5 49.Şg4
Şxd5 50.Şf5 b5 51.Şf6 b4 52.Şxf7 Şd4 53.Şe6 h5
54.Şd6 Şe4 55.Şc5 Şf3 56.Şxb4 Şxg3 57.a4 h4
58.Şb5 h3 59.Şb6 h2 60.a5 h1V 61.Şa7 Vh7+
62.Şb8 Vb1+ 63.Şa7 Vb5 0-1

Stefanova, Antoaneta (2557) - Zhao,
Xue (2508) [E00]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar
2009

1.d4 Af6 2.c4 e6 3.g3 Fb4+ 4.Fd2 c5 5.Fxb4 cxb4
6.Ad2 0-0 7.Fg2 d6 8.e3 e5 9.Ae2 Ac6 10.d5 Ab8
11.Vb3 a5 12.a3 Aa6 13.axb4 axb4 14.0-0 Vb6 15.h3
Ac5 16.Vc2 Ka6 17.g4 h6 18.Şh1 Fd7 19.f4 exf4
20.exf4 Kxa1 21.Kxa1 Ke8 22.Ag3 b3 23.Vc3 Aa4
24.Vf3 Vb4 25.Axb3 Axb2 (Diyagram)

26.c5 dxc5 27.g5 hxg5 28.fxg5 Axd5 29.Axc5
Vxc5 30.Vxd5 Vxd5 31.Fxd5 Fc6 32.Fxc6 bxc6

33.Kc1 Ke6 34.Şh2 g6 35.h4 Ad3 36.Kc4 Ae5
37.Ka4 c5 38.Ka8+ Şg7 39.Şh3 c4 40.h5 c3 41.Kc8
Kc6 42.h6+ Şh7 43.Kxc6 Axc6 44.Ae2 c2 45.Şg3
Ad8 46.Ac1 Ae6 47.Şg4 Şh8 48.Şh4 Şg8 49.Şg4
Şh7 50.Ad3 f5+ 51.gxf6 Şxh6 52.Ac1 Şh7 53.Şf3
g5 54.Şe4 Şg6 55.Şd3 Şxf6 56.Şxc2 Şf5 57.Şd2
Şe4 58.Şe2 Af4+ 59.Şf2 g4 60.Ab3 Ah5 61.Ad2+
Şf4 62.Af1 Af6 1/2-1/2

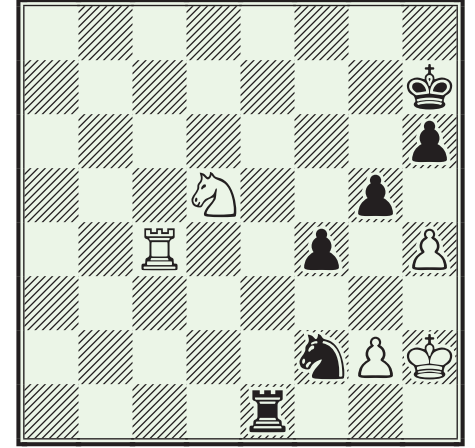
Yıldız, Betül Cemre (2214) - Koneru,
Humpy (2621) [B30]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar
2009

1.e4 c5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 e6 4.0-0 Age7 5.b3 a6
6.Fxc6 Axc6 7.Fb2 b5 8.a4 b4 9.d3 d6 10.Abd2
e5 11.Ae1 Fe7 12.f4 exf4 13.Kxf4 0-0 14.Kf1 f5
15.Aef3 Fe6 16.Ve2 Vd7 17.Kae1 Va7 18.Ac4 Kae8
19.Vd2 f4 20.Vf2 Vc7 21.Acd2 Ae5 22.h3 Ff6
23.Fa1 Fc8 24.d4 cxd4 25.Axd4 Ag6 26.A4f3 Ae5
27.Ad4 Fb7 28.Şh1 Ag6 29.A4f3 Fxa1 30.Kxa1
Fxe4 31.Vd4 Fxf3 32.Axf3 Vxc2 33.Vxb4 d5
34.Vb7 Ae7 35.Kfe1 Vb2 36.Vxa6 Af5 37.Kab1
Kxe1+ 38.Kxe1 Ae3 39.Ve6+ Şh8 40.Kg1 Vxb3
41.Ae5 Vb7 42.a5 Vc7 43.a6 Ac4 44.Ad7 Ka8

45.Ke1 Ae3 46.Ae5 h6 47.Ag6+ Şh7 48.Ae7 Vc2
49.Kg1 Ve4 50.Vxe4+ dxe4 51.Ka1 Ac2 52.Ka2
Ab4 53.Ka4 Axa6 54.Kxe4 Ke8 55.Ka4 Ac5 56.Kc4
Ad3 57.Ad5 Ke1+ 58.Şh2 g5 59.h4 Af2

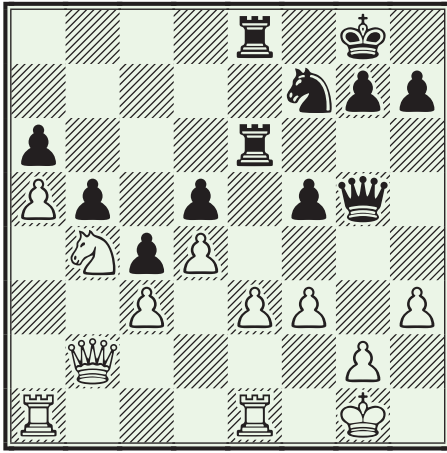
60.Axf4 gxf4 61.Kxf4 Ae4 62.g4 Ke2+ 63.Şg1 Şg6
64.Kf8 Kc2 65.Kf4 Ag3 66.Ka4 Ae2+ 67.Şf1 Ag3+
68.Şg1 Ke2 69.Ka6+ Şg7 70.Ka7+ Şf6 71.g5+ hxg5
72.hxg5+ Şxg5 73.Ka4 Şf5 74.Kb4 Ka2 75.Kc4
Ae4 76.Kb4 Şf4 77.Kb8 Ag3 78.Kb4+ Şf3 79.Kb3+
Şg4 80.Kb8 Ah5 81.Kb3 Af4 82.Şf1 Ag2 83.Kc3
Şf4 84.Kc8 Şf3 85.Kf8+ Af4 86.Şe1 Şe3 87.Ke8+
Şd4 88.Kd8+ Ad5 89.Şf1 Kb2 90.Ke8 Af6 91.Kd8+
Şe3 92.Şg1 Ag4 93.Kf8 Ah2 94.Ke8+ Şf4 95.Kf8+
Şg3 96.Kg8+ Ag4 97.Şf1 Ka2 98.Şe1 Şf3 99.Kf8+
Şe4 100.Ke8+ Ae5 101.Şf1 Kb2 102.Şg1 Ke2 103.Şf1
Şf3 104.Kf8+ Şe3 105.Ke8 Şd2 106.Ka8 Şe3
107.Ke8 Kf2+ 108.Şg1 Kf5 109.Şg2 Şe4 110.Ka8
Kg5+ 111.Şf1 Şe3 112.Ke8 Kh5 113.Şg2 Kf5 114.Ka8
Kg5+ 115.Şf1 Ad3 116.Ke8+ Şf3 117.Kf8+ Af4
118.Kf7 Kd5 119.Şg1 Kd1+ 120.Şh2 Kd8 121.Şg1 Kh8
122.Kf6 Kg8+ 1/2-1/2

Cramling, Pia (2548) - Koneru, Humpy
(2621) [D38]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar
2009

1.d4 d5 2.Af3 Af6 3.c4 e6 4.Ac3 Fb4 5.cxd5 exd5
6.Fg5 Abd7 7.e3 c5 8.Fd3 c4 9.Ff5 Ab6 10.Fxc8
Kxc8 11.0-0 0-0 12.Ae5 Fxc3 13.bxc3 Vd6 14.Fxf6
Vxf6 15.a4 Kc7 16.Vg4 Vd6 17.Kfb1 f6 18.Af3 Vc6
19.a5 Ac8 20.Ad2 Ad6 21.Vd1 Vd7 22.Vc2 Ke8
23.Ke1 Ve6 24.Kab1 Kc6 25.h3 Ka6 26.Ka1 Ve7
27.Va4 b5 28.Vb4 Kc6 29.Ab1 a6 30.Aa3 f5 31.Ac2
Vg5 32.f3 Af7 33.Vb2 Kce6 34.Ab4 (Diyagram)

34...f4 35.e4 dxe4 36.fxe4 f3 37.Vf2 fxg2 38.e5
Kf8 39.Vxg2 Kg6 40.Vxg5 Axg5 41.Kf1 Axh3+
42.Şh2 Af4 43.Şh1 Kh6+ 44.Şg1 Kf5 45.Kf3 Ah3+
46.Kxh3 Kxh3 47.Ad5 Şf7 48.Kf1 Kxf1+ 49.Şxf1 g5

50.Ac7 b4 0-1

Hou,Yifan (2571) - Chiburdanidze, Maia (2516) [F19]

İş Bankası FIDE Atatürk Kadın Ustalar 2009

1.e4 c6 2.Ac3 d5 3.d4 dxe4 4.Axe4 Ff5 5.Ag3 Fg6

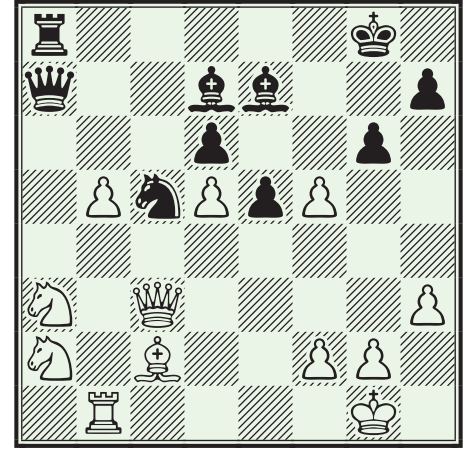
6.h4 h6 7.Af3 e6 8.Ae5 Fh7 9.Fd3 Fxd3 10.Vxd3 Ad7 11.f4 Axe5 12.fxe5 c5 13.Fe3 cxd4 14.0-0-0 Ae7 15.Vb5+ Vd7 16.Vxd7+ Şxd7 17.Fxd4 Şe8 18.Şb1 Ac6 19.b3 Kd8 20.Fb2 Kxd1+ 21.Kxd1 h5 22.Ae4 Fe7 23.g3 Kh6 24.Kf1 Kg6 25.Kf4 Ab8 26.Kf3 Ad7 27.c4 f5 28.Af2 f4 29.gxf4 Fxh4 30.Ae4 Kg1+ 31.Şc2 Kg2+ 32.Şb1 Fe7 33.Ad6+ Fxd6 34.exd6 Kg1+ 35.Şc2 Kg2+ 36.Şb1 Kg1+ 37.Şc2 Kg2+ 38.Şb1 h4 39.b4 Ab6 40.c5 Ac4 41.Fc1 Kg3 42.Kf1 h3 43.f5 exf5 44.Kd1 Kg4 45.Kh1 Kg3 46.Ff4 Kg4 47.Fc1 Kg3 48.Ff4 Kg4 1/2-1/2

Hou,Yifan (2571) - Koneru, Humpy (2621) [C90]

FIDE Women Grand Prix 2009 Istanbul, 14 Mart 2009

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 d6 8.c3 Aa5 9.Fc2 c5 10.h3 Vc7 11.d4 Fd7 12.b3 0-0 13.d5 Ab7 14.Abd2 g6 15.Af1 Ah5 16.Fh6 Kfc8 17.Ag3 Ag7 18.Ad2 Vd8 19.Af3 a5 20.a4 c4 21.b4 Ae8 22.axb5 Fxb5 23.Fe3 axb4 24.cxb4 Ac7 25.Ae2 Fd7 26.Kxa8 Kxa8 27.Ad2

Aa6 28.Vb1 Kb8 29.Axc4 Abc5 30.Fxc5 Axc5 31.Ac3 Vc8 32.Aa2 Aa6 33.Vb3 Fb5 34.Aa3 Fd7 35.Kb1 f5 36.Vc4 Vb7 37.b5 Ac5 38.exf5 Ka8 39.Vc3 Va7

40.b6 Vxa3 41.b7 Vxa2 42.b8V+ Kxb8 43.Kxb8+ Şg7 44.fxg6 hxg6 45.Fxg6 Va7 46.Vf3 Vxb8 47. Vf7+ Şh6 48.Vh7+ Şg5 49.h4+ Şf4 50.Vh6+ 1-0

Dünya Bayanlar Şampiyonu Alexandra Kosteniuk Türkiye'de

Dünya Bayanlar Şampiyonu Alexandra Kosteniuk, Dünya şampiyonları FIDE toplantısı için Türkiye'ye geldi. İş Bankası Atatürk FIDE Kadınlar Grand Prix ile aynı tarihlerde İstanbul Grand Cevahir Otel'de düzenlenen FIDE Başkanlık Kurulu Toplantısı'na katıldı.

Türkiye'ye ilk kez geldiğini söyleyen Kosteniuk, FIDE Başkanlık Kurulu'na gelmesinin sebebini "bayan satrancını dünyada daha çok yaygınlaştırmak için FIDE ile nasıl işbirliği yapabileceğini görmek" olarak özetledi. Türk satrancıyla ilgili gelişmeleri uzaktan takip ettiğini, fakat ilk kez gözleriyle durumu gördüğünü belirten Kosteniuk, havaalanında kendisini karşılayan çocukları görünce çok mutlu olduğunu sözlerine ekledi.

Atatürk FIDE Kadın Ustalar Grand Prix'nin de açılışına katılan Kosteniuk, FIDE Başkanlık Kurulu Toplantısı sırasında yeni kurulmasına karar verilen Bayan Satrancı

Komisyonu'nun da eş başkanlığını yürütecek.

Kosteniuk, toplantının sona ermesinin ardından İstanbul'dan ayrıldı.

2009 Türkiye Şampiyonu Mustafa Yılmaz iddialı: “Hızlıca Büyükusta olmalıyım”

Temmuz 2006'da reytingi 2086'ydi. Şimdi Temmuz 2009 listesinde 2407 olan reytingine 25 daha katması bekleniyor. Bu sürede önce pek fark edilmeyen sonra ise her anı takip edilen başarılar yakaladı. Mustafa Yılmaz, Türkiye dördüncülüğü, yaklaşık bir yılda tamamladığı IM normları, Türkiye'nin dünya çapında da saygın konumları olan büyükustaları Mikhail Gurevich ve Suat Atalık'ı yenmeyi başardı. Mustafa Yılmaz, kendisine çok güveniyor ve her maçı kazanmak istiyor. Hırsı ve azmiyle satranç kariyerinin basamaklarını hızla tırmadı. Mustafa Yılmaz, Safranbolu'da Türkiye Şampiyonu olan ve bu başarıya ulaşan en genç sporcu olduktan birkaç saat sonra.

“Şampiyonluğu gelmeden düşündüm; ama bu kadar çok kazanmayı beklemiyordum”

Cinci Han Oteli'nin lobisinde serin bir havada sıcak çaylarımızı yudumluyoruz. Mustafa Yılmaz, her zamanki gibi sakin görünüyor. İçimden “Ben bu sessiz çocuğu nasıl konuşturacağım” diye düşünüyordum. Meğer boşuna hayıflanıyormuşum. Mustafa Yılmaz, her genç satranççı gibi yaşadıklarını, gördüklerini sorguluyor. Başarısının sırrını da, bir ara yükselişinin durmasını da aynı olgunlukla yorumluyor; ama başarılarının onu heyecanlandırdığını ve şaşırttığını da gizlemiyor. İki saat boyunca Mustafa Yılmaz ile hem Türkiye Şampiyonluğu'nu hem de turnuva turnuva yaşadığı çıkışı konuştuk...

Şampiyonaya gelirken aklında şampiyonluk varmış; ama özellikle 2009'un ilk aylarında kendisine göre düşük reytingli oyunculara karşı zorlanınca burada da üst üste maç kazanmakta sıkıntı çekeceğini düşünmüş. “Ligler de 8, Seçmeler'de 20 reyting kaybettim. Burada da sıkıntı olabiliirdi; ama üst üste maçlar kazanınca ken-

Mustafa Yılmaz Türkiye Şampiyonu olduktan sonra kupasıyla görülüyor

dime güvenim geldi” diyor genç şampiyon. Sıkıntısının sebebini de “Türkiye’de çok pratik oyuncular var. Hata yaparsanız affetmezler. “Ben de sürekli kazanmak istediğimden berabere konumları zorluyorum. Kendime fazla güvenmeme ve aşırı isteğe bağlı hatalar oluyordu.”

11,5 puanla şampiyon olsa da olsa kolay geçmemiş turnuva Mustafa için. Kendisi gibi genç kuşağın diğer başarılı temsilcisi Burak Fırat kendisine sıkı bir açılış hazırlığı yapmış: “16 hamle biliyordum varyantta; ama onun hazırlığı 20.hamleye kadar gidiyordu. Neyse ki devamını iyi oynayıp kazandım.” Ayrıca ilk tur 5,5 saat süren ve berabere biten Erhan Tanrıkuşu oyununda berabere olmasın diye uğraşırken az daha kaybediyormuş. Şimdi gayet rahat bir tonla konuşurken ses tonundaki ani değişimle hissettirdi bana da maçların sıkıntılı geçtiğini. Çayından bir yudum daha aldıktan sonra “Serkan Köse maçı da bayağı karıştı; ama rakibim büyük bir hata yaptı” diyor.

“Barış Esen'e karşı sonucu düşünmeden oynadım”

Şampiyonadaki en önemli maçı ise hiç şüphesiz Barış Esen'e karşı oldu. Birincilik için çekiştiği rakibi reytingini 2470'lere kadar çıkarmış, oyunculuktan görece çekilmiş görünse de Türkiye'deki en iyi satranç temeli olan oyuncusu sonuçta. Mustafa, rahatmış maça çıkarken, ne de olsa ilk ikiyi garantilemiş olmanın rahatlığı varmış. “Beyazla oynamam da bana yardımcı oldu ve iyi bir hazırlık yapmıştım. Açıkçası çok çekinmiyordum. Sonucu düşünmeden oynadım. Açılış da istediğim gibi oldu. Piyon öne geçtim, kompanzasyon vardı; ama devamını iyi oynadım.” Sözleriyle anlattı Mustafa Yılmaz, Barış Esen ile olan oyununu.

Oyunun ilerleyen bölümünde ters renkli fillerin olduğu konum genç yıldız göre beraberliğe yakın; ama dergideki Türkiye Şampiyonası haberinde de göreceksiniz, 32...Va8 genç uluslararası ustanın analizi-ne göre partiyi kaybettiren hamle, eğer 32...Va7 oynasaymış oyun berabere bite-

bilirmiş. "Oyunun genelinde olduğu gibi bu hamleyi de çok hızlı yaptı. Va7'den sonra Kb6 ve Vb5' ten sonra ağır taşlarım sekizinci yataya indi."

Ters renkli filler kaldı tahtada ve beraberliğe yakın duruyordu konum. Bir hamleyi hızlı yaptı, zaten oyunun genelinde olduğu gibi. Eğer 32...Va8 yerine 32...Va7 oynasa konum berabere yakındı, ama Va7'den sonra 33.Kb6 Vb5'ten sonra taşlarım sekizinci yataya indi.

Safranbolu'nun gözden uzak, sakin ortamında maçların dışında da sessiz geçen günlerin sonunda Mustafa Yılmaz da hızla açılıyordu. Emre Can, Kıvanç Haznedaroğlu ve Mert Erdoğan olmasa da Türkiye Şampiyonası ülkenin en önemli turnuvası diyerek belki en kuvvetlisi olmasa da Türkiye Şampiyonası Türkiye Şampiyonası'dır demeye getiriyordu.

"Büyükustalarla oynamak ayrı bir keyif"

İki yıl üst üste oynadığı Türkiye Şampiyonaları da onun için dönüm noktası gibiydi. Geçen sene Gurevich ve Atalık'ın da katıldıkları Türkiye Şampiyonası'nda dördüncü olmuş ilk turda Gurevich'i yenerek büyük sürpriz yapmıştı. İkiyle ilk kez oynamasının nasıl bir duygu olduğunu sorunca, çok önemli bir tecrübe olduğunu belirtti ve ekledi: "Gurevich ve Atalık da ilk oynadığım büyükustalar arasındalar. Gurevich'i orada yenmem benim için de büyük sürpriz oldu. Maçtan önce hiç bilmediğim bir varyanta iyi hazırlandım üç saat. Gurevich'in sağlık sorunu da işime yaramıştır muhakkak."

İkinci çaylar geliyor Mustafa sonuçları değerlendirirken: " Zaten ilk beşe girmek istiyordum; ama insan iyi başlayınca daha da iyisini istiyor. Mikhail Gurevich, Mert Erdoğan ve Alper Efe Ataman'a üst üste kazanıp üçte üçle başlayınca üçüncülük de aklımdan geçiyordu; ama Mert Ağabey beni yakalayıp geçti. Beklemediğim puanlar kaybedip dördüncü bitirmiş olsam da iyi bir sonuçtu." diyerek Erdoğan'ya hakkını teslim etti.

Peki Türkiye Şampiyonu olmak baskı yaratır mı diye insanın aklına gelmiyor değil. Mustafa da farkında tehlikenin; ama çözümlü de var: "Daha fazla çalışıp aşarım. E-

2008 Türkiye Şampiyonası'nda Gurevich'i, 2008 İzmir Açık'ta Atalık'ı yenen Yılmaz, bu iki isme karşı galibiyet alan ilk Türk satranççı oldu

sas korkum üniversite sınavının beni olumsuz etkilemesi. Satranca ara verebilirim." diyor gelecek yıl başlamağı ÖSS Maratonu'yla ilgili olarak.

"Hızlı bir şekilde büyükusta olmak istiyorum"

Aslında Mustafa Yılmaz, forma girdiğini Avrupa Şampiyonası'nda göstermişti. İlk üç tur zaten üst üste üç Ermeni büyükustayla açtığı Budva macerasında dördüncü turdan itibaren Avrupa Şampiyonası'na başlayıp(!) sonunda uluslararası usta normunu almıştı. O da böyle kuvvetli oyunculara başarılı olunca büyükusta normu almak bile aklına düşmüş. Bir kazanç iki kayıp ve altı beraberlik yapmış büyükustalara karşı. Oyunundan da memnun: "Büyük hatalar yapmadan oynadım turnuvada."

Satranç severlerin aklındaki soru hiç şüphesiz "Türkiye'nin kendi topraklarından

yetişen ikinci büyükustası ne zaman çıkacak?" Mustafa Yılmaz'ın cevabı var bu soruya: "Hızlı bir şekilde büyükusta olmak istiyorum. 2-3 yıl içinde olmalı; çünkü üniversite sınavı girecek araya."

Söz yine üniversite sınavına gelince derslerini soruyorum. Sekizinci sınıfa kadar okul birincisiymiş; ama artık okuldan çok uzak kalınca zorlandığını söylüyor. Belli bir yere kadar satrançı okulla birlikte yürütememiş; ama bu seviyeden sonra artık zor.

"Hem Gurevich hem de Atalık'a kazanç konuma geçince heyecandan yüzümü yıkamaya gittim"

Mustafa Yılmaz'ın bir başka özelliği de 2008 Türkiye Birinciliği'nde Gurevich'in ardından 2008 İzmir Açık'ta da Suat Atalık'a karşı kazanınca ikisine birden galibiyet almayı başaran ilk Türk sporcu oldu. Büyükustalara karşı başarıyla mücadele etmesinin sırrı onlardan öğrenecek çok şey olduğuna inanması: "Atalık'a karşı da oyundan önce kazanmayı beklemiyordum, sadece çıkıp oynamak istiyordum. Bende çok daha bilgili oldukları için onlarla oynamanın bana çok şey katacağını düşünüyordum. Böyle büyükustalarla oyun oynamak maçtan sonra analiz yapmak çok önemli benim için. O oyun sayesindeki turnuvadaki sıralamam da epey yükseldi. Tahtada oynamayı sevdiğim bir konum oluştu. Şah kanadı atağı yapma fırsatı buldum ve ka-

zanırken çok heyecanlandım. Birkaç defa hemen bitiren hamleleri kaçırmam rağmen kazandım.”

İnsan hiç heyecanlanmaz mı peki, Türk satrancının en büyük oyuncusuna karşı mat hücumu yaparken? Süper turnuvalara katılmış, daha iki sene önce Dünya Kupası'nda Shirov'u, Malakhov'u eleyip çeyrek finale kadar gitmiş Gurevich'e karşı kazanırken... “Heyecanlanmaz mıyım! Hem Gurevich'e hem Atalık'a karşı kazanç konumdayken çok heyecanlandım. Neyse ki hata yapmadım. Heyecanımı kontrol etmem lazım büyük oyunculara karşı iyi konuma geçtiğimi fark edince. Hele de bir de seyirci sayısı arttı mı bazen yüzümü yıkamaya gidiyorum kendime gelmek için.”

Barakadan Türkiye Şampiyonluğu'na

Mustafa Yılmaz'ın satranca başlama hikayesi de Kübra Öztürk'ten farklı değil, hatta beraber başladıkları için konuyu oraya getiriyorum. Yedi yaşındayken, ablası Ezgi Yılmaz sayesinde başlamış. Ezgi Yılmaz da Yaş Grupları'nda Türkiye Şampiyonlukları bulunan hatta dünya yedinciliğine kadar ulaşmış bir başka yetenekli Yılmaz'dı; ama üniversiteye girme sürecinde satrançtan uzaklaştı. Okuldaki satranç öğretmenleri “Eğer kardeşleriniz varsa onları da getirin” demiş.

Böylece, Kübra ve daha nice adı unutulmuş çocukları Türkiye Şampiyonu yapan İslam Osmanlı'nın ders verdiği Nizamettin

Henüz 9 yaşındayken 2001 Türkiye Yaş Grupları Şampiyonası'nda 9 turda yalnızca yarım puan kayıpla birinciliğe ulaşmıştı. Sonrasında kaç kez şampiyon olduğunu kendi de zor sayıyor artık...

İren'in desteklediği Gaziosmanpaşa Rotary Club'un Ankara'nın uzak köşesindeki prefabrik satranç yuvasında tanışmış Mustafa satranca. “Her gün 5-6 saat vakit geçiriyorduk orada. Hem çok pratik yapıyor hem de kombinezon çözüyorduk.”

İlk başarısı 2001'deki Türkiye Yaş Grupları Şampiyonası'nda 9 yaşındayken dokuz turda 8,5 puanla şampiyon olmasıyla geldi. Sadece grubun en yüksek reytinglisi Ataman Aydoğdu'yla beraber kalmış. Kaç defa Yaş Grupları Türkiye Şampiyonu olduğunu soruyorum? Parmakları hızlı hızlı hareket etmeye başlıyor, sonra parmaklar yetmiyor, hanın avlusundan gökyüzüne doğru bakıyor. Neden sonra “Sekiz” diyor; ama duruyor “...idi galiba!” diyerek gülmeye başladı. O sırada oradan geçen Yasin Em-

rah Yağız da bize katılıyor. Sohbeta devam ediyoruz.

Mustafa aslında uzun bir duraklama dönemi geçirdi, reytingini 1900'lerden 2400'lere bir anda yükseltmeden önce. Neler oldu diye konuyu açıyorum. Kafasını sallıyor ve yorumuma katıldığını söylüyor. Belli ki aklından çok şeyler geçiyor. “İslam Hoca'nın bende emeği çok büyüktür ve ona minnettarım temeli iyi attığı için” diyor ve ilk hocasına hakkını teslim ediyor; ama belli bir seviyeye geldikten sonra yeni bir antrenörle çalışması gerektiğini artık anlamıştı. İkinci hocası Teoman Ulucan oluyor. “Teoman Hoca” ile satranç teorisini çok geliştirdiğini söylüyor; ama sürekli buluşamamaları problem oluyormuş: “Bununla birlikte bir süre eskisi gibi de çalıştım. İslam Hoca ile okuldan öğlen çıkıp akşama kadar 6-7 saat çalışabiliyordum, ama Teoman Hoca ile o kadar çok çalışmıyorduk. Haftada 2-3 gün çalışabiliyorduk 3-4 saat. Elimde bilgisayar yoktu, belki bu yüzden ben de kendim çalışmıyordum yani biraz tembellik yapıyordum.”

Artık çok mutlu bir gününde iç hesaplaşma yapmak kolaydı; ama ben de ısrarla kötü anılarını ona hatırlatmaya çalışıyordum. Dönüm noktası neydi o duraklamanın? Sıçramadan önce ne kadar eğilmişti?

“Evet, var. Bir yaş grupları şampiyonasında yedide yedi gidiyordum. Gökhan Gygusuzoğlu da 6,5 puanla geriden geliyordu. O dönem yaşıtlarımı sürekli yeniyordum ve o 2-3 yıllık süreçte toplam iki veya üç oyun kaybetmişimdir. O, tur Gökhan'a kaybetmişim. Kaybettiğime o kadar üzülümüşüm ki maçta ağlamışım. Çok sinirim bozulmuştu; çünkü Gökhan'ın birinci olma ihtimali vardı. Nitekim öyle de oldu.”

Gözünü yurt dışında diken Mustafa, Türkiye'de birinci olamayınca büyük hayal kırıklığı yaşamış doğal olarak. 10 Yaş Altı'nda Avrupa 3.sü olurken önündeki isimler şimdi büyükusta olmuşlar. Kimler mi geçmiş Mustafa'yı? Sanan Sjugirov ve Eltaj Safarli. Sjugirov, Kalmıkların süper yeteneği, iki sene önce 14 Yaş Altı Dünya Şampiyonu oldu Kemer'de ve şimdi Avrupa Şampiyonası'nda Van Wely, Nikolic gibi büyükustaları yenen 2565 reytingli güçlü bir büyükusta. Eltaj Safarli'yi zaten Türkiye

Milli Takım Antrenörü Grivas (ortada) ve Genç Milliler

Mustafa Yılmaz; "Kübra'nın A Milli olması beni kamçıladi"

İş Bankası Satranç Ligi şampiyonu Truva'nın kadrosunda yer aldığından tanımayan yoktur okuyucularımızın arasında. Artık o da Azerbaycan'ın güçlü büyükustaları arasındaki yerini aldı. Ben de araya hep aklımda kalan bir sahneyi soruyorum.

"Kübra'nın başarıları beni de kamçıladi"

Mustafa Yılmaz ve Kübra Öztürk, iki kader ortağı beraber büyüdüler ve büyük başarılar kazandılar. Kübra'nın başarıları daha somut verilere dayanınca medyanın satranç ikonu haline geldi. Aynı yoldan giden Mustafa ise beri geri planda kaldı şu duraklama dönemi de girince araya. Kübra'nın başarıları hakkında ne düşünüyordunuz Mustafa?

"Kübra Öztürk, bence Türkiye'nin en yetenekli bayan sporcusu. Avrupa'da zaten sürekli derece alıyor. Onun başarıları beni etkiledi. Biz Kübra'yla beraber büyüdük. Kübra birinci olurken bu arada ben de kötü sonuçlar almıyordum. Kübra'nın bu arada A Milli Takım'a girmesi de beni kamçılamiştir."

İşte, Kübra, ödül üstüne ödül alıp röportaj üstüne röportaj verirken 2007 Türkiye Yaş Grupları'nda rakiplerine fark atıp birinci olan Mustafa'ya ödülünü vermişti. Benim unutamadığım bir sahnedir ve hemen deklanşöre basmıştım bu tuhaf sahneyi görüntülemek için gazeteci refleksleriyle. Yine de ben de ödülü veren Kübra ve ödülünü alan Mustafa gibi tuhaf olmuş-

tum. Ne de olsa ikisini de ilk satranca başladıkları yıllardan beri yakından tanıyorum. Tabii ki Mustafa Yılmaz ve Kübra Öztürk'ün arasında bir sorun yok; ama Mustafa belli ki bu işe çok bozulmuştu:

"Benim sinirime dokunmuştu o durum açıkçası. Kübra, benden bir yaş büyüktür. Kampa gelmişti oraya, ben de Yaş Grupları'na." Sonra muzur gülümsemesiyle ekledi: "Neyse ki bu yıl ben de kamptaydım!" Kendisini A Milli Takım'ın maskotu haline getiren kakhahalarını koyuvermişti.

Sakin görüntüsünün altındaki hırsı ve azmi zaten Mustafa'nın karakteri değil miydi?

"Böyle iyi rakiplerim olduğu için şanslıyım, sürekli çalışmak zorundayım"

Mustafa'yı kafası bu kadar rahat, kendisini bütün açıklığıyla ifade ederken bulmuşken ne var ne yok konuşmalı. Konuyu kendi kuşağına yetiştiriyorum. Herkes "Bu kuşak iyi" diyor; ama onların lideri ne düşünüyordunuz rakipleri ve arkadaşları hakkında? "Çok şanslıyım. Onlar sürekli çalıştıkları, ilerlettikleri için ben de sürekli çalışmak ve kendimi yenilemek, geliştirmek zorundayım. Beraber ilerliyoruz. Burada hem Mert Yılmazyerli ile berabere kaldım, Burak Fırat bana ciddi bir açılış hazırlığı yaptı, yani çok zor oluyor." diyor gülümseyerek. Belli ki kendisine güvendiği kadar, arkadaşlarına da güveniyor, onlardan yenilmekten korkacak kadar: "Tabii ki onlara

yenilme korkusu da beni daha çok çalışmaya zorluyor. Bunun dışında masadan kalktığımda hepsi çok iyi arkadaşlarım."

Bu kuşaktan bahsederken 2007'de Subotica'da 15 yaş ortalamalı takımın 18 Yaş Altı Avrupa Takımlar Şampiyonası'ndaki ikinciliğini soruyorum. Belli ki orada güzel bir turnuva geçirmiş ve çok mutlu olmuş: "Çok eğlenmiştik orada. Gerçi biraz şanssız başlayıp ilk tur güçlü Sırbistan'la kaybettik. Reyting ortalamamız düşüktü; ama aramızda iyi bir takım ruhu ve arkadaşlık vardı. Ayrıca kendimize çok güveniyorduk. 2,5-1,5 kaybettik Sonra esas bize göre çok zayıf İskoçya ile şanssız maçlar kaybedip 2-2 berabere kalmamız kötü olmuştu."

Maçtan sonra kaptan Alper Efe Ataman devreye girmiş ve Subotica Ruhunu canlandırmış. Herkesi yenmeye başlamışlar Bulgaristan da dahil. Bir tek Hırvatistan'ı ellerinden kaçırdıklarını son tur kazanınca da birinciliğe ulaştıklarını anlatıyor Mustafa.

Takımın kötü bir anısı da oldu Mersin'de. Belki de Mustafa Yılmaz'ın son iki yıldaki en kötü turnuvasıdır. 2008 Dünya 16 Yaş Altı Olimpiyatı'nda madalya kovalayan ekip, yedinci bitirmişti turnuvayı. "Mersin'de takım olamadık" diye girdi söze. "Subotica ekibi bir aradaydık; ama kez takım aramızda da anlaşmazlıklar oldu ufak tefek. Türkiye'de olmasının kötü tarafı da üzerimizde baskı hissetmemizdi. Başarabilecek güçteydik; ama işler bir türlü yolunda gitmedi. Hepimiz kötü oynadık. Birinci Hindistan'ı yenmemiz de eğer birbirimize kenetlenip oynasak derece yapabilecek güçte olduğumuzun göstergesiydi."

İyi anılara geçiyoruz, ilk kez A Milli olduğu Dresden'deki Satranç Olimpiyatı'na... Hemen gözleri parlıyor ben Dresden deyinince. İlk turlarda yedek beklemişti Mustafa ve takım turnuvalarına alışkın herkes için geçerlidir bu kural: Kimse yedek kalmak istemez! Mustafa da "Olimpiyat'a gitmek harika bir deneyimdi. Dünyanın en iyi oyuncularını çok yakından gördüm. Hatta, Aronian'la turnuvanın ilerleyen günlerinde selamlaşıyorduk. Benim için büyük bir olaydı. Dünyanın dört bir yanından gelen iyi oyuncular bir arada mücadele ediyorlardı." Sonra ağzındaki baklayı çıkardı: "Yedek ol-

mak biraz da sıkıcıydı tabii...İnsan oynamak istiyor; ama kaybetmenin de büyük sorumluluğu var; çünkü sonuçta ülkemizi temsil ediyordum."

Sonuçlara gelince, kendi performansından memnun; ama takımın sonucu onu tatmin etmemiş. "Benim açımdan gayet iyi geçti. Son turlarda biraz bocaladık bence. Daha yüksek yerde bitirebilirdik. Hedefimiz 14 puandı biz 13 puan topladık. İyi gidiyoruz halbuki."

"Yazın satrançla yatıp satrançla kalkıyorum"

Satrançta başarılı öğrencilerin okuldaki durumları bir başkadır. Kaytaran öğrenci olarak da görülebilirsiniz; ama Mustafa Yılmaz kadar başarılıysanız okulun tanıtımı için bir fırsat da olabilirsiniz. Tabii arkadaşlarınız da size başka gözle bakmaya başlar. Kafasını sallıyor Türkiye Şampiyonu "Hepsi benim yerimde olmak istediklerini söylüyorlar. Değişik ülkelere gidiyorum; ama okulda çok ders kaçırdığımı düşününce aslında o kadar da iyi değil. Buradan dönüştü ben on yazılı bekliyorum. Hiç olmazsa üniversite girmede keşke sporculara bir kolaylık sağlansa keşke..."

Satranççı çok sevdiği kesin; ama ne kadar satranç çalışıyordu belli değil. Nasıl çalışıyordu? Ustadan birkaç tüyo alsam fena olmazdı. Tabii ki artık devrin satranççı onu da bilgisayarla çalışmaya zorluyor. A Milli Takım ve Genç Milli Takım Kampları'nda Grivas'ın verdiği ödevler çok faydalı olmuş. Kendine bir açılış repertuarı hazırlamış tam

Okul arkadaşlarım benim yerimde olmak istediklerini söylüyorlar. Değişik ülkelere yarışmalara gidiyorum ama döndüğümde sınavlar beni bekliyor oluyor. Hiç olmazsa üniversiteye girişte hiç olmazsa sporculara bir kolaylık sağlansa...

anlamıyla;ama özellikle şuna vurgu yapıyor: "Oynadığım bütün maçları ayrıntılı bir şekilde analiz ediyorum. Bir maçı 1-1,5 saat analiz ediyorum. Oynadığım açılışların fikirleri iyice kafama oturuyor. Tabii ki oynamış maçları dikkatle takip ediyorum. Gündemi sürekli takip ediyorum. İnternette de pratik yapıyorum. Ne kadar faydalı çok da belli değil; ama en azından kopmuyorum satrançtan. Açılışlarıma da faydası olduğunu gördüm."

Okul zamanı bu günde 2-3 saat vakit ayırıyor satranca; ama yaz aylarını sorunca muzipçe gülüyor yine: "Satrançla yatıp satrançla kalkıyorum." Federasyonun, Kasım 2007'de ona verdiği bilgisayarın çok faydası olduğunu ekliyor. Büyükustaların oyunlarını ve güncel turnuvaları sürekli ta-

kip ettiğini söylüyor. Zaten, bana az önce Sjugirov'un kim olduğunu uzun uzuna anlatmasından belliydi...

Topalov mu Anand mı? Zirvede kimi beğeniyor? Onun aradığı herkesi yenecek gerçek bir bir numara. Eşitler arasında birinci değil. Bir ara Anand Kramnik'i rahatça da yenince "Tamam" demiş. Kramnik'i rahat yenmesini zaten bekliyormuş. Tabii Anand'ın bu sene Linares'te dördüncü olması hayallerini suya düşürmüş Mustafa Yılmaz'ın.

Artık Safranbolu'dan ayrılma vakti yaklaşıyor. İkimiz de şu Han'ın Ağasının odasını görmek istiyoruz. Ne de olsa artık otelin en lüks odası. Akşam yemeğinin ardından Ankara'ya dönmemiz gerekiyor. Benim de cephaneliğim tükeniyor artık zaten onun da cevaplamaya mecali yok. "Son soru" diyorum o da son kez gözlüğünü düzeltiyor.

Daha şimdiden Mustafa'nın ciddi bir hayran kitlesi var, onlara bir mesaj vermesi lazım! Hatta Facebook'ta Mustafa Yılmaz Fan Kulübü de kurmuşlar. Mustafa'nın yenilme korkusu tanımayan, saldırgan oyununu sevenler onun da en kısa sürede 10 yaşındayken yakın seviyede olduğu; ama şimdi gerilerinde kaldığı Eltaj Safarli ve Sann Sjugirov'a yetişmesini bekliyorlar. Bir daha soruyorum ben de: "Yetiyecek misin onlara?"

"Öyle deme Özgür Abi, büyükusta olmak zor, daha çok çalışmalıyım."

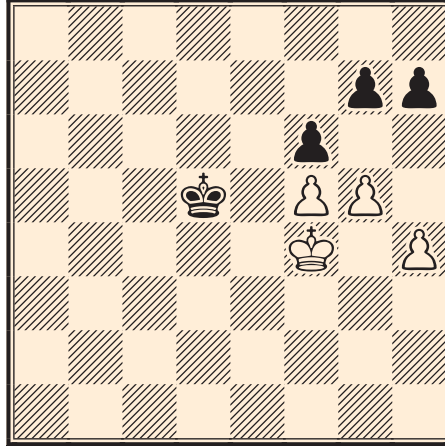
Eminim içinden kaç ayda yetişeceğini hesaplıyordur!

Cinci Han'ın avlusunda Akman ve Yılmaz

Şah-piyon finalleri

Chigorin - Dr. Tarrash Ostend, 1905

Piyonlar satranç oyunundaki en güçsüz taşlardır. Oyunun başlarında ve ortasında genellikle diğer taşlara yardımcı konumundadırlar. Rakip konumu zayıflatmak, kendi taşlarının yollarını açmak için ilerletilir ya da değişilirler. Diğer yandan piyonların çok önemli bir özelliği daha vardır: Terfi özelliği. Bir piyon son yataya ulaştığında vezir, kale, fil yada ata dönüşebilir. Bu özelliği yüzünden taşlar azaldığında sahne piyonlara kalır ki, artık şah bile piyonlara yardımcı taş konumuna gelmiştir.

Bütün hesaplar bir piyonu rakipten önce son yataya ulaştırılması üzerine kurulur. Bu yüzden şah-piyon finalleri satrançta önemli bir yer tutmaktadır. Kuşkusuz bu finaller yaratıcılığın, isabetli öngörü yeteneğinin, hesap gücünün konuşturulduğu anlardır.

Konum 1905'te, Ostend'de oynanan Chigorin-Tarrash maçında oluştu. 1.gxf6? Öğretici bir hata. Chigorin, aşağıda verildiği gibi beraberlikle sonuçlanan devam yolunu çözümlemiştir: 1...gxf6 2.Şg4 Şe4 3.Şh5 Şxf5 4.Şh6 Şg4 5.Şxh7 f5 6.Şg6 vs. Yine de bu hesaplamanın da eksik bir yanı var. Siyahlar 4...Şg4 yerine 4...Şe6! oynayabilirdi. O zaman devam yolu şu şekilde olacaktı: 5.Şxh7 f5 6.Şg6 f4 7.h5 f3 8.h6 f2 9.h7 f1v 10.h8v Vg2+ 11.Şh6 Vh3+ 12.Şg7

Vg4+ 13.Şh6 Vh4+ 14.Şg7 Vg5+ 15.Şh7 Vf7 ve siyah mata gider.

Chigorin -fakat artık geç kalmıştı- bu ara devam yolunu gördü ve (1...gxf6 2.Şg4 Şe4 hamleleri oynandıktan sonra) 3.Şh3 yaptı. Dr. Tarrasch'ın 3...Şf4 hamlesinden sonra Chigorin terk etti. 0 - 1

İşin ilginç yanı, beyazlar bu orijinal oyun sonu konumunda, oldukça çekici bir yöntemle beraberlik yapabilirlerdi: 1.Şg4 Şe4 (veya Şe5) 2.g6 h6 (2...hxg6 hamlesi de beraberliğe götürürdü) 3.Şh5 ve eğer siyah piyonu alırsa, pat konumu oluşur."

Not: Instructive Positions (Öğretici Konumlar) From Master Chess, J. Mises Londra 1951 (1938) kitabı 118 sayfa, 3 bölüm ve 1851 - 1947 yılları arasındaki 178 konum inceleniyor.

Kitapta yer alan bazı oyuncular şöyle: Anderssen, Zukertort, Chigorin, Steinitz, Gunsberg, Pillsbury, Dr. Lasker, Marshall, Dr. Tarrasch, Dr. Tartakower, Capablanca, Janowski, Maroczyki, Teichmann, Dr. Alekhin, Schlechter, Nimzovich, Winawer, Mises, Dr. Euwe, Kotov, Rubinstein, Botvinnik, Bogoljubow, Keres, Najdorf ve Smyslov.

Ostend 1905, 14 sporcunun katıldığı, çift turlu olarak yapılan çok güçlü bir turnuva. Geza Maroczy birinci eş puanla David Markelowicz Jonowski ve Dr. Siegbert Tarrasch ikinci, üçüncü oldular. 1903 - 1906 yılları arasında Maroczy, Dr. Tarrasch, Marshall ve Janowski en iyi turnuva performanslarını gösterdiler. Bu değerler 2837 - 2807 arası. Turnuvaya katılan diğer sporcular şöyle: Carl Schlechter, Georg Marco, Richard Teichmann, Amos Burn, Frank James Marshall, Paul Saladin Leonhardt, Heinrich Wolf, Simon Alapin, Joseph Henry Blackburne, Michail Chigorin ve Jean Taubenhaus.

Oyunun tamamı

Chigorin - Dr. Tarrasch, Ostende 1905 Fransız Savunması, Çigorin Devam Yolu C00

1.e4 e6 2.Ve2 c5 3.f4 Ac6 4.d3 Fe7 5.Af3 d5 6.Ac3 Af6 7.g3 Ad4 8.Vd1 Vb6 9.Fg2 O-O 10.O-O dxe4 11.Axd4 cxd4 12.Axe4 Fd7 13.Ad2 Fc6 14.Ac4 Va6 15.Fxc6 Vxc6 16.a4 b6 17.Ve2 Kfe8 18.Fd2 a6 19.Kfc1 b5 20.Ae5 Vd5 21.c4 dxc3 22.bxc3 Ked8 23.axb5 axb5 24.Kxa8 Kxa8 e5 39.Ab3 25.c4 bxc4 26.dxc4 Fc5+ 27.Fe3 Ve4 28.Ke1 Ka1 29.Şf2 Vxe3+ 30.Vxe3 Kxe1 31.Vxc5 Ae4+ 32.Şxe1 Axc5 33.Şe2 f6 34.Ac6 Şf8 35.Şe3 Şe8 36.Aa5 Şd7 37.Şd4

Şd6 38.Şc3 Axb3 40.Şxb3 Şc5 41.Şc3 e4
42.f5 e3 43.Şd3 e2 44.Şxe2 Şxc4 45.Şe3
Şd5 46.Şf4 Şd4 47.g4 Şd5 48.h4 Şd4
49.g5 Şd5 50.gxf6 gxf6 51.Şg4 Şe4 52.Şh3
Şf4 0-1

Mark Dvoretsky yorumu (2003): 50.gx
f6?? (50.g6?? h5! siyah kazanır) (Pat ya-
parak, beraberliği sağlamak için: 50.Şg4!
Şe4 51.g6! h6 [51...hxg6 52.fxg6 f5+
53.Şg5 f4 54.h5 f3 55.h6 eşitlik] 52.Şh5!
eşitlik) (Maroczy) 50...gxf6 51.Şg4 Şe4
52.Şh5 Şxf5 53.Şh6 Şe6!? (53...Şg4!
54.Şxh7 Şh5! siyah kazanır) (54...f5?
55.Şg6 f4 56.h5 eşitlik) 54.Şxh7 f5 55.Şg6
f4 56.h5 f3 57.h6 f2 58.h7 f1V 59.h8V
(mata gider) Vf5+ siyah mata gider.

Dr. Siegbert Tarrasch (1862 - 1934)

Mikhail Chigorin (1850 - 1908)

Geza Maroczy (1870 - 1951)

Jacques Mieses (1865 - 1954)

Mark Izrailovich Dvoretsky (1947-...)

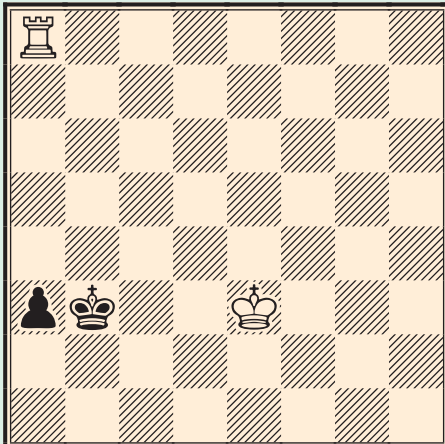

Turnuvaya katılan sporcular ve hakemler bir arada (Ostend 1905)

Çeviren: Metin ASILKEFELİ

Kale - kenar piyonu

A Guide To Chess Endings (Oyun Sonu Rehberi), Dr. Max Euwe - David Hooper
New York 1976 (1959) kitabındaki bir ko-
num:

B: Şe3, Ka8 (2) S: Şb3, a3

Beyaz oynar kazanır.
Siyah oynar berabere.

Kalenin rakip piyonun
arkasında olması beyaz
için en iyisidir.

1.Şd2

1.Şd3? Şb2 2.Kb8+ Şc1
berabere yapar. Fakat 1...a2? 2.Kb8+ Şa3
3.Şc2 a1A+ 4.Şc3 atı kazanır.

1...Şb2 2.Kb8+ Şa2 3.Şc3 Şa1 4.Kb7 Şa2

Eğer 4... a2 5.Kd7 Şb1 6.Kd1+ mat

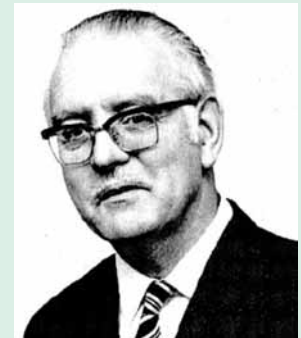
5.Ka7

ve beyaz üç hamlede mat yapar.

Hamle sırası kendisinde olunca siyah
herhangi bir taşını ilerleterek berabere ya-
par. 1...Şb2 2.Şd2 a2 3.Kb8+ Şa1 hamlele-
rinden sonra pat tehdidi önlenemez.

Dr. Max Euwe (1901-1981)

David Vincent Hooper (1915-1998)

İki şehrin ve iki kızın hikayesi

Lahno yetenekli ve usta antrenörlerle çalıştı. Satrancı geliştirdi ve sonuçlar iyileşti. Ancak Lahno erkeklere karşı iyi sonuçlar alamıyordu. Muzychuk'un antrenörlüğünü ise babası üstlendi. Açılış repertuarı görece sınırlı kaldı

Ukrayna'nın batısındaki Lvov, hiç şüphesiz dünyanın önemli satranç merkezlerinden birisidir. Lvov Satranç Okulu'nun kurucularından birisi, üç kez Sovyetler Birliği Şampiyonu olan Büyükusta Leonid Stein'dir. Stein'in yanı sıra bu okulun kuruluşunda bir başka önemli isim Almanya'nın Hannover şehrinde yaşayan Stein'in yakın arkadaşı Viktor Kart'dır. Önemli bir satranç antrenörü olan Kart, aslında Lvov Satranç Okulu'nun esas kurucusudur. Yazımızın esas konusu olan iki Lvov'lu kızın yetişmesinin dinamiklerini anlamak için Ukrayna Satranç Okulu'nun tarihine bir göz atalım.

Bu okuldan kısa sürede aralarında Alexander Beliavsky, Oleg Romanishin, Marta Litinska ve benim bulunduğum ilk büyükusta kuşağı ortaya çıktı. Bu kuşağı, Zoja Lelchuk, Irina Chelushkina, Vitaly Golod ve Andrei Maksimenko'nun bulunduğu ikinci bir kuşak izledi. Bu ikinci kuşağın en önemli ismi tabii ki Vassily Ivanchuk'tu. Bu arada Türkiye Şampiyonu Mikhail Gurevich Kharkov'lu da olsa Lvov Beden Eğitimi Enstitüsü'nde çalıştı ve burada satrancını geliştirdi.

1990'ların başında, bütün eski Sovyetler Birliği üyeleri yapısal bir krize girdi. Odessa Satranç Okulu gibi bazı okullar tamamen yok oldu. Rusya'da da Garry Kasparov'a göre çocuk satrancında kriz ufkta görünüyordu. Ukrayna'da ise eski Sovyet ülkelerindeki genel durumun aksine bu okullar zamanla üst seviyede yetenekli oyuncular yetiştirmeyi sürdürdü. Lvov Satranç Okulu da başarılarını sürdürdü. Oku-

lun yeniden başarılı olmasının nedenlerini anlatmak zor. Lvov Beden Eğitimi Enstitüsü, yeni antrenörler yetişince ve bunun sonucunda bu genç çalıştırıcılar da yeni yeteneklerin ortaya çıkmasını sağladı. Andrei Volokitin, Yuri Kryvoruchko, Anna ve Mariya Muzychuk kardeşler ortaya çıktı. 90'larda sponsorları satranca çekmek çok zordu. Lvov Satranç Federasyonu Başkanı Gennadi Genshaft, aynı zamanda Grand Hotel'in sahibiydi ve 2000 yılında 17. kategorideki Stein Anı Turnuvası'nı da düzenledi. Tabii bu süreçte düzenli kamplar da yapıldı. Ayrıca Ivanchuk, Beliavsky ve Mikhailchishin gibi büyükustalar ders verip simültane gösteriler yaptılar. Avrupa ve Dünya Şampiyonaları'nda büyük bir zorlukla giden genç oyuncular için finansal destek bulundu. Böylece Muzychuk kardeşler ve Kateryna Lahno birçok madalya kazandılar. Ukrayna'nın ABD'deki ve Kanada'daki satranç diasporasının liderliğini yapan Profesör Orest Popovich de Lvov'da Profesör Popel Anı Turnuvaları düzenledi, Ayrıca Lahno, Volokitin ve daha sonra dünya şampiyonu da olan Ponamariov'a 1000 dolarlık burslar sağladı.

Ukrayna'nın doğusunda, mafya tarafından öldürülen ünlü bir iş adamı ve satranç fanatiği olan Momot'un adını alan bir satranç kulübü de bulunuyor. Bu bölgede para yönünden bir sıkıntı olmasa da Donetsk bölgesinde, Ponamariov dışında büyük bir satranç yeteneği yoktu ve en yakın iyi antrenörler de yüzlerce mil uzaktaydı.

Momot kulübü bir yandan da Ukrayna'nın her tarafında böylece yetenek ara-

ma operasyonu başlattı. Bu noktada Momot, Kateryna Lahno'nun kariyerinde önemli bir rol oynamaya başladı. Simferopol'de yaşayan Karjakin ve Lvov'lu Lahno böylece buraya yani yaklaşık 1000 km doğuya taşınmaya karar verdiler. Bir satranç antrenörü olan Kateryna'nın babası, kendisine Momot Satranç Kulübü ev ve iş sağladığı için taşınmaya karar verdi.

Momot'taki "ithal" edilen mükemmel antrenör grubu mükemmel olunca başarılar da kısa süre sonra gelmeye başladı. Muzychuk kardeşler bir süre düşündükten sonra öneriyi reddettiler; çünkü bölge çevre kirliliği ve yüksek suç oranıyla biliniyordu. Lvov ise Avrupa Birliği sınırlarına yakındı ve daha kolay ulaşım olanağı vardı. Lvov'da süper büyükustalar da vardı ve ayrıca şehir önemli bir kültür merkeziydi. Muzychuk ve Lahno'nun kariyerlerinin izlediği yollar yavaş yavaş ayrıldı.

Ukrayna'nın batı ve doğu ucundaki şehirlerdeki çalışmalar sayesinde başarılar geldi. Ponamariov, Karjakin, Volokitin, Lahno ve Muzychuk'lar iki okulun ne kadar verimli olduğunu gösterdi.

Bu tip projelerde o projelere başlatan isimler hayatta olduğu sürede aynı verimde devam eder. Örnek vermek gerekirse, Rusya'da St.Petersburg Satranç Okulu'nun lideri V.Zak'ın ölümü veya Momot Satranç Okulu'ndan V.Altman'ın ölümü, bu okulları etkiledi. Ponamariov ve Karjakin gibi başka yerlere taşınırken, Efimenko ve Areschenko gibi yaşadığı yere sadık kaldılar. Kahramanlarımızdan Lahno'da Donetsk'ten ay-

rılmadı. Ukrayna'da çok az satranç okulu olduğu için bu tip problemler oyuncuların gelişimini çok etkileyebiliyor. Kateryna Lahno, bu durumdan fazla etkilenmedi ve yetenekli ve usta antrenörlerle çalışmaya devam etmesi onun işini kolaylaştırdı. Satrancı gelişti, sonuçları iyileşti ve 2005'te Kişinev'de Avrupa Bayanlar Şampiyonu oldu. İlk büyük engeli aşmıştı; ancak Lahno'nun oyununda hâlâ sorunlar olduğu erkeklerle oynadığı turnuvalarda aldığı başarısız sonuçlarla ortaya çıktı.

Diğer yandan 2006'da Torino'daki Olimpiyatlar'da Ukrayna'da uzun zamandır beklenen başarı geldi ve Lahno, Zhukova ve Gaponenko'nun yer aldığı milli takım çok başarılı olarak altın madalya aldı. Benzer bir başarı en son 1992'de Debrecen'deki Avrupa Şampiyonu olan Alisa Galiamova, Marta Litinska ve Irina Chelushkina'lı emektar Ukrayna kadrosuyla gelmişti.

Muzychuk ailesi ise Lahno'dan farklı bir yol tercih etti. Onlara zaman zaman bazı uluslararası ustalar yardımcı olsa da antrenörlüklerini babaları üstlendi. Bu da iki kız kardeşin de görece zayıf açılış repertuarlarını ve daha az dikkat çeken sonuçlarını açıklıyor. Anna Muzychuk'un bulunduğu sponsorluklar daha çok Avrupa ve Dünya Şampiyonası odaklı olmaya devam etti ve Lahno'dan farklı bir kariyer planı uyguladı.

Hangisinin daha iyi olduğu söylemek zor, bazen daha yavaş ve sağlam adımlarla ilerleyen gençler yarışı kazanabiliyorlar. Anna Muzychuk için Slovenya Satranç Federasyonu adına oynamak çok zor bir karardır. Daha çocuk yaşta ülkesinin bayanlar şampiyonuydu ve Ukrayna satrancının geleceğiydi; ancak federasyon kendisine milli takımda yer vermedi. Bayan Milli Takımı'nın sponsoru tarafından kısıtlanması inanılmaz bir durumdu. Slovenya adına oynamaya başladıktan sonra, Anna Muzychuk en üst seviyede mücadele etme imkanı buldu ve sonuçları hızla iyileşti. Zaten Stefanova, Zhukova ve Cramling gibi oyunculara karşı kazanabilmesi onun da satrancını ne kadar geliştirdiğini gösteriyor.

Lvovlu iki kız kariyerlerinde farklı yollar izlese de Dünya Şampiyonluğu'na kadar gidecek ve öyle görünüyor ki yakın gele-

cekte bu unvan için savaşacak. Kızların iki iyi büyükustayı yendikleri partiler ve oyun tarzlarına tipik bir örnek teşkil eden bu oyunlarla yazıyı bitirelim:

Lahno, K.-Jakubiec [B07]
Aeroflot Açık-B Moskova (8) 2005

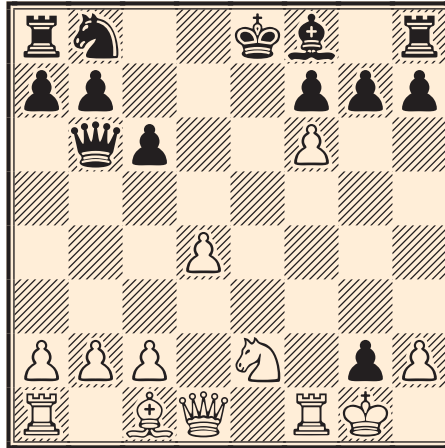
1.e4 d6 2.d4 Af6 3.Ac3 c6 4.f4 Vb6

Çek Sistemi-oldukça şüpheli kabul edilir ve, büyükusta genç kızın açılış hazırlığını mahvetmek istiyor; ancak...

5.Af3 Fg4 6.Fe2 Fxf3 7.Fxf3 e5 8.Ae2 d5?

Olgunlaşmadan oynanmış bir hamle-Önce 8...Fe7 ve 9...Abd7 ile gelişimi tamamlamak daha iyiydi.

9.fxe5 dxe4 10.exf6 exf3 11.0-0 (Diyagram)

Siyah için tam bir sürpriz-fedayı kabul etmek mümkün değildir: 11...fxe2 12. Vxe2+ Kd8 13. Fg5 g6 14. Kfe1 ve bitirici bir hücum ile.

11...fxg2 12.Kc1! Materyale karşılık hiçbir karşılığın yoktur.

12...Ad7 13.Ag3+ Şd8 14.fxg7 Fxg7 15.c3!

Bu sakın hamle siyahın karşılığını engeller. Öte yandan Af5 gibi tehditler de yaratır.

15...Vb5 16.Vg4 Kg8 17.Fh6!

Siyah artık terk edebilir; ancak erkeğin kendine güveni buna izin vermiyor...

17...Vxb2 18.Fxg7 Vxc3 19.Vh4+ Şc7 20.Vf4+ Şb6 21.Kab1+ Şa6 22.Ke3 1-0 En sonunda.

Muzychuk, Anna - Cramling, Pia [B28]
Avrupa Takımlar Şampiyonası, Göteborg (6) 2005

1.e4 c5 2.Af3 a6 3.c4

Anna ana varyantlar oynamaz. Bu bir handikaptır; ama bu partide değil.

3...Ac6 4.d4 cxd4 5.Axd4 Af6 6.Ac3 e5 7.Af5 d5 8.cxd5 Fxf5 9.exf5 Ad4 10.Fg5!

Belli ki 10.Fc4'ten daha iyi.

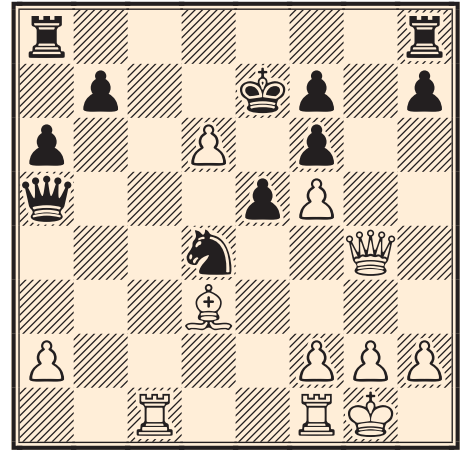
10...Va5 11.Fxf6 gxf6 12.Fd3

12. Fc4 de oldukça iyidir.

12...Fb4 13.0-0 Fxc3 14.bxc3 Vxc3 15.Kc1 Va5 16.Vg4!

Çok aktif bir hamle, hiç savunma yoktur; ancak 16. Be4! de yeterlidir.

16...Şe7 (Diyagram)

Daha iyisi 16...Kxd5'dir; ancak 17. Kc7'den sonra beyazın yedinci yatayda güçlü tehditleri vardır.

17.d6+! Şxd6 18.f4!

Her şey konumu açarak siyahın merkezde şahın kalmasından faydalanabilmek içindir.

18...exf4?

Tek şans 18...Khg8!?'di.

19. Vh4!

Basitçe taş almak yerine çok doğru bir hamle tercih ediliyor.

19...Vb6

19...Ve5 20.Kce1 Axf5 21.Vxf4 Vxf4 22.Şxf4 Ae7 23.Kxf7+'den sonra güçlü bir atak vardır.

20.Vxf6+ Ae6+ 21.Şh1 Vd4 22.Vxf7 Ac5 23.Kfd1 Kaf8 24.Fc4 1-0 Siyah terk eder.

Yedinci Mühür: Yaşam üstüne oyunlar

Satranç insanlığın en önemli ortak miraslarından biridir. Bu nedenle edebiyat, resim ve sinema başta olmak üzere pek çok sanat alanında kendine yer bulmuştur. Bu bölümde, satrançla ilgili kısmına ağırlık vererek, satranca yer veren bazı sanat eserlerini tanıtmaya çalışacağım.

Sinema satranca en çok yer veren sanatların başında gelir. Bir sinema filminin bütünüyle satrançtan oluşması elbette beklenemez. Ama pek çok yönetmen bu büyülü oyuna filmlerinde yer vererek, filmlerine o büyüden biraz olsun bulaştırmak ve böylece eserlerinin değerini arttırmak istemişlerdir.

Oyun başı; Şövalye Block renk seçimi yapması için taşları Ölüm'e sunuyor

Dergimizin bu sayısında tanıtacağımız Yedinci Mühür izleyenlerin aklında satranç sahneleri ile yer edecek çarpıcı bir filmidir.

Şövalye Antonius Block, Haçlı Seferi'nde on yıl savaştan sonra yorgun ve umutsuz biçimde, silahtarı ile birlikte ülkesine dönmektedir. Ancak Avrupa "kara ölüm" olarak adlandırılan veba hastalığının pençesinde kıvrılmaktadır. İnsanlara cömert biçimde hayatlarının sonunu sunan Ölüm, Şövalye Block'un karşısına siyahlar giyinmiş bir insan görünümünde çıkar. Kendisi için ölüm zamanının geldiğini söyler. Şövalye Block yurdu-na varmadan ölmek istememektedir. Aklına gelen parlak teklifi Ölüm'e sunar: Bir parti satranç oynamak! Çünkü herkes satranç oynamayı sever; Ölüm bile... "Satranç oynuyorsun değil mi?" diye sorar Ölüm'e. Ölüm şaşırmıştır "Nasıl bildin?" "Nasıl mı? "Resimlerden ve dinlediğim şarkılardan" der Şövalye Block. "Evet, aslında usta bir oyuncuyumdur." diyerek iddiasını ortaya

Filmin Künyesi

Türkçe adı	Yedinci Mühür
Uluslararası adı	The Seventh Seal
Orijinal adı	Det Sjunde Inseglät
Yönetmen	Ingmar Bergman
Yapım yılı	1957
Yapımcı ülke	İsveç
Orijinal dil	İsveççe
Yapım yılı	1957
Süresi	96 dakika
Oyuncular	Max von Sydow, Gunnar Björnstrand, Bengt Ekerot, Bibi Andersson
IMDB Puanı	8.4

koyan Ölüm'ü "Ama yine de benden iyi olmazsın." diyerek kışkırtır Şövalye Block.

Teklif, sonunda kendinden emin Ölüm tarafından kabul edilir. Şövalye Block direndiği sürece yaşayacak, kazanırsa Ölüm peşini bırakacak, kaybederse bu yaşamının da sonu olacaktır. İki rakip deniz kıyısında satranç tahtasının başına geçerler Taşlar dizilir, Şövalye Block avuçlarında gizlediği birer piyonu Ölüm'e uzatır. Ölüm'ün seçtiği el açılınca siyah taş görünür. Ölüm sonuçtan memnundur; "Bana yakışan bir renk!" der.

Açılış Şövalye Block tarafından yapılır ve oyun ilerler. Oyuna zaman zaman ara verilir. Ölüm çok kuvvetli bir oyuncudur, ancak Şövalye Block da hafife alınacak bir rakip değildir. Çok güzel bir kombinezon planlayarak siyahları at ve fil ile mat

Oyun ortası; Şövalye Block oyunun gidişinden memnun

etmeyi planlamaktadır. Bu planını günah çıkarttığı bir rahibe de anlatır. Ama o ne? Ölüm rahip kılığına girerek Şövalye Block'u kandırmış ve oynayacağı oyunu önceden öğrenmiştir. Ölüm önlem olarak durumu düzelttiği gibi beyazların vezirini de alır. Şövalye Block'un artık ümidi kalmamıştır. Bir ara yanlışlıkla yapmış gibi görünerek, satranç taşlarını peleriniyle dağıtır ve taşların yerini hatırlamadığını söyler. Ama Ölüm tahdadaki konumu hatasız olarak hatırlamaktadır; taşları dizer ve akli bir taraftan Tanrı, din, ölüm, yaşam kavramlarına takılı kalan Şövalye Block'u mat eder. Onu ve yanına filmin ilerleyen dönemlerinde eklenen bir grup insanı alıp ölüm diyarına götürür.

Hatalı hamle! Şövalye Block planladığı kombinezonu günah çıkarttığı rahibe anlatıyor. Rahip gibi davranan aslında rakibinin oyun planını öğrenmek isteyen Ölüm'dür ve Şövalye Block oyunu kaybedecektir.

Şövalye Block'un Yedinci Mühür'de yer alan satranç sahnesi sinemaseverlerin aklına bir tablo olarak asılı kalmıştır. Sinema tarihinde Roger Corman'ın Masque of the Red Death (Kızıl Ölümün Maskesi, 1964), Woody Allen'ın Love and Death (Aşk ve Ölüm, 1975), John McTiernan'ın Last Action Hero (Son Kahraman, 1993), Peter Hewitt'in Bill & Ted's Bogus Journey (Bill & Ted's Bogus Journey Yaşlanıyor, 1993) gibi pek çok filmde bu filme gönderme yapılmıştır.

Bu filmde yer alan "Satranç oynayan Ölüm" imgesinin esin kaynağının Albertus Pictor tarafından 15. yüzyılda Stokholm'deki bir kilise duvarına yapılan resim olduğu ileri sürülmektedir.

Cannes Film Festival'inde yönetmeni Ingmar Bergman'a getirdiği Jüri Özel Ödülü başta olmak üzere, pek çok ödül alan bir başyapıttır Yedinci Mühür. Ölmeden önce görülmesi gereken 1001 filmde biri olarak önerilen Yedinci Mühür'ü, satranç severler sıradan izleyiciden çok daha büyük bir zevk olarak izleyeceklerdir.

Oyunun sonu; Şövalye Block'un peleriniyle dağıttığı taşların yerini eksiksiz hatırlayan Ölüm bir hamlede mat ettiğini de görecektir.

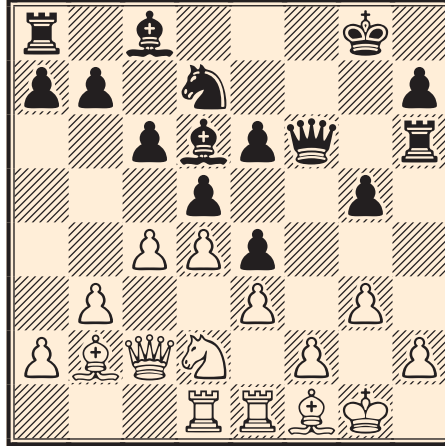
Albertus Pictor'un (1440-1507) satranç oynayan ölümü resimlediği eseri.

Kaynaklar

1. <http://www.imdb.com/title/tt0050976/> (Ulaşım tarihi: 19.02.2009)
2. Ölmeden Önce Görmemiz Gereken 1001 Film. Düzenleyen: Steven Schneider, Çevirmen: Belma Baş Deniz Vural. Yayınevi: Caretta Yayıncılık, Basım Tarihi: 2005 Sayfa: 338-339.
3. Dünya Sinema Tarihi, Rekin Teksoy Oğlak Yayıncılık, Basım Yılı: 2005
4. http://en.wikipedia.org/wiki/The_Seventh_Seal (Ulaşım tarihi: 19.02.2009)

En iyi oyun ödülü efsanesi

Geza Maroczy - Dr. Savielly Tartakower, Teblitz - Schoenau 1922

Hamle siyahta

Fred Reinfeld'in The Treasury of Chess Lore (Satranç Biliminin Hazinesi) adlı kitabı, öğretici ve ilginç öykülerle dolu. Bunlardan birisi de 1922'deki "En İyi Oyun Ödülü" ile ilgili. Tartakower bu ödülle ilgili yaşadıklarını şöyle aktarıyor:

"Teblitz - Schoenau 1922'deki uluslararası turnuvada, en iyi oyun ödülünü verecek komiteye Viktor Tietz başkanlık ediyordu. Turnuvada güçlü Akiba Rubinstein da yer alıyordu - her ne kadar bu turnuvada geçmişini aratmasa da - fakat yedi ödülün dördünü alacak kadar talihliydi! Turnuvada kötü sonuç olsa da, Tietz, Rubinstein'i kefaletle tahliyesini sağlamış gibi en iyi oyun ödülleri ile kurtarmıştı. Rubinstein'in zaferini derinlik ve zeka içeren klasik örneklerden biri sayabiliriz.

"En iyi oyun" terimi, temelde sadece kavram olarak yer alır. 1906 Numberg turnuvasında, komite başkanı Amos Burn, ödülü Duras - Wolf oyununa verdi. Bu partide parlaklık ve gösteriş yoktu, üstelik kazanan taraf bir piyon öne geçtikten sonra taşlarını değiştirmiş ve bu piyon sayesinde oyunu kazanmıştı.

Seyircilerden biri "Bu oyun hiç feda içermemektedir." diye söylendiğinde, Burn cevap olarak "Ne olmuş yani?" diyebilmişti.

Teblitz - Schoenau 1922 turnuvasında

ilginç bir olay daha gerçekleşmiştir. Maroczy'e karşı oyunumda kale fedası yaparak kazandım ve üçüncülük ödülü aldım.

Siyah 17...Kxh2! oynadı ve 36 hamlede kazandı. Daha sonra, oyunu bütün devam yolları ile dikkatlice analiz ettim. Komite üyelerine sadece tahtada göstermekle kalmadım, fedanın zorluklarından ve sessizliğinden de bahsettim. 17...Af8 hamlesi ile (...Ag6, ...Fd7 ve ...Kf8 fikirleri ile) feda hazırlığı yapabildim, fakat bu sırada beyaz 18.Fg2 ile başlayan savunmaya yönelik hamlelerle kendini güvene alabilirdi.

Bütün bunlara rağmen üyelerden biri oyunun ödülü hak etmediğini söyledi. Ona göre ağır bir taş feda ederken, bütün devam yollarının akılda kalması mümkün değilmiş. Bu fikre göre, en iyi oyun ödülü için riskli oyunların gerisinde kalmalıymış.

Kim bilir? Belki gelecekte, yalan makineleri veya ona benzer cihazlar, satranç ustaların hesaplarını yeniden gözden geçirirler."

The Treasury of Chess Lore (Satranç Biliminin Hazinesi) Fred Reinfeld, New York 1951, kitabı 395 sayfa ve 1873 - 1960 yılları arasındaki 83 makale bulunuyor. Çeşitli

gazete, dergi ve kitaplarda çıkan makale yazarlarından bazıları şöyle: Dr. Siegbert Tarrasch, Frank James Marshall, Dr. Savielly Tartakower, Harry Golombek, Fred Reinfeld, Hans Kmoch, Israel Albert Horowitz, Richard Reti ve Jean Jacques Rousseau.

Teblitz - Schoenau 1922, 14 sporcunun katıldığı güçlü bir turnuva. Richard Réti birinci, Rudolf Spielmann ile Dr. Savielly Tartakower eş puanla ikinci ve üçüncü oldu. Turnuvaya katılanlar: Richard Reti, Rudolf Spielmann, Dr. Savielly Tartakower, Ernst Grunfeld, Akiba Rubinstein, Boris Kostic, Richard Teichmann, Karel Treybal, Heinrich Wolf, Geza Maroczy, Dr. Siegbert Tarrasch, Fritz Saemisch, Jacques Mieses ve Paul F. Johner. Bu turnuvada Dr. Tartakower 2703, Maroczy ise 2527 performans sergiledi.

Oyunun tamamı

Geza Maroczy - Dr. Savielly Tartakower, Teplitz-Schoenau 1922 Hollanda Savunması A 85

1.d4 e6 2.c4 f5 3.Ac3 Af6 4.a3 Fe7 5.e3 0-0 6.Fd3 d5 7.Af3 c6 8.0-0 Ae4 9.Vc2 Fd6 10.b3 Ad7 11.Fb2 Kf6 12.Kfe1 Kh6 13.g3 Vf6 14.Ff1 g5 15.Kad1 g4 16.Axe4 fxe4 17.Ad2 Kxh2 18.Şxh2 Vxf2+ 19.Şh1 Af6 20.Ke2 Vxg3 21.Ab1 Ah5 22.Vd2 Fd7 23.Kf2 Vh4+ 24.Şg1 Fg3 25.Fc3 Fxf2+ 26.Vxf2 g3 27.Vg2

Kf8 28.Fe1 Kxf1+ 29.Şxf1 e5 30.Şg1 Fg4 31.Fxg3
Ayg3 32.Ke1 Af5 33.Vf2 Vg5 34.dxe5 Ff3+ 35.Şf1
Ag3+ 0-1

Kitapta yer alan güzel oyunlardan birini
daha aşağıda bulabilirsiniz.

Oldrich Duras - Heinrich Wolf, Nurem-
berg 1906 İspanyol Açılışı Berlin Savunma-
sı Mortimer Devam Yolu C 65

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 Af6 4.d3 Ae7 5.Fc4 c6
6.Fb3 Ag6 7.Ac3 Fb4 8.0-0 0-0 9.d4 d6 10.Vd3
Fxc3 11.bxc3 d5 12.Axe5 Axe5 13.dxe5 Axe4
14.Fe3 Ve7 15.c4 Ff5 16.cxd5 Ag3 17.Fg5 Vxg5
18.Vxg3 Vxg3 19.fxg3 Fe4 20.d6 Kae8 21.d7 Ke7
22.Kxf7 Kexf7 23.Fxf7+ Şxf7 24.Kf1+ Şe7 25.Kxf8
Şxd7 26.Kf7+ Şe6 27.Kxb7 Fxc2 28.Kxa7 Şxe5
29.Şf2 Şd4 30.a4 Şc5 31.a5 Şb5 32.Şe3 c5 33.Kc7
Fg6 34.a6 Şxa6 35.Kxc5 Şb6 36.Kc1 Fe8 37.Şf4
Fc6 38.Şe5 Fxg2 39.Şd6 Fe4 40.Şe7 h5 41.Şf7 g6
42.Şf6 Ff5 43.Şg5 Fe4 44.h4 1 - 0

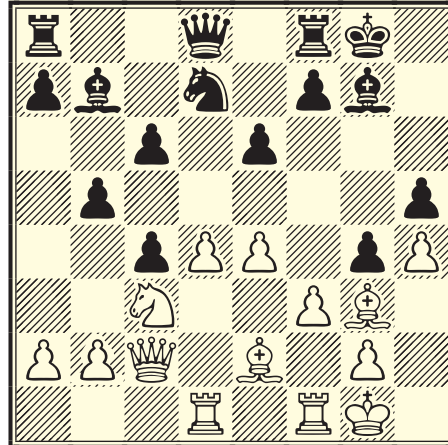

Dr. Savielly Tartakower (1887-1956)
Geza Maroczy (1870-1951)
Oldrich Duras (1882-1957)
Heinrich Wolf (1875-1943)

Amos Burn (1848-1925)
Akiba Rubinstein (1882-1961)
Fred Reinfeld (1910-1964)

Informator 102'de seçilen EN İYİ OYUN

L. Aronian-V. Anand
México City 2007 Vezir Gambiti Yarı Slav Savunma D43

Satranççıların temel kaynaklarından bi-
ri olan Informatorların 102. sayısında
Mexico City'de oynanan Aronian-A-
nand maçı en iyi oyun seçildi. Bu oyunun
oynandığı turnuva 2752 ELO ortalamalı,
21. kategori çok güçlü bir turnuva.

Turnuvaya sekiz sporcu katıldı, çift tur-
lu olarak haziran ayında oynanan turnuva-

da Anand hiç yenilmeden birinci oldu.

1.d4 Af6 2.c4 e6 3.Af3 d5 4.Ac3 c6 5.Fg5 h6 6.Fh4
dxc4 7.e4 g5 8.Fg3 b5 9.Ae5 h5 10.h4 g4 11.Fe2
Fb7 12.0-0 Abd7 13.Vc2 Axe5 14.Fxe5 Fg7 15.Kad1
0-0 16.Fg3 Ad7 17.f3 (Diyagram)

17...c5N

(Daha önce 17...Vb6 oynanıyordu)

18.dxc5 Ve7 19.Şh1 a6 20.a4 Fc6 21.Ad5 exd5
22.exd5 22...Fe5 23.f4 Fg7 24.dxc6 Axc5 25.Kd5
Ae4 26.Fe1 Ve6 27.Kxh5 27...f5 28.Şh2 Kac8
29.Fb4 Kfe8 30.axb5 axb5 31.Ke1 Vf7 32.Kg5
Ayg5 33.fxg5 Kxc6 34.Ff1 Kxe1 35.Fxe1 Ke6
36.Fc3 Vc7 37.g3 Ke3 38.Vg2 Fxc3 39.bxc3 f4
40.Va8+ Şg7 41.Vxa6 fxg3+ 0 - 1

Anti-Marshall'da 8.h3, 9.d3 ve 10.a3! -1

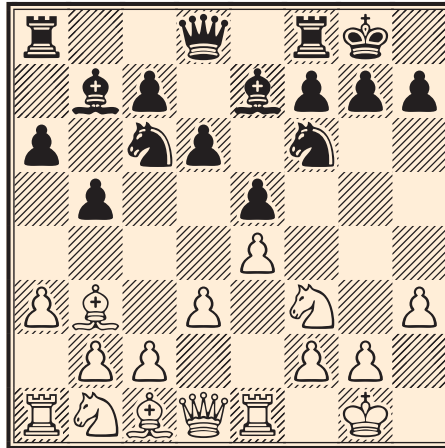
Marshall atak İspanyol savunmada önemli bir devam yoludur. Siyah bir piyon fedasıyla atak bir oyun elde eder. Savunmada kalmak istemeyen beyazla oynayan oyuncular bu devam yolundan bir kaçış bulmalıdır

Marshall Atak'tan nasıl kaçmalı? Bu soru belki de açılış teorisi en çok ilgilendiren sorulardan biri. **1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6. Ke1 b5 7.Fb3** hamlelerinden sonra siyahlar **0-0** oynayarak beyazları Marshall Atak oynamaya davet eder, **8.c3** hamlesinden sonra ise **8.... d5** yanıtı ile bir piyon feda eder. Tabii ki atağı gerçekleştiren taraf siyahtır. Satranç tarihinde bu pozisyon ilk defa Capablanca - Marshall New York, Manhattan 1918 oyununda ulaşılmıştır. Amerikalı oyuncu Frank James Marshall **8.... d5** hamlesi ile İspanyolun bu varyantını refute ettiğine inandığı için 'Sineklere atom bombası' atmak istemez ve bu varyantı uzunca bir süre Capablanca için saklar ancak Marshall'ın ilk denemesi başarısızlıkla sonuçlanır. Piyon fedasından sonra oluşan konumda oynadığı ve varyantın reddi olduğuna inandığı **11.... Af6** hamlesi yanlışır ve yıllar sonra (hatta 1918 de oynanan maçta!) ortaya konmuştur.

Daha sonrasında Marshall Atak'a devam etmek için **11.... c6** hamlesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Günümüzde büyükustaların uğraşları ve bilgisayarların yardımıyla Marshall Atak yaşamaktadır. Siyahın piyona karşı iyi oyunu vardır ve bir çok durumda puan için yeterlidir. Marshall Atak'ın bazı varyantları 30. hatta 40. hamlelere kadar analiz edilmiş ve büyük bir yüzdeyle beraberlik sonucu çıkmaktadır. Tabii ki pratikte işler değişmektedir. Her oyuncu beyazla oyun ortasında, finalde dahi değerlendirmesi zor bir piyon fazlasıyla, şahını savunmak istemez. Bu oyuncular

rın başında ise Kasparov gelir! Kasparov kariyeri boyunca Marshall Atak'a hiç girmemiştir. Bu durum ise bize Siyahın feda ettiği piyona karşı elde ettiği oyunun boyutu anlamamıza yardımcı oluyor.

Kasparov her zaman Anti-Marshall olarak adlandırılan varyantları tercih etmiştir. Hatta bir çok varyantta olduğu gibi Anti-Marshall varyantlarının da öncüsü olmuştur. Beyazın Marshall dan kaçmak için kullandığı 8. hamle alternatifleri **8. a4, 8.h3** ve çok nadiren **8.d3** tür.

İnceleyeceğimiz variant son zamanlarda çok moda olan **8.h3 9.d3 ve 10.a3** yapısıdır. Bu pozisyon ilk defa veteran büyükusta Westerinen tarafından kullanılmıştır. Beyazların fikri **8.h3** oynayarak yaralı bir bekleme hamlesi yapmak ve **c3** karesini at için kullanmaktır. Şimdi eğer siyahlar gene **8.... d5** sürer ise bu sefer Beyazların fazladan **Ac3** opsiyonu olacağından kötü kalır. Örneğin **8.h3 d5 9.exd5 Axd5 10.Axe5 Axe5**

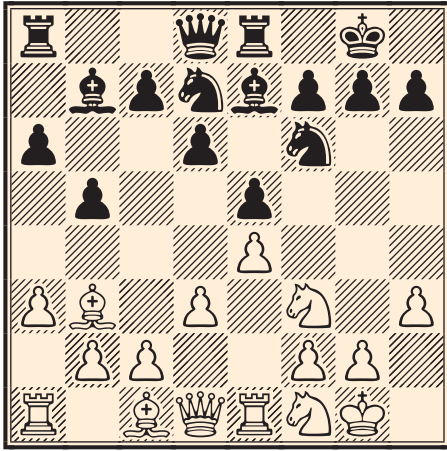
11.Kxe5 c6 12.Ac3 Axc3 13.bxc3 Fd6 14.Ke3 ve beyaz iyidir. Bu yüzden Siyahlar **8.... d5** dışında bir hamle tercih etmelidirler. **8.... d6 9.c3**'ten sonra İspanyol'un ana varyantına dönüşür. **8.... Fb7**, inceleyeceğimiz Anti-Marshall varyantını devam ettiren hamledir. Şimdi Beyazlar **9. c3** sürerse **9.... d5!** kuvvetlidir, bu nedenle **d3** gibi yararlı bir hamle ile devam eder. Siyahlar daha fazla Marshall planı ile devam edemezler. Bu nedenle **9.... d6** ile **Aa5** tehdidi yaratırlar. Şimdi ise Beyazlar **10. a3** ü tercih ediyor. Garip değil mi? İspanyol partilerinde görmeye alışık olduğumuz **c3** hamlesi değil! Peki ne neden merkezi destekleyen ve file **c2** karesini yapan **c3** değilde **a3**?! Nedeni Beyazların en başından beri **c3** karesini at için kullanmak istemesi.

İnceleyeceğimiz oyunlarda beyazlar **Ac3-d5** ya da fili **a2-g8** çarpazında tutarak **Fd5** fikrini kullanıyor. **h3-d3-a3** piyon yapısını üst seviyede ilk kez kullanan ise 1996 yılında Wijk ann Zee de Sokolova karşı Shirov olmuştur. Hemen o turnuvadan sonra ise Kasparov-Kamsky maçı Dos Hermanas'ta oynandı ve bu varyant popülerlik kazandı.

Günümüzde bu varyantı hemen hemen tüm Elit satranççılar kullanmaktadır: Topalov, Anand, Kramnik, Aronian, Ivanchuk, Svidler, Grischuk, Shirov, Kamsky ve daha bir çok kuvvetli büyükusta! Hatta bu varyantı düzenli olarak her iki renkle oynayanlar dahi vardır. Ne de olsa varyantın üst seviyede bulunma süresi sadece 10-15 yıldır ve Chigorin yada Breyer gibi ana İspanyol varyantlarıyla kıyaslandığında oy-

nanan maç sayısı oldukça düşüktür. Bu yüzden bu varyant yeni denizler arayanlar için çok ilgi çekicidir.

Siyahların bu pozisyonda şu ana kadar ciddi olarak test edilen 3 alternatifi vardır. **10.... Ab8, Aa5, Vd7** (Kamsky'nin Dosmerhanasta Kasparova karşı dendiği sansasyonel **Şh8**'i saymıyorum, türünün tek örneğidir!) Bu aykırı açılış incelemesinde sadece **10.... Ab8**'i inceleyeceğiz! **10. ...Ab8** hamlesi Breyer savunmasının ana hamlesi olarak geçer. Beyazlar merkezi **c3-d4** ile rahatsız etmemesi ve konumun kapalı olması **10.... Ab8**'i oynanabilir kılmaktadır. Siyahların amacı **c** piyonun önünü açarak merkeze bir piyon daha koymak veya duruma göre **10.... Ad7-c5-e6** manevrasını yapmaktır. Burada ise tüm ustalar istisnasız olarak beyazlar için **11.Abd2**'yi seçmişlerdir. Klasik İspanyol manevrası! Beyaz at **d2-f1-g3** yolunu izleyerek Şah kanadında kendine 'ileri kamp' arayacak. **11. ... Abd7 12.Af1** hamlelerinden sonra Siyahların seçim vakti geliyor. Nasıl devam etmeli? En etkili plan klasik İspanyol manevrası gibi gözüküyor. O yüzden **12. ... Ke8 (Diyagram)**

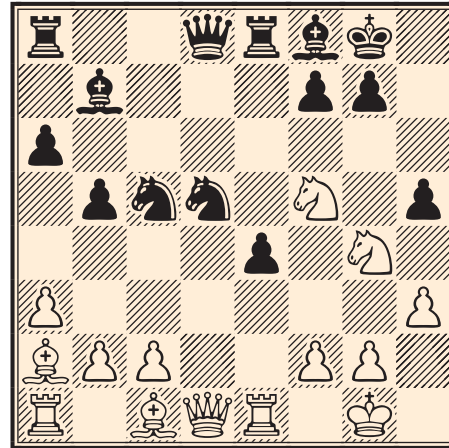
20.h5!!

(**Ff8** ve devamında **h6** fikriyle, böylelikle Siyahlar uygun durumda **g6** sürüp **f5**'e gelmesi muhtemel atı kovabilecekler!) Şimdi bu pozisyonun kısa tarihçesinden ve planlardan bahsedelim. Öncelikle şunu belirtmeliyim ki bu varyantla ilgili yazılarda Shirov ismine epey sık rastlayacaksınız! Üst seviyede bu pozisyona ilk defa Shirov-Adams, Wijk Ann Zee 1998 maçında ulaşıldı ve **13.Ag3 c6 14.Af5 Ff8 15.Ah2 d5 16.Vf3 Şh8 17.Fg5** hamlelerinden sonra beyaz üstünlük elde etmeyi başardı. İlk başlarda Adams'ın

uyguladığı **c6-d5** planı pek mantıklı gelmiyor değil mi? **Fb7**'nin önünü kapamak?!

Adams Shirova kaybettikten sonra aynı varyantı Svidler'e karşı FIDE şampiyonasında test etti ve farklı bir plan uyguladı. **Ac5-e6 ve 13.Ag3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.c3 c5 16.Af5 Ff8 17.Ah2 Kc8 18.Ag4 Axd4 19.Vxg4 Şh8 20.Vf3 Vd7** hamlelerinden sonra siyahlar rahat bir oyun elde etti ve maç beraberlikle sonuçlandı. Adams'ın planını makul plan Svidler bu planı siyahlarla Shirova karşı 2002'deki Avrupa Klüplerde oynamaktan çekinmedi ve Siyah açılış sorunu yaşamadı maç berabere bitti. Bahsettiğim tüm bu maçların tamamını, incelemenin sonundaki örnek partiler bölümünde bulabilirsiniz. Adams'ın **Ac5-e6** planı o kadar etkili gözüküyor olmalıydı ki Kasparov oldukça enteresan **13.Fa2!** hamlesini Linares 2003'te Kramnik'e karşı kullandı ve tahmin edin Kramnik buna ne oynadı? **13. ... c6!** Ne kadar enteresan değil mi? Varyantın tarihinden bahsederken ilk başta **c6** hamlesi Adams'a sorun yaratmıştı ancak beyazın **Fa2** ile beklemesi konumun tüm dinamiklerini değiştiriyor! Şimdi beyaz **Af1, f5** karesine ulaşmak için geç kalıyor ve Siyahlar merkezden oynamaya hazır!

Kasparov - Kramnik, Linares 2003 maçı beraberlikten sonuçlandıktan sonra Kasparov aynı hamleleri bir kez daha tekrar etme hatasına düştü ve az daha Shirov'a kariyerindeki tek mağlubiyetini alıyordu! Shirov bu varyantın inceliklerini her iki renklede oynayarak çok iyi anlamış olmalıydı ki Siyahlarla Kasparova karşı **13.Fa2 c6 14.Ag3 Ff8 15.Af5 d5 16.d4 c5 17.dxc5 Axc5 18.exd5 e4 19.Ah2 Axd5 20.Ag4 h5!! (Diyagram)**

12.Ke8

hamlelerinden sonra üstün konuma geçti. Kasparov durumu çok iyi savunarak oyunu berabere bitirdi ve bu varyantı bir daha denemedi. Top artık beyazların sahasındaydı! Ne **13.Ag3** nede Kasparov'un **13.Fa2**'si siyahlara ciddi problemler çıkartamıyordu artık! Bir açılış incelerken üst seviyedeki gelişmeleri takip etmek oldukça yararlı olabilir! Şu an ki teorik gelişmelere göre bu pozisyondaki en etkili hamle Anand'ın **13.Ae3**'üdür! Bu hamle ilk kez Anand-Kramnik 2004 Fransa takım şampiyonasında oynanmıştır. O maçta Anand üstünlük elde edememiş olsa da bir kaç ay sonra gene iki rakip arasında oynanan Dortmund finalinde beyazlar küçük ama kalıcı bir üstünlük elde etmeyi başarmışlardır! **13.Ae3**'ün fikri hem **f5** e gitmek hemde **d5** karesini kontrol ederek Siyahların merkezden oynamasını zorlaştırmaktır. **13. Ae3** le oynanan maçlarda beyazların skoru **13.Ag3** ve **13.Fa2**'de olduğundan çok daha iyidir. **13.Ae3**'ten sonra oluşması muhtemel konumlara bakalım: **13.Ae3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.Af5 Ff8 16.Ag5 Fc8 17.Vf3 h6 18.Axe6 Fxe6 19.Fxe6 fxe6 20.Ae3 c5 21.Fd2 Ka7 22.a4!** hamlelerinden sonra beyazın a hattını kontrol edecek olması kendilerine küçük bir üstünlük vermektedir. Anand daha sonrasında kazanç vaziyete geçtiysede oldukça karışık bir konumda tek hamleleri bulamayarak maçı berabere bitirmek zorunda kaldı. Taktik severler için o maçı şiddetle tavsiye ederim! Anand aslında aynı planı siyahlarla bir gün önce yarı finalde Leko ya karşı denemiş ve sorun yaşamamıştı! Dortmund turnuvasında Siyahların (Anand'ın **Ae3**'ü varyanta yeni bir soluk getirdi)

13. Ae3'e karşı uyguladıkları strateji doğru gibi gözüküyor. Şu ana kadar Dortmund'ta uygulanan **13.Ae3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.Af5 Ff8 16.Ag5 Fc8 17.Af3 h6** ile taş değişme varyantı girilmeyen iki maç oldu ve ikisi de Beyazların galibiyetiyle sonuçlandı. Tabii ki bu sizi yanıltmasın! O maçlardaki mağlubiyetlerin sorumlusu Dortmund'taki planın uygulanmaması değildi! Sanırım beyazın bir kaç aktif taşını değiştirmek siyahların işini kolaylaştırıyor. Topalov 2005 Amberde Kramnik'e karşı farklı bir plan uyguladı: **13.Ae3 Ac5 14.Fa2 h6!? 15.Ah2 Fc8 16.b4 Ae6 17.Af5 Ff8 18.Ag4!** ve Beyazların taşları Siyahların şah kanadını rahatsız ediyor. Sonuç olarak şu ana kadar oynanan maçlar-

dan ve analizlerden Siyahların 'Dortmund savunması' olarak adlandırabileceğimiz (13.Ae3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.Af5 Ff8 16.Ag5 Fc8 17.Vf3 h6 18.Axe6 Fxe6 19.Fxe6 fxe6 20.Ae3 c5) varyantı seçmeleri gerektiği sonucu ortaya çıkıyor ancak şunu belirtmek yerinde olur ki; yukarıda bahsedilen hamlelerin hiçbirisi zorunlu değil. Hepsisi büyükustaların belli bir plana bağlı kalarak yaptıkları hamleler. Elimizde şu bu varyantla ilgili o kadar az maç ve yayınlanmış analiz var ki her an yeni bir gelişme olabilir. Yeni bir plan yeni bir hamle tüm varyantı yeniden şekillendirebilir. Bu varyanttaki durumu şu an itibarıyla tekrar yenilemek gerekirse: Beyazlara en iyi şansı 13.Ae3 ile başlayan plan veriyor ve Siyahların bu plana karşı kabul edilebilir bir cevabı olduğunu Anand ve Kramnik Dortmund 2004'te gösterdiler.

Örnek Partiler

Capablanca, Jose Raul - Marshall, Frank James [C89]

Manhattan CC New York, 1918

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.c3 d5 9.exd5 Axd5 10.Axe5 Axe5 11.Kxe5 Af6 12.Ke1 Fd6 13.h3 Ag4 14.Vf3 Vh4 15.d4 [15.hxg4 Fh2+! 16.Şf1 Fxg4 17.Ve4 Ff4! 18.g3 Vh2 19.Ke3 (19.Fxf7+ Şxf7 20.Vd5+ Şg6 21.Ke6+ Fxe6 22.Vxe6+ Şh5 23.Vd5+ Fg5 24.Vg2 Kxf2+ 25.Vxf2 Vh1+ 26.Şe2 Ke8+-+ Kal,M) 19...Kae8 20.Vd5 Fxg3! 21.Kxg3 (21.Vxf7+ Şh8!) 21...Fe2+ 22.Şe1 Ff3+-+! 15...Axf2 16.Ke2 [16.Fd2! Fb7 (16...Fe6?! Glattke,W 17.Vxf2 Fg3 18.Ve3 Fxe1 19.Fxe1) ... Ad2] 17.Vxb7 Ad3 18.Ke2 Kae8 (18... Vg3 19.Şf1! Vh2 (19... Af4 20.Kf2! Vd3+ 21.Şg1 Ae2+ 22.Kxe2 Vxe2 23.Vf3 Vxf3 24.gxf3) 20.g4! Vxh3+ 21.Vg2 Vh4 22.Fe3 Kae8 23.Ad2 Ff4 24.Af3 Vh6 25.Fc2+- Rostov-Pensa URS 1958) 19.Vf3 Kxe2 20.Vxe2 Vg3 21.Vf3! Vh2+ 22.Şf1 Vh1+ 23.Şe2 Axb2 24.Fe3+- Euwe,M] 16...Fg4 17.hxg4 [17.Vxf2 Fg3 18.Vf1 Fxe2 19.Vxe2 Kae8+] 17...Fh2+ 18.Şf1 Fg3 19.Kxf2 Vh1+ 20.Şe2 Fxf2 21.Fd2 Fh4 22.Vh3 Kae8+ 23.Şd3 Vf1+ 24.Şc2 Ff2 25.Vf3 Vg1 26.Fd5 c5 27.dxc5 Fxc5 28.b4 Fd6 29.a4 a5 30.axb5 axb4 31.Ka6 bxc3 32.Axc3 Fb4 33.b6 Fxc3 34.Fxc3 h6 35.b7 Ke3 36.Fxf7+ [36.Fxf7+ Kxf7 (36...Şh7 37.Vf5+ Şh8 38.Kxh6#) 37.b8V+ Şh7 38.Kxh6+ Şxh6 (38...gxh6 39.Vxf7#) 39.Vh8+ Şg6 40.Vh5#] 1-0

Shirov, Alexei (2710) - Adams, Michael (2670) [C88] Hoogovens Wijk Zee, 1998

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 c6 14.Af5 Ff8 15.Ah2 d5 16.Vf3 Şh8 17.Fg5 h6 18.Fh4 g6 19.Ae3 g5 20.Fg3 dxe4 21.dxe4 c5 22.Fxf7 Fxe4 23.Ve2 Ke7 24.Fh5 Axx5 25.Vxh5 Fg7 26.Aeg4 Fxc2 27.Axx6 Ve8 28.Vxg5 Ke6 29.Af5 Ff6 30.Vg4 Vg8 31.Ae3 Fh7 32.Kad1 Ka7 33.Ve2 c4 34.Aeg4 Fg7 35.Af3 Fd3 36.Ve3 Ka8 37.Agx5 Kae8 38.Vd4 Axe5 39.Fxe5 Fxe5 40.Kxe5 1-0

Svidler, Peter (2686) - Adams, Michael (2731) [C88]

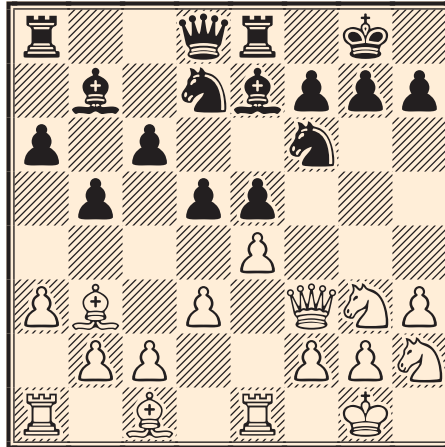
FIDE-Wch k.o. Moscow (4.4), 2001

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.c3 c5 16.Af5 Ff8 17.Ah2 Kc8 18.Ag4 Axx4 19.Vxg4 Şh8 20.Vf3 Vd7 21.Ae3 Af4 22.Af1 Ae6 23.Ae3 Af4 24.Af1 Ae6 25.Ae3 Af4 1/2-1/2

Ponomarev, Ruslan (2727) - Ivanchuk, Vassily (2717) [C88]

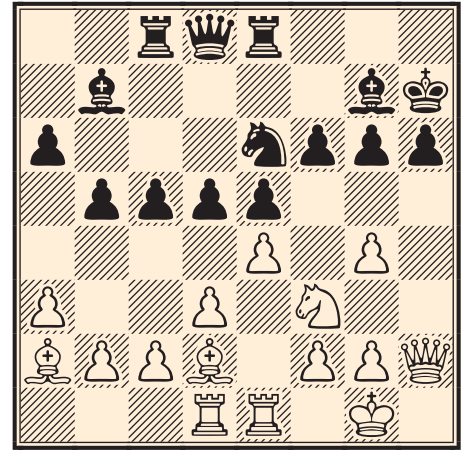
FIDE-Wch k.o. Moscow (7.5), 2002

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 [8.c3 d5?!] 8...Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 c6 14.Ah2 [RR 14.Af5 Ff8 15.Ah2 d5 16.Vf3 Şh8 17.Fg5 h6 18.Fh4] 1-0 Shirov, A-Adams, M/Wijk aan Zee 1998/CBM 63 (40)] 14...d5 15.Vf3(D)

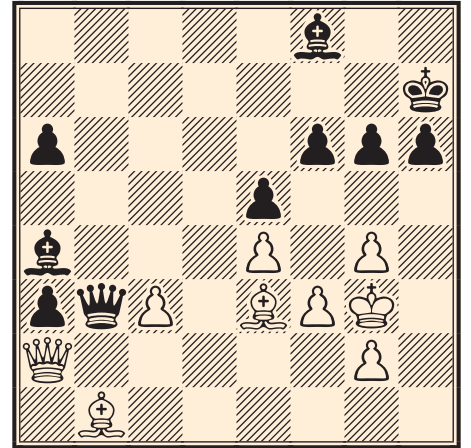

15...g6! 16.Fa2 Ff8 17.Fg5 h6 18.Fd2 Fg7 19.Ag4 Axx4 20.hxg4 Ac5 21.Kad1 Kc8 22.Af1 Ae6 23.Vg3 [23.Vh3?!] 23...Şh7 24.Ah2 f6 25.Af3 c5 26.Vh2?! (D)

26...Ad4! 27.Axd4 cxd4 28.c3?! [28.Kc1] 28...dxc3 29.bxc3 dxe4 30.dxe4 Ve7 31.a4 bxa4 32.Vh3 Ked8 [32...-- 33.Fxh6 Fxh6 34.g5+-] 33.Vf3 Kc7! 34.Fc1 Kcd7 35.Fb1 Ve6 36.Kxd7 Kxd7

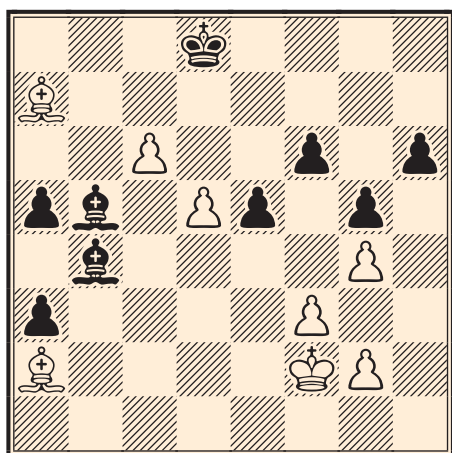
37.Fc2 Fc6 38.Kd1 Va2 39.Kxd7 Fxd7 40.Vd1 Fb5 [40...Fxxg4! 41.Vxg4 Vxc2 42.Fxh6! f5 (42...Vxc3 43.Fxxg7 Şxxg7 44.Vd7+ Şh6 45.Vxa4 a5) 43.exf5 Vxf5 44.Vxf5 gxf5 45.Fc1 Ff8] 41.Fe3 Vc4+- 42.Şh2 Fc6 43.Va1 Ff8 44.Fb1 a3 [44...Fxe4] 45.f3 Vb3 46.Va2 Fa4! 47.Şg3 (D)

47...Şg7? [47...Fe7 48.Şh3 Şg7 49.Şh2 a5 50.Fd2 Vxa2 51.Fxa2 Fc2 52.Şg1 a4 53.Fd5 Fb3 54.Fc1 a2 55.Fb2 Fa3 56.Fa1 Fc1 57.Şf2 Fxd5 58.exd5 a3+-] 48.Vd2! g5 [48...Vxb1 49.Fxh6+ Şg8 50.Vd5+ Şh8 51.Fxf8 Ve1+ 52.Şh2 Vh4+=] 49.Fa2 Vb7 50.Vd3 Fe8 51.Vd5 Vxd5 [51...Vf7 52.c4 -- 53.c5] 52.exd5 a5 53.c4 Fb4 54.c5 Şf8 55.Şf2 Fb5 56.c6 Şe7 57.Fa7 Şd8 (D)

58.Fb6+ Şc8? [58...Şe7 59.Şe3 Fa4 60.Şd3 Fb5+ 61.Şe4] 59.Şe3+- a4 [59...Fa4 60.Şd3! (60.Fc4 Fd6 61.Fxa5 Fc2) 60...Fd6 (60...Fb5+ 61.Şe4+-) 61.Fxa5 Fd1 62.Fc4 Fa4 63.Şc3 Fd1 64.Şd2 Fa4 65.Şc1+-] 60.Şe4 Fe2 61.Şf5 e4 62.Şe6 exf3 63.d6 Fxd6 64.Şxd6 1-0

Shirov, Alexei (2697) - Svidler, Peter (2690) [C88] EUCup 18. Chalkidiki, 2002

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.Ag5 Axd5 16.Fxd5 Fxd5 21.Ae4 Fxe4 22.dxe4 Vc6 23.Vf5 Ke7 24.c3 Sh8 25.b4 g6 26.Vf3 Fg7 27.c4 Vxe4 28.Vxe4 Axe4 29.cxb5 Ac3 30.Fc5 Axd1 31.Fxe7 Ac3 32.Fxf7 axb5 33.Fxg6 Kxa3 34.Sh2 Ka2 35.Fc5 Ff6 36.Kc1 Sg7 37.Kxc3 Sxg6 38.Fe3 Kb2 39.Kxc7 Kxb4 40.g4 h5 41.Sg3 hxg4 42.hxg4 Kb3 43.Sf3 Fg5 44.Kc6+ Sf7 45.Se4 Fxe3 46.fxe3 b4 47.Kb6 Sg7 48.Ke6 Kb1 49.Sxe5 b3 50.Kb6 b2 51.e4 Sh7 52.g5 Sg7 53.g6 Sh6 1/2-1/2

Kasparov, Garry (2847) - Kramnik, Vladimir (2807) [C88]

Linares 20th Linares (8), 2 Mart 2003

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Fa2 c6 14.Ag3 Ff8 15.Af5 d5 16.d4 c5 17.dxc5 Axc5 18.exd5 e4 19.A3d4 Fxd5 20.Fxd5 Vxd5 21.Fg5 Afd7 22.Vg4 Ae5 23.Vg3 Ae6 24.Kad1 Axd5 25.Vxd5 Vb7 26.Ag3 Ac4 27.Adf5 Ke6 28.b3 Axa3 29.Kxe4 Kxe4 30.Axe4 Vxe4 31.Ah6+ Sh8 32.Axf7+ Sg8 33.Ah6+ Sh8 1/2-1/2

Svidler, Peter (2747) - Shirov, Alexei (2736) [C88]

Corus Wijk aan Zee (1), 10 Ocak 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 c6 14.Ag5 d5 15.d4 h6 16.dxe5 hxg5 17.exf6 Fxf6 18.Fa2 Fe5 19.exd5 Fxg3 20.Kxe8+ Vxe8 21.fxg3 cxd5 22.Sh2 Ve5 23.Vg4 Af6 24.Vxg5 Ke8 25.Vxe5 Kxe5 26.Ff4 Ke2 27.Kd1 Kxc2 28.Kd2 Kxd2 29.Fxd2 d4 30.Fa5 Fe4 31.g4 Ad5 32.Fxd5 1/2-1/2

Kasparov, Garry (2831) - Shirov, Alexei (2736) [C88]

Linares 21st Linares (8), 27 Şubat 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Fa2 c6 14.Ag3 Ff8 15.Af5 d5 16.d4 c5 17.dxc5 Axc5 18.exd5 e4 19.Ah2 Axd5 20.Ag4 h5 21.Age3 Af4 22.b4 Aa4 23.g3 Vxd1 24.Kxd1 Axh3+ 25.Sg2 Ag5 26.Fd5 Fxd5 27.Axd5 Ke5 28.Fxg5 Kxf5 29.Ff4 Kc8 30.Ae3 Kf6 31.Kd5 g6 32.Kad1 Kfc6 33.Kd8 Ab6 34.g4 Sh7 35.K8d4 Ke6 36.gxh5 gxh5 37.Kh1 Sg6 38.f3 exf3+ 39.Sxf3 Kc3 40.Kg1+ Sh7 41.Kd3 Kxd3 42.cxd3 Kf6 43.Se4 Ke6+ 44.Sf3 Ad7 45.d4 Kc6 46.Kg5 Kc3 47.Kxh5+ Sg6 48.Kg5+ Sh7 49.Kh5+ Sg6 50.Kg5+ 1/2-1/2

Kramnik, Vladimir (2777) - Shirov, Alexei (2736) [C88]

Amber-blind 13th Monte Carlo (5), 25 Mart 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 c6 14.Af5 Ff8 15.Ah2 d5 16.Fg5 h6 17.Fh4 g6 18.Ae3 dxe4 19.dxe4 Fg7 20.Ahg4 h5 21.Axf6+ Fxf6 22.Vf3 Ve7 23.Fxf6 Axf6 24.Kad1 Kad8 25.Kxd8 Kxd8 26.Vg3 Sh7 27.Vh4 c5 28.c3 c4 29.Fc2 Ad5 30.Vxe7 1/2-1/2

Svidler, Peter (2747) - Shirov, Alexei (2736) [C88]

Amber-blind 13th Monte Carlo, 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 c6 14.Af5 Ff8 15.Ah2 d5 16.Fg5 h6 17.Fxf6 Axf6 18.Ag4 Axd4 19.Vxg4 g6 20.Ae3 Vd6 21.Vf3 Kad8 22.Kad1 Fg7 23.c4 bxc4 24.dxc4 dxe4 25.Vxe4 Vc5 26.Fa4 a5 27.b4 axb4 28.axb4 Vxb4 29.Fxc6 Kd4 30.Vf3 e4 31.Ac2 Fxc6 32.Ve3 Vxe1+ 33.Vxe1 Kxc4 34.Ae3 Kd4 35.Kxd4 1/2-1/2

Bologan, Viktor (2665) - Lastin, Alexander (2622) [C88]

RUS-chT Sochi (5.1), 24 Nisan 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ag3 Ac5 14.Fa2 Ff8 15.Ag5 d5 16.b4 Aa4 17.Fxd5 Fxd5 18.exd5 Vxd5 19.c4 Vd7 20.Vb3 Kad8 21.cxb5 axb5 22.Fe3 h6 23.A5e4 Ad5 24.Kac1 f5 25.Fc5 Axc5 26.Axc5 Vf7

27.Ab7 Kd7 28.Kc6 h5 29.Ae2 e4 30.dxe4 Kxe4 31.Kcc1 c6 32.Aa5 Ve8 33.Axc6 Kxe2 34.Ked1 Vf7 35.Ad4 Ke8 36.Axb5 Ked8 37.Vf3 g6 38.Kc6 Fg7 39.Ke1 Af6 40.Kcc1 Ae4 41.Ked1 Va2 42.Kxd7 Kxd7 43.g4 Kd3 0-1

Leko, Peter (2741) - Anand, Viswanathan (2782) [C88]

Dortmund final Dortmund, 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ae3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.Af5 Ff8 16.Ag5 Fc8 17.Vf3 g6 18.Ah6+ Fxh6 19.Axe6 Fxe6 20.Fxh6 Ad7 21.Fxe6 Kxe6 22.Vg3 c5 23.c3 Vb6 24.Kad1 Kae8 25.f3 a5 26.Vf2 Vd8 27.Fc1 f5 28.exf5 gxf5 29.d4 c4 30.a4 bxa4 31.Vc2 a3 32.bxa3 f4 33.Va4 Vc7 34.Sh2 1/2-1/2

Anand, Viswanathan (2782) - Kramnik, Vladimir (2770) [C88]

Dortmund final Dortmund, 2004

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ae3 Ac5 14.Fa2 Ae6 15.Af5 Ff8 16.Ag5 Fc8 17.Vf3 h6 18.Axe6 Fxe6 19.Fxe6 fxe6 20.Ae3 c5 21.Fd2 Ka7 22.a4 Kf7 23.axb5 axb5 24.Ve2 Vb6 25.Ag4 Ah7 26.Ve3 Af6 27.Axf6+ Kxf6 28.Ka2 b4 29.Kea1 Kf7 30.Vg3 Sh7 31.Vg4 Vd8 32.Fe3 Vf6 33.h4 b3 34.cxb3 Kb8 35.Ka8 Kfb7 36.Kxb8 Kxb8 37.Ka7 Kxb3 38.Vh5 Vg6 39.Vf3 Sg8 40.h5 Vf6 41.Ve2 Kb8 42.g3 d5 43.Sg2 d4 44.Fc1 c4 45.dxc4 d3 46.Ve3 Kc8 47.Vxd3 Fc5 48.Fe3 Fxa7 49.Fxa7 Vf7 50.Fb6 Vxh5 51.b4 Ka8 52.Fa5 Vg4 53.c5 h5 54.c6 h4 55.c7 Sh7 56.Fb6 Kf8 57.Fc5 Kf3 58.Vb1 Kxg3+ 59.fxg3 Vxg3+ 60.Sf1 Vf3+ 1/2-1/2

Kramnik, Vladimir (2754) - Topalov, Veselin (2757) [C88]

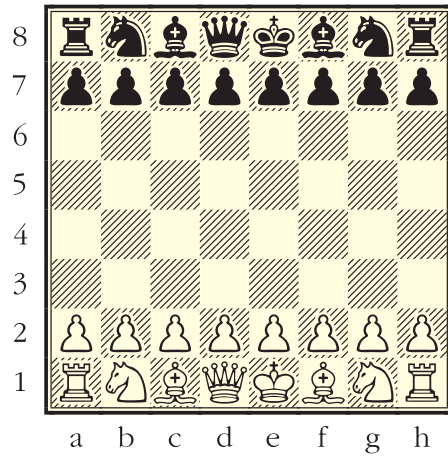
Amber-blind 14th Monte Carlo, 2005

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 a6 4.Fa4 Af6 5.0-0 Fe7 6.Ke1 b5 7.Fb3 0-0 8.h3 Fb7 9.d3 d6 10.a3 Ab8 11.Abd2 Abd7 12.Af1 Ke8 13.Ae3 Ac5 14.Fa2 h6 15.Ah2 Fc8 16.b4 Ae6 17.Af5 Ff8 18.Ag4 c6 19.Fd2 Sh7 20.Vf3 Axd4 21.hxg4 Vf6 22.Vh3 Af4 23.Vh2 g6 24.Ae3 Fe6 25.Fb1 d5 26.g3 dxe4 27.dxe4 Kad8 28.Fc3 Vg5 29.f3 Fd6 30.Sh1 c5 31.gxf4 exf4 32.Af5 Ff8 33.Kg1 Kc8 34.Fd2 Vf6 35.c3 gxf5 36.gxf5 Fc4 37.Fxf4 Vxc3 38.Vg3 Vg7 39.Vxg7+ Fxg7 40.f6 Ff8 41.e5+ Sh8 42.Ff5 Fe6 43.Fxe6 Kxe6 44.Kg4 cxb4 45.axb4 Kc4 46.Kd1 Ke8 47.Kd7 h5 48.Kg5 Kxf4 49.Kxh5+ Sg8 50.Kd1 Kg4 51.fxg4 0-1

Öğrenmek güzeldir, satranç da...

“Satranç, bireyin bütün düşünsel yeteneklerini kullandığı bir oyundur”

Merhaba satranç severler. İster 5 yaşında olsun ister 15, hatta isterseniz 85 yaşında olsun her yaşta, her yaştan insanın birbiriyle oynayabileceği bir oyundan söz etmek, bu oyunun temel kurallarını anlatmak istiyorum sizlere.

Resimden de anlaşılacağı üzere oyunumuzun adı satranç.

Satranç Nasıl Bir Oyundur?

Satranç:

- İki kişi arasında,
- Satranç tahtası da dediğimiz 32'si siyah, 32'si beyaz toplam 64 karelik, kareli bir tahtada oynanan oyundur.

Satrançta Amaç Nedir?

Satrançta amaç, rakip şahı mat etmek. Şimdi de satrançta sıkça kullandığımız satranç terimlerini öğrenelim.

Mat Nedir?

Şah, rakip bir taş tarafından tehdit edildiğinde kendisini tehdit eden taş alınmıyorsa, güvenli bir kareye kaçamıyorsa ya da araya kendi taşlarından birini koyarak şah çeken taşla bağlantıyı kesemiyorsa mat olmuş demektir.

Şah-mat yapan oyuncu oyunu kazanır. Şah-mat olan oyuncu oyunu kaybeder.

Hamle Nedir?

Satrançta taşları hareket ettirmeye, hamle denir.

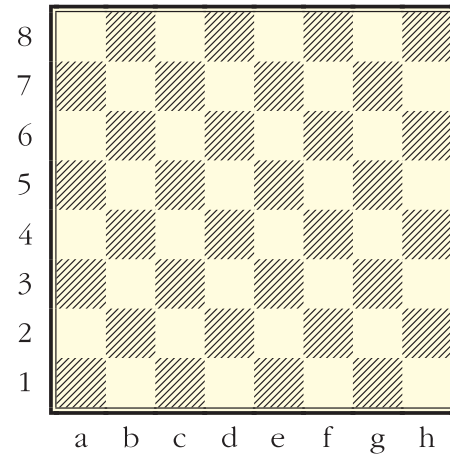
Oyuncular, taşlarını sırayla hareket ettirirler. Oyunda ilk hamleyi her zaman beyaz taşlarla oynayan oyuncu yapar.

Rakip Kime Denir?

Satrançtaki oyun arkadaşımıza rakip denir.

Satranç Takımını Tanıyalım

1. Satranç Tahtası

Yukarıdaki resimde bir satranç tahtası görülmektedir. Bu tür görüntüye diyagram denir.

Yukarıdaki diyagramı dikkatle inceleyerek aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 1) Her sırada soldan sağa doğru kaç kare var?
- 2) Her sırada aşağıdan yukarı doğru kaç kare var?
- 3) Her sıradaki karelerin kaç beyaz, kaç siyah?

4) Tahtada toplam kaç kare var?

5) Satranç tahtasının etrafına yerleştirilen harfleri ve rakamları fark ettiniz mi?

.....

6) Satranç tahtasında kullanılan harfleri yazınız.

7) Satranç tahtasında kullanılan rakamları yazınız.

8) Diyagramda çapraz kareler görebiliyor musunuz?

9) En uzun çaprazda kaç kare var?

10) En uzun çaprazda kaç kare var?

11) İki kareden oluşan kaç çapraz var?

.....

12) Sekiz kareden oluşan kaç çapraz var?

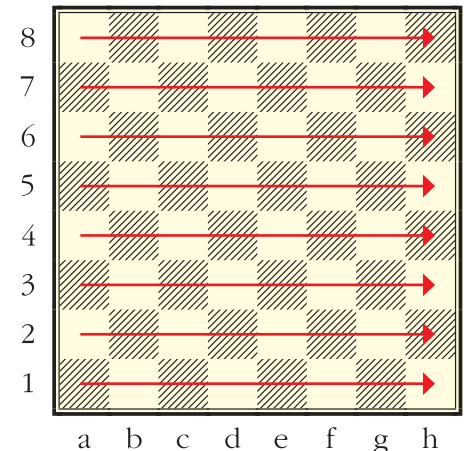
.....

Satranç tahtamızı bir mahalleye benzetirsek, yatay, dikey ve çapraz duran kareleri de bu mahallenin sokaklarına benzebiliriz.

Yatay

Yan duran karelere yatay denir.

Yataylar rakamlarla adlandırılır.

1. yatay, 2. yatay, 3. yatay...

1. Yukarıdaki diyagramda kaç yatay vardır?

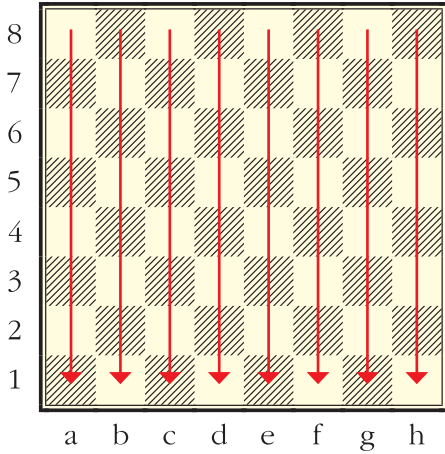
.....

2. Siyah kareyle başlayan bir yatay hangi renk kareyle bitmektedir?

Dikey

Dik duran karelere dikey denir .

Dikeyler harflerle adlandırılır.

a dikeyi, b dikeyi, c dikeyi...

3. Diyagramda kaç dikey vardır?

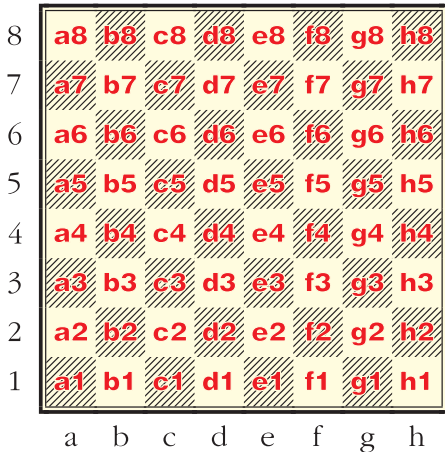
4. Her dikeyde kaç kare var?

5. Beyaz kareyle başlayan bir dikey hangi renk kareyle bitmektedir?

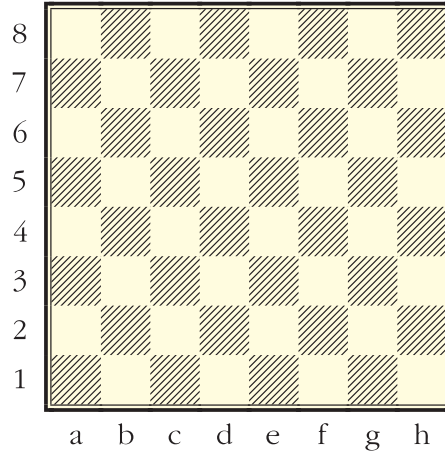
Kare adları

Her karenin bir adı vardır. Kare adları yataydaki rakam ve dikeydeki harflerin birleşmesiyle oluşur.

Aşağıda kare adları verilmiştir, inceleyiniz.

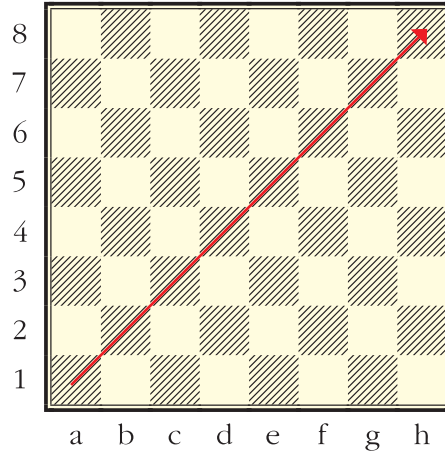

1. Siz de aşağıdaki diyagramın üzerine kare adlarını yazınız.

Çapraz

Birbirine çapraz olarak eklenen kareler toplamına da çapraz denir. Çaprazlar başlangıç ve bitiş karesinin adıyla belirtilir. Örnek: a1-h8 çaprazı

1. Siz de aşağıdaki çaprazları diyagram üzerinde çizerek gösteriniz.

• h1-a8 çaprazı • a7-b8 çaprazı

2. Üç çapraz adı da siz yazınız.

.....

3. Yazdığınız çaprazları diyagram üzerinde gösteriniz.

4. Beyaz kareyle başlayan bir çapraz hangi renk kareyle bitmektedir?

.....

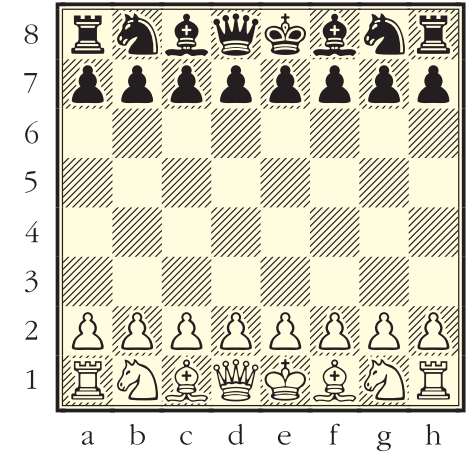
5. Her çaprazdaki kare sayısı birbirine eşit mi?

Satranç Taşları

Satranç, rengi ne olursa olsun siyah ve beyaz dediğimiz taşlarla oynanır.

Oyuna başlarken iki oyuncunun da eşit sayıda taşı vardır. Satranç taşları başlangıçta aşağıdaki gibi dizilir.

Satranç taşları 1. ve 2. yataya beyazlar ve 7.8. yataya siyahlar gelecek biçimde dizilir.

Satranç taşlarını gösteren resimlere sembol denir. Aşağıda satranç taşlarının sembolleri verilmiştir, inceleyiniz.

Her taşın, oyuna başlarken satranç tah-tası üzerinde bir yeri vardır.

Satranç taşlarının başlangıçta hangi karelerde bulunduğunu karşılarındaki boşlu-ğa yazınız.

“Özbeöz Türk satranç severlerinin malıdır”

Yazının başlığı yaklaşık 40 yıl önce, tek-sir makinesiyle çıkarılan ilk “Süer Satranç Dergisi”nin mottosunu, ülkemizin ilk Uluslararası Ustası Nevzat Süer'in tutku dolu satranç aşkını yansıtıyor. Bugün baktığımızda insanın gözlerini yaşartacak denli idealist bir bakış açısıyla hazırlanan derginin macerası, dönemin ünlü “mecmuası” Hayat'ın düzenlediği satranç yarışmasından alınma 280 satranç severin adresine gönderilen anketle başlamış, bu kişilerden bir bölümü Süer'in çağrısına olumlu yanıt vermişti. Üç kez Türkiye Şampiyonu olan emektar satranççı bu durumu ; “Postaladığım 280 anket mektubuna karşılık seksen cevap aldım. Sonuçtan çok memnunum.” diye yanıtlamıştı.

Nevzat Süer'in kendi deyimiyle “türlü imkansızlıklar” ve çok kısıtlı bir satranç topluluğu içinde aşkla, inançla, bin bir emekle çıkardığı bu derginin, her şeye rağmen, ülke satrancının gelişmesine, satranç dostlarının hem diğer illerden hem de dünyadan haberdar olmasına mütevazı ama çok değerli bir katkı yaptığını biliyoruz. Derginin bugün için asıl önemi ise dönemin satranç vasatı hakkında çarpıcı bilgiler içermesidir.

Süer Satranç Dergisi'nin Ağustos 1971 tarihli 14. sayısının kapağında “Türkiye’de İlk kez Hanımlararası Satranç Turnuvası” ifadesi yer alıyordu. Aynı sayıda Türkiye Satranç Federasyonu Genel Sekreteri Cavit Uzman'ın Atina’da yapılacak Balkan Satranç

Şampiyonası'na ilişkin epeyce isyankar bir açıklaması da bulunmaktaydı. “Federasyonumuz mali imkansızlıklar içinde kıvrılmaktadır.” diyen Uzman, Milli Takımın neden bu şampiyonaya katılamayacağını şu cümlelerle açıklamıştı; “Otel, yiyecek, içecek masraflarımızla cep harçlıklarımız Yunan Federasyonu tarafından sağlandığı halde, pasaport ücretlerinin yüksekliği, karşımıza dağ gibi çıkmıştır.” Genel Sekreter Uzman'ın parasızlık isyanı hiçbir kamu kaynağı kullanamayan, çok sınırlı bir kitleden sadece gönüllü yardımlarla ayakta durmaya çalışan adeta ortada kalmış bir Federasyonun, satrancı Devlete

Aradan geçen kırk yılda ulaşılan nokta, yukarıdaki tabloya bakınca gerçekten çok ama çok çarpıcıdır. Bugün sadece TSF lisanslı sporcu sayısı 120 bini aşmıştır

bağlama çabalarının da izlerini taşımaktaydı. Derginin Ocak 1971 tarihli 7. sayısında yer alan bir başka haber bu konudaki birazda “umutsuz” çabalara iyi bir örnek oluşturmaktaydı; “Satrancımızın Devlet'e bağlanması hususunda Gençlik ve Spor Bakanlığı ile temaslarımız devam etmekte olup, yeni kurulmuş bulunan Boş Zamanları Değerlendirme Umum Müdürlüğü ile Mart ayından itibaren teşriki mesai yapabileceğimiz tebellür etmiş olmakla beraber, bir taraftan bütçenin çıkması beklenmekte, diğer taraftan da mezkur Umum Müdürlüğün teşkilat kanununun gecikmesi halinde müstakil bir federasyon olarak Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne bağlanmamızın daha pratik olacağı

Bakanlık ileri gelenlerince ifade edilmiş olup...” virgüllerle uzadıkça uzayan cümle burada bitmiyor.

Haberden anlaşılan parasızlıktan kıvranan Federasyon'un biran önce Devlete bağlanması için yöneticilerin epey bir uğraş vermesine rağmen durumun hiç de iç açıcı olmadığı yönünde. Zaten böyle de oluyor. TSF, merhum Kahraman Olgaç'ın öncülüğünde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne dahil olduğunda yıl 1991'i buluyor.

Aradan geçen kırk yılda ulaşılan nokta, yukarıdaki tabloya bakınca gerçekten çok ama çok çarpıcıdır. Bugün sadece TSF lisanslı sporcu sayısı 120 bini aşmıştır. Bayan sporcularımızın sayısı 25 binin üzerindedir. Temel satranç eğitimcilerimizin sayısı 40 bine yaklaşmıştır ve hepsinden önemlisi ülkemizin okullarında her yıl yaklaşık 1 milyon öğrenci satranç eğitimi almaktadır. Dünnün pasaport ücretlerini ödeyemeyen, Yunan Satranç Federasyonu'nun maddi yardımına muhtaç olan TSF'nin 2008 yılı geliri ise 5 milyon TL'ye yaklaşmıştır ve başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere GSGM'nin toplantılarına artık sponsorluk - ev sahipliği yapmaktadır.

Türkiye Satranç Federasyonu olarak elinizde ilk sayısını tuttuğunuz “Mavi Kale” ile bugün rahmetle andığımız ustamız, satranç emekçisi Nevzat Süer'in açtığı bu yolda yepyeni bir heyecanla karşınızdayız. Hiç kuşuk yok ki Süer Usta bugünleri görebilseydi sağlığı tohumların ne denli başarılı olduğuna kendisi de şaşardı.